

Latvijas Universitātes
Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes
Mākslas un tehnoloģiju nodaļa

BIBLIOTĒKU VIZUĀLĀ IDENTITĀTE ZIEMEĻEIROPĀ

DIPLOMDARBS

Autore: **Egita Ozoliņa**

Studenta apliecības Nr.: eo18008

Darba vadītājs: lektors, Mg. art. Aivars Plotka

Rīga, 2022.

ANOTĀCIJA

Diplomdarbā “Bibliotēku vizuālā identitāte Ziemeļeiropā” tiek pētītas Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu kopīgās un atšķirīgās iezīmes. Diplomdarba mērķis ir izveidot vizuālo identitāti Alūksnes novada bibliotēkai.

Darba teorētiskajā daļā tiek apkopota informācija par vizuālo identitāti, to veidojošajiem pamatelementiem un bibliotēku vizuālo tēlu 21. gadsimtā. Balstoties uz darba teorētiskās daļas secinājumiem, darba empīriskajā daļā analizētas 20 Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālās identitātes. Pēc analizēs tiek secināts, ka to galvenās kopīgās iezīmes ir, pirmkārt, logotipi, kuru grafiskās zīmes saistītas ar grāmatu, vai dotās bibliotēkas ēku, un, otrkārt, bezserifu burtveidolu lietojums. Kā atšķirīgais tiek konstatēts krāsu lietojums, jo nebija novērojams, ka kādai no krāsām vai to kombinācijām Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālajās identitātēs tiktu dota priekšroka. Balstoties uz darba teorētiskās un empīriskās daļas secinājumiem, darba radošajā daļā izstrādāta vizuālā identitāte Alūksnes novada bibliotēkai.

Atslēgvārdi: vizuālā identitāte, bibliotēka, Ziemeļeiropa, kopīgās un atšķirīgās iezīmes, kvalitatīvā pētījuma metode

ABSTRACT

"The Visual Identity of Libraries in Northern Europe" explores the visual identities of libraries in Northern Europe and determines the common features as well as analyzes the main differences. The aim of the research is to aid in the creation of visual identity for the municipal library of Alūksne.

The theoretical portion of the thesis summarizes information on visual identities in general, their elements and the visual identities of libraries in the 21st century. Basing on the conclusions of the theoretical part of the work, the empirical part of the work analyzes the visual identities of 20 libraries in Northern Europe. The analysis concludes that their main common features are, firstly, the use of logos associated with a book or the building the library and, secondly, the use of sans-serif fonts. The color palette of Northern European library visual identities was found to be the main difference, as no color or combination of colors was observed to be preferred. Based on the conclusions of the theoretical and empirical part of the work, a visual identity for the municipal library of Alūksne has been developed in the creative part of the work.

Keywords: visual identity, library, Northern Europe, common and different features, qualitative research method

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	6
1. Vizuālās identitātes raksturojums	7
1.1. Vizuālās identitātes jēdziens	7
1.2. Vizuālās identitātes lietojums	7
1.3. Vizuālā identitāte – komunikācijas rīks	8
2. Vizuālo identitāti veidojošo pamatelementu raksturojums	9
2.1. Logotips	9
2.2. Krāsas	11
2.3. Tipografika	16
2.4. Attēli	20
2.5. Grafiskie elementi	22
3. Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālais tēls 21. gadsimtā.....	25
4. Teorētiskās daļas secinājumi	27
5. Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu analīze	28
5.1. Empīriskās daļas mērķis, uzdevumi un izvirzītie kritēriji	28
5.2. Dizaina paraugu analīze	29
5.2.1. Islande	29
5.2.2. Dānija	33
5.2.3. Fēru salas	37
5.2.4. Norvēģija	39
5.2.5. Zviedrija	45
5.2.6. Somija	51
5.2.7. Igaunija.....	56
5.2.8. Latvija	59
5.2.9. Lietuva.....	63
6. Empīriskās daļas rezultāti un secinājumi.....	68

7.	Radošās daļas apraksts	70
7.1.	Radošā darba ideja	70
7.2.	Radošā darba koncepcija un tehniskais risinājums	70
7.3.	Radošā darba realizācijas ekonomiskie aprēķini	77
7.4.	Radošā darba attēlojums planšetēs	78
	Nobeigums	82
	Atsauces	83
	Izmantotās literatūras un avotu saraksts.....	91
	Dokumentārā lapa.....	97

IEVADS

Vizuālā identitāte mūsdienās ir kļuvusi par būtisku elementu tās īpašnieka atpazīstamības veicināšanā un veiksmīgā publiskā tēla veidošanā. Pārdomāta vizuālā identitāte ir viens no priekšnoteikumiem profesionālam pirmajam iespaidam, klientu uzticībai un pārliecībai par sniegtā pakalpojuma vai produkta kvalitāti.

Pārliecinoši veidota vizuālā identitāte ir vienlīdz svarīga kā privātpersonām un privātiem uzņēmumiem, tā valsts un pašvaldības iestādēm. Viena no šādām iestādēm ir bibliotēka, kuras nozīme un funkcijas mūsdienās ir kļuvušas daudz plašākas, kā iepriekš. No literatūras izsniegšanas punkta tā ir kļuvusi par daudzfunkcionālu pakalpojumu sniedzēju, piedāvājot ne tikai bibliotēkas pamatpakalpojumus, bet arī izglītošanās iespējas, dažādu interešu pasākumus un aktivitātes ārpus ierastajām bibliotēkas telpām. Bibliotēka darbojas ne tikai, lai nodrošinātu pakalpojumus klātienē, bet arī aktīvi komunicē ar saviem klientiem virtuālajā vidē. Ņemot vērā bibliotēkas pieaugošo darbības sfēru ir saprotams, ka arī tai ir nepieciešams veidot individuāli izstrādātu vizuālo identitāti, lai radītu atbilstošu publisko tēlu.

Darba autore izvēlējusies pētīt dažādu Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālās identitātes kopīgās un atšķirīgās iezīmes.

Pētījuma priekšmets: Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālās identitātes.

Pētījuma jautājums: kādas ir Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu kopīgās un atšķirīgās iezīmes?

Pētījuma mērķis: izveidot vizuālo identitāti Alūksnes novada bibliotēkai.

Uzdevumi:

1. Izpētīt un apkopt informāciju no dažādiem avotiem un literatūras par vizuālo identitāti, to veidojošajiem pamatelementiem un bibliotēku vizuālo tēlu 21. gadsimtā;
2. Izpētīt dažādu Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālās identitātes;
3. Izdarīt secinājumus balstoties uz iegūto informāciju;
4. Izveidot vizuālo identitāti Alūksnes novada bibliotēkai.

Metodika: literatūras analīze, dizaina paraugu kvalitatīvā analīze.

1. VIZUĀLĀS IDENTITĀTES RAKSTUROJUMS

1.1. Vizuālās identitātes jēdziens

Jebkuram uzņēmumam, organizācijai vai iestādei ir sava personība un vērtības. (1) Šo personību un vērtības vizuālā veidā atspoguļo un tālāk nodod savstarpēji saskaņotu elementu sistēma – vizuālā identitāte. (2) (3) Izvēlētajiem vizuālās identitātes elementiem bieži ir simboliska nozīme. Tie uz cilvēku uztveri iedarbojas emociju un asociāciju līmenī un spēj nodot informāciju daudz ātrāk, kā verbāla vai tekstuāla informācija. (4)

Ar pārdomātu un atbilstošu vizuālās identitātes elementu lietojumu iespējams ātri nodot informāciju, piemēram, par to, kādā sfērā darbojas uzņēmums, organizācija vai iestāde, vai arī to, kāds ir uzņēmuma, organizācijas vai iestādes raksturs (lietišķs, atraktīvs, u. c.).

Vizuālo identitāti veidojošie pamatelementi ir logotips, izvēlētā tipogrāfika un krāsu palete. Bez šiem pamatelementiem, bieži vizuālajā identitātē tiek iekļauti arī papildu grafiskie elementi (2), kā arī var tikt definēts attēlu lietojums un to apstrādes vadlīnijas.

1.2. Vizuālās identitātes lietojums

Izmantojot vizuālo identitāti veidojošos pamatelementus tiek izstrādāts dizains dažādiem objektiem, kas reprezentē uzņēmumu, organizāciju vai iestādi.

Uzmanību uz vizuālās identitātes nozīmību vērš arī mārketinga speciāliste, uzņēmuma “Personīgā zīmola akadēmija” izveidotāja Inga Dalība. Daži no I. Dalības piemēriem, kur dizains tiek veidots balstoties uz iepriekš definētiem vizuālās identitātes pamatelementiem (5):

- Dokumentācija gan iekšējai, gan ārējai komunikācijai – dažādas veidlapas, atskaites, dokumentu mapes, aploksnes un vizītkartes;
- Tīmekļa vietne;
- Poligrāfijas reklāma – bukleti, brošūras, plakāti;
- Re prezentācijas materiāli – suvenīri, pateicības raksti, diplomi, apsveikuma atklātnes;
- Transporta līdzekļu vizuālais noformējums.

Bez iepriekš nosauktajiem piemēriem, vizuālajai identitātei atbilstošu dizainu, pēc autores domām, nepieciešams veidot arī:

- Sociālo tīklu saturam;
- Digitālai reklāmai.

1.3. Vizuālā identitāte – komunikācijas rīks

Vizuālā identitāte ir svarīgs komunikācijas rīks kā ārējā, tā iekšējā uzņēmuma, organizācijas vai iestādes komunikācijā. Ārējā komunikācijā vizuālā identitāte kalpo gan pirmā iespaida radīšanai, gan veido klientos pārliecību par piedāvāto pakalpojumu kvalitāti. Tā kļūst par uzņēmuma, organizācijas vai iestādes atpazīstamības zīmi sabiedrībā un citu uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vidū. (2)

Vizuālās identitātes loma iekšējā komunikācijā ir kopības un piederības sajūtas veicināšana. Spēcīga uzņēmuma, organizācijas vai iestādes identitāte, kuras vieno no daļām ir pārdomāts vizuālais tēls, spēj radīt kopības sajūtu darbinieku vidū, kas ir motivējošs faktors veicot darba pienākumus. Pārdomāta vizuālā identitāte ir viens no aspektiem labas reputācijas veidošanā, kas ir nozīmīga, lai darbinieki vēlētos pārstāvēt savu darba vietu. (6)

2. VIZUĀLO IDENTITĀTI VEIDOJOŠO PAMATELEMENTU RAKSTUROJUMS

2.1. Logotips

Lai gan logotipa definīcija dažādos informācijas avotos atšķiras, tomēr nemainīgs paliek fakts, ka tieši logotips ir vizuālās identitātes pirmsākums. Var teikt, ka ar logotipa palīdzību klientiem un sadarbības partneriem tiek komunicētas pašas būtiskākās uzņēmuma, organizācijas vai iestādes īpašības. (7)

Lai logotips pildītu savu komunikācijas funkciju, tam nepieciešams būt:

- Skaidram, saprotamam un viegli uztveramam, jo šīs īpašības palīdzēs logotipam būt atmiņā paliekošam un viegli atpazīstamam; (8)
- Adaptējamam gan drukātos, gan digitālos materiālos; (8)
- Lietojamam gan krāsainā, gan melnbaltā versijā; (8)
- Lietojamam dažādos izmēros. (8) Svarīgi arī definēt minimālo brīvo laukumu ap logotipu, kurā nedrīkst atrasties cita informācija. Šis laukums nodrošina, ka logotipa uztveramība netiek traucēta; (9)
- Labi salasāmam, ja logotipa dizainā ir iekļauta tekstuāla informācija. (8) Gadījumā, ja, piemēram, logotipu samazinot teksts kļūst nesalasāms, jāparedz tā sekundārās versijas, kas, piemēram, pilno nosaukumu aizvieto ar tā lielāka izmēra abreviatūru, lai teksts būtu salasāms;
- Emocijas un asociācijas raisošam, lai skatītājam veidotu priekšstatu par uzņēmuma, organizācijas vai iestādes īpašībām un/vai darbības sfēru. (8)

Izmantojot krāsu un formu dažādības, grafikas dizaineriem ir plašas iespējas radoši realizēt dažādas logotipu idejas. Neskatoties uz lielo daudzveidību logotipu dizainos, ir iespējams definēt kopīgās un atšķirīgās īpašības starp tiem. Aplūkojot logotipus pēc to satura, izdalāmi šādi logotipu veidi (10):

- Logotips, kurā attēlota tikai grafiskā zīme. Šāda veida logotipus var tikt attēlota gan tāda grafiskā zīme, kas tieši atspoguļo saistību ar konkrēto uzņēmumu, organizāciju vai iestādi, gan grafiskā zīme, kas ir abstrakta un kurai nav iepriekš zināma simboliska nozīme. Gadījumos, kad grafiskā zīme ir saistīta ar uzņēmumu, organizāciju vai iestādi, tās simboliskā nozīme var būt gan globāli atpazīstama, gan tāda, kas ir zināma mazākai sabiedrības daļai. Gadījumos, kad grafiskā zīme ir abstrakta, simbolisko nozīmi tai piešķir pats uzņēmums, organizācija vai iestāde. (10) 2.1. attēlā redzams Trumses (Norvēģija) Publiskās bibliotēkas un

pilsētas arhīva logotips, kuru veido tikai grafiskā zīme. Tajā attēlotas stilizētas bibliotēkas un arhīva ēkas aprises.

2.1. att. Trumses Publiskās bibliotēkas un pilsētas arhīva logotips (11)

- Logotips, kurā teksta veidā attēlots tikai uzņēmuma, organizācijas vai iestādes nosaukums. Šāda veida logotipu priekšrocība ir tā, ka tas neprasa papildu informāciju par uzņēmuma, organizācijas vai iestādes nosaukumu, kā tas ir gadījumos, kad logotipu veidot tikai grafiskā zīme. Šāda veida logotipu izstrādē svarīgs aspekts ir teksta lasāmība, tāpēc papildus burtveidola estētiskajai pievilcībai un atbilstībai svarīgi ņemt vērā arī to, vai tas ir labi salasāms. Nereti šī veida logotipiem izvēlētajā burtveidolā tiek veiktas modifikācijas kādam no burtiem, lai to padarītu interesantāku. (10) 2.2. attēlā redzams piemērs šāda veida logotipam, kas veidots Oslo (Norvēģija) Publiskajai bibliotēkai *Deichman*.

2.2. att. Oslo Publiskās bibliotēkas logotips (12)

Pie šī veida logotipiem var minēt arī tādus logotipus, kur netiek attēlots viss uzņēmuma, organizācijas vai iestādes nosaukums, bet tikai nosaukuma abreviatūra. (10)

- Logotips, kurā attēlota gan grafiskā zīme, gan teksts. Tieši šī veida logotipi vislabāk veic komunikācijas funkciju, jo apvieno abu iepriekšminēto logotipu veidu priekšrocības. Logotipu veids, kurā attēlota gan grafiskā zīme, gan teksts, ir visplašāk izmantotais uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vidū visā pasaulē.

(10) 2.3. attēlā redzams Pērnavas (Igaunija) Centrālās bibliotēkas logotips, kurā attēlota gan grafiskā zīme, gan teksts.

2.3. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips (13)

Nereti šie logotipi ir veidoti tā, lai pēc nepieciešamības to daļas – grafiskā zīme un teksts – būtu lietojami arī atsevišķi. (10)

Lēmums, kuru no logotipa veidiem izmantot, ir atkarīgs no uzņēmuma, organizācijas vai iestādes, tostarp bibliotēkas, īpašībām, ko tā vēlas reprezentēt. Svarīgākais, lai neatkarīgi no šī veida, logotips tiktu veidots ar skatītājam loģisku un saprotamu nozīmi. Vēl logotipa kā komunikācijas rīka veiksmē ir atkarīga no konsekventa tā lietojuma. (14)

2.2. Krāsas

Krāsu izvēle ieņem nozīmīgu lomu vizuālajā komunikācijā. Tās gan emocionāli ietekmē skatītāju, gan veido skatītājā asociācijas, kas radušās dažādu iemeslu dēļ, piemēram, no dabā redzētā, reģiona kultūras un sabiedrībā izveidotiem pieņēmumiem. (15)

Lai gan krāsas skatītājā var rosināt emocijas un asociācijas, tomēr ir grūti piedēvēt nepārprotamu nozīmi katrai atsevišķai krāsai. Pētījumi par krāsu nozīmi tiek veikti dažādās nozarēs, piemēram, psiholoģijā, mākslā, vēsturē, arhitektūrā, medicīnā, mārketingā un citās, taču ne visi no tiem ir objektīvi, jo šādos pētījumos pastāv gandrīz neizbēgamas metodoloģiskas problēmas. (15) Skatītāja interpretācija par krāsas nozīmi visbiežāk ir relatīva un dažādu faktoru, piemēram, vecuma, dzimuma, personīgās pieredzes, tā brīža noskaņojuma un nacionalitātes, ietekmēta. (16) Ļoti svarīgs ir arī konteksts, kādā krāsa tiek lietota. Kā piemēru šeit var minēt dzelteno krāsu, kas aptaujās bieži tiek atzīta kā krāsa, kas rada nepatiku, tomēr domājot par šo krāsu laulības ceremonijas kontekstā, tā tiek atzīta par patīkamu un tai tiek dota priekšroka pār daudzām citām krāsām. (17)

Uzņēmumi, organizācijas un iestādes izvēloties sevi reprezentējošas krāsas parasti pēta un meklē tādas, kas piesaistīs klientus un vienlaikus atbildīs to personībai un darbības sfērai.

Tā kā krāsu nozīme var tikt interpretēta dažādi, pirms definēt vizuālās identitātes krāsas būtiski saprast, kā konkrētā mērķauditorija uztver šīs krāsas. Grafikas dizainera pienākums būtu izvēlēties ne tikai tādu krāsu kombināciju, kas ir savstarpēji vizuāli harmoniska, bet arī tādu, kas klientos rada asociācijas, kas atbilst uzņēmuma, organizācijas vai iestādes īpašībām. (18)

Trīs galvenie krāsu raksturojošie parametri ir:

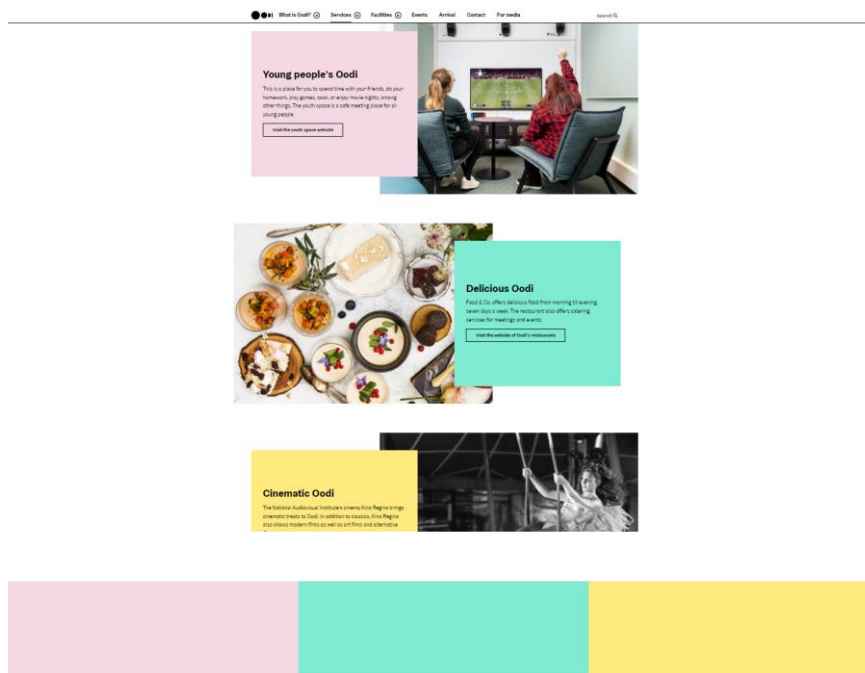
- Nokrāsa (angļu: *Hue*) – krāsas vispārējs nosaukums, piemēram, sarkans, zils, zaļš. Tieši pēc nokrāsas krāsas tiek atšķirtas viena no otras; (19)
- Tonis (angļu: *Tone* vai *Value*) – vienas nokrāsas variācijas no gaišas (angļu: *Tint*) līdz tumšai (angļu: *Shade*). Toni raksturo baltās vai melnās krāsas procentuālais daudzums krāsā; (19)
- Piesātinājums (angļu: *Saturation*) – nokrāsas procentuālais daudzums krāsā. Krāsa ar augstu intensitāti būs koša, turpretī krāsa ar zemu intensitāti būs blāva. (19)

Domājot par harmoniskām krāsu kombinācijām, jāņem vērā, ka dažādiem skatītājiem var būt atšķirīgs viedoklis par to, kuras krāsas savstarpēji izskatās labi un kuras ne tik, tomēr ir parametri, pēc kuriem grafikas dizainerim iespējams vadīties izvēloties krāsu kombinācijas. (20) Viens no šādiem parametriem ir kontrasts starp izvēlētajām krāsām.

Visaugstākais kontrasta līmenis redzams starp ahromātiskajām krāsām – baltu un melnu, taču krāsas, kas krāsu aplī atrodas pretī viena otrai, arī izteiksmīgi kontrastē. Tieši kontrasts ir tas, ar kura palīdzību lielā mērā iespējams veidot vizuāli estētisku un izteiksmīgu dizainu, kā arī nodrošināt dizaina funkcionalitāti, piemēram, to, lai teksts būtu labi salasāms. (21)

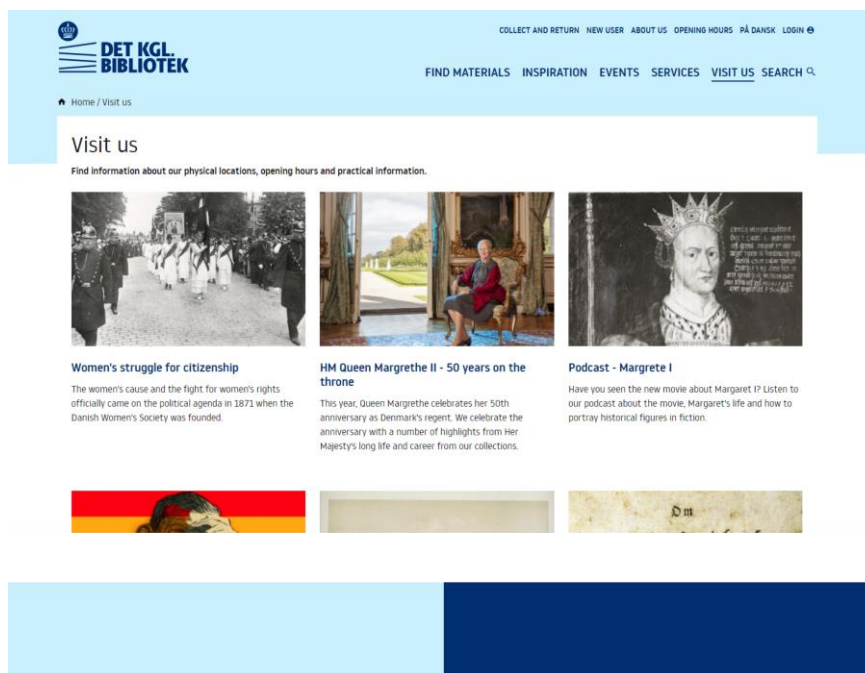
Sīkāk var izdalīt šādus kontrasta veidošanas paņēmienus:

- Nokrāsu kontrasts, kas tiek veidots kombinējot krāsas, kas ir līdzīga gaišuma un piesātinājuma, bet tām ir kontrastējošas nokrāsas. (22) 2.4. attēlā redzams Helsinku (Somija) Centrālās bibliotēkas *Oodi* vizuālās identitātes lietojums tīmekļa vietnē un tajā izmantotā krāsu palete. Šīs bibliotēkas vizuālās identitātes krāsas veido nokrāsu kontrastu starp rozā, zaļo un dzeltenu krāsu.

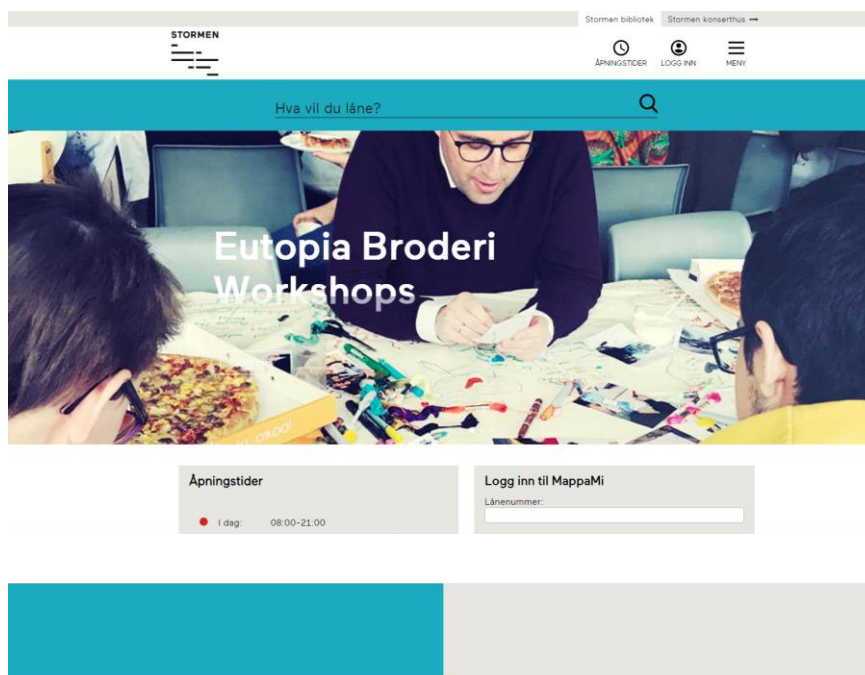
2.4. att. Nokrāsu kontrasts Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās (23)

- Tumši-gaišais kontrasts, kas tiek veidots kombinējot gaišus un tumšus toņus. Izmantojot šādu paņēmieni var tikt kombinēti gan dažādu krāsu, gan vienas krāsas toņi. (24) 2.5. attēlā redzams Dānijas Karaliskās bibliotēkas vizuālās identitātes lietojums tīmekļa vietnē un tajā izmantotā krāsu palete. Šīs bibliotēkas vizuālās identitātes krāsas veido tumši-gaišo kontrastu starp zilās krāsas toņiem.

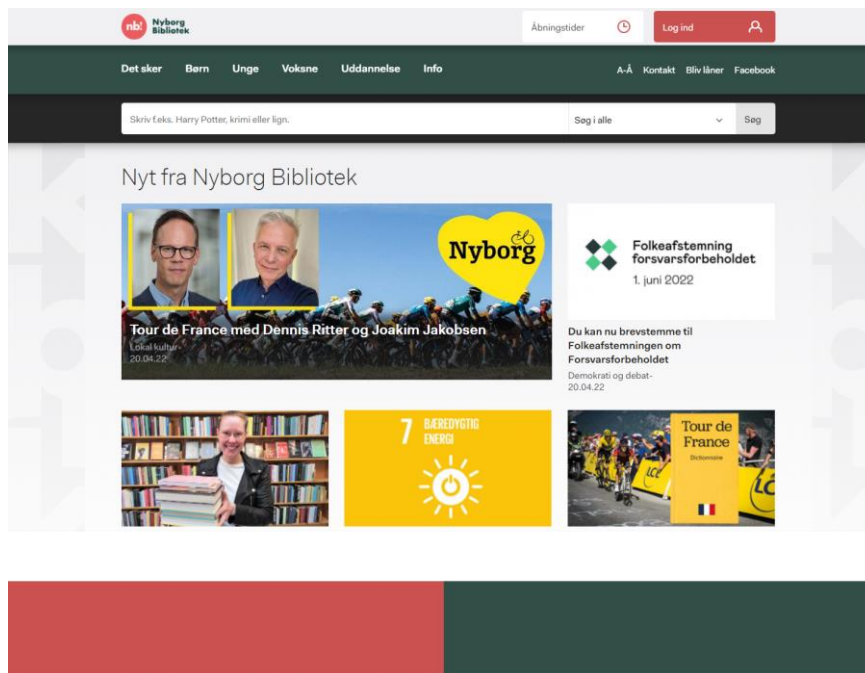
2.5. att. Tumši-gaišais kontrasts Dānijas Karaliskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās (25)

- Silti-vēsais kontrasts, kas tiek veidots kombinējot siltus, piemēram, oranžus un dzeltenus, un vēsus, piemēram, violetus un zilus, toņus. Izmantojot šādu kontrasta veidošanas paņēmienu ir iespējams vieglāk veidot telpas sajūtu, jo siltie krāsu toņi skatītājam optiski šķiet tuvāk, bet vēsie – tālāk esoši. (24) 2.6. attēlā redzams Būdē (Norvēģija) Publiskās bibliotēkas *Stormens* vizuālās identitātes lietojums tīmekļa vietnē un tajā izmantotā krāsu palete. Šīs bibliotēkas vizuālās identitātes krāsas veido silt-vēso kontrastu starp zilo un bēšo krāsu.

2.6. att. Silti-vēsais kontrasts Būdē Publiskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās (26)

- Pretkrāsu kontrasts, kas tiek veidots kombinējot krāsas, kas krāsu aplī atrodas pretī viena otrai, piemēram, sarkana un zaļa, dzeltena un violeta, oranža un zila. (24) 2.7. attēlā redzams Nīborgas (Dānija) bibliotēkas vizuālās identitātes lietojums tīmekļa vietnē un tajā izmantotā krāsu palete. Šīs bibliotēkas vizuālās identitātes krāsas veido pretkrāsu kontrastu starp sarkano un zaļo krāsu.

2.7. att. Pretkrāsu kontrasts Nīborgas bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās (27)

- Piesātinājuma kontrasts, kas tiek veidots kombinējot krāsas ar lielāku un mazāku intensitāti. (24) 2.8. attēlā redzams Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas vizuālās identitātes lietojums tīmekļa vietnē un tajā izmantotā krāsu paletē. Šīs bibliotēkas vizuālās identitātes krāsas veido piesātinājuma kontrastu starp dažāda piesātinājuma dzeltenu krāsu.

2.8. att. Piesātinājuma kontrasts Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās (28)

Nozīme krāsu izvēlē ir arī proporciju kontrastam, kuru definē tas, cik proporcionāli daudz un kuriem elementiem katra no izvēlētajām krāsām tiek izmantota. (29) Svarīgi ir arī tas, ka viena krāsa var mainīt to, kā skatītājs uztver citu, tai blakus esošu krāsu. Krāsa var šķist tumšāka, gaišāka, intensīvāka, mazāk intensīva vai ar citas nokrāsas niansi atrodoties blakus dažādām krāsām. (30)

Krāsa ir svarīgs uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vizuālā tēla veidošanas rīks. Krāsas vai to kombināciju saistīšana ar konkrēto uzņēmumu, organizāciju vai iestādi ir viens no galvenajiem mērķiem tās izvēloties. (31) Kā piemērus, kad krāsa kalpo, kā atpazīstamības zīme starp citiem sfēras zīmoliem, var minēt *Coca-Cola* un sarkano krāsu vai *IKEA* dzeltenās un zilās krāsas kombināciju. Svarīgs aspekts, lai izvēlētais krāsas kalpotu, kā uzņēmuma, organizācijas vai iestādes atpazīstamības zīme, ir arī konsekvents to lietojums jebkuros iekšējās un ārējās komunikācijas materiālos. (15) Konsekventu lietojumu iespējams panākt vizuālās identitātes vadlīnijās precīzi norādot izvēlēto krāsu kodus dažādās sistēmās – *RGB*, *CMYK*, *HEX*, *PANTONE*. (9)

Raugoties uz krāsu izvēli bibliotēku vizuālo identitāšu kontekstā, darba autore uzskata, ka iespējami dažādi risinājumi. Pēc autores domām, mainoties mūsdienu bibliotēku nozīmei un paplašinoties to funkcijām, arī bibliotēku vizuālais tēls var variēt no lietišķa līdz atraktīvam, kas nozīmē, ka arī krāsu lietojums var variēt atkarībā no tā, kā bibliotēka vēlas sevi reprezentēt.

2.3. Tipografika

Vēl viens vizuālo identitāti veidojošais pamatelements ir tipografika. Tipografikas mērķis ir vizuāli estētiskā veidā nodot tekstuālu informāciju tā, ka tiek parādīta gan teksta saturiskā jēga un emocijas, gan nodrošināta teksta viegla un ērta lasāmība. Tipografiku raksturo burtveidoli, to kombinācijas un izmēri, ko grafikas dizaineris definē, lai nodotu tekstuālu vēstījumu. (32)

Zināšanas par burtveidolu uzbūvi ir svarīgas, lai izprastu to līdzības un atšķirības. Šo līdzību un atšķirību apzināšana ļauj izvēlēties piemērotāko burtveidolu, kas atspoguļo uzņēmuma, organizācijas vai iestādes raksturu. Ir vairāk kā 25 īpašības, kas raksturo rakstzīmes un burtveidolu. Dažas nozīmīgākas no tām ir (33):

- Serifs jeb rēdze – īsa, svītriņa vai rotājums, kas pievienots burtveidola rakstzīmju vilkumu galos; (34)
- x-augstums – mazā burta *x* vertikālais augstums. Šis izmērs palīdz izprast, cik augsti būs burtveidola mazie burti, jo vienāda izmēra burtveidoliem tas var

atšķirties. Teksta bloks, kam izmantots burtveidols ar lielāku x-augstumu būs vizuāli smagnējāks par burtveidolu, kam tas ir mazāks; (35)

- Punkts – vienība, ar kādu tiek mērīts burtveidola izmērs; (36)
- Burtveidola izmērs – burtveidola rakstzīmju vertikālais augstums iekļaujot rakstzīmju daļas, kas ir virs vai zem x-augstuma. (35)

2.9. attēlā redzams iepriekš aprakstīto īpašību vizuāls attēlojums.

2.9. att. Rakstzīmju un burtveidolu raksturīgās īpašības

Bez iepriekš pieminētajām rakstzīmju un burtveidola īpašībām ir vēl citas īpašības, kuras katram burtveidolam iespējams individuāli pielāgot atkarībā no teksta. Viena no tām ir attālums starp teksta rindām. Atbilstošs rindstarpu platums nodrošina ērtu teksta lasāmību un to, cik teksts kopumā būs vizuāli smagnējs attiecībā pret pārējo laukumu. (37) Teksta labu lasāmību nodrošina arī atbilstošs attālums starp rakstzīmēm. Gadījumā, ja attālums starp rakstzīmēm ir pārāk mazs, tās savstarpēji var saskarties, un teksts kļūs grūti salasāms, tomēr svarīgi, lai atstarpes starp rakstzīmēm nav pārāk lielas, jo arī tas var apgrūtināt teksta lasāmību. Logotipa teksta daļā vai virsrakstos var būt nepieciešams palielināt atstarpi tikai starp divām atsevišķām rakstzīmēm, lai tās vizuāli būtu vienmērīgi izkārtotas. (38)

Tā kā mūsdienās ir pieejami ļoti daudz burtveidolu, lai atrastu piemērotāko nepieciešama burtveidolu klasificēšana. Praksē, piemēram, tīmekļa burtveidolu bibliotēkās, bieži redzams, ka burtveidoli tiek dalīti šādi (39):

- Serifu burtveidoli. Šo burtveidolu kopīgā īpašība ir tā, ka to rakstzīmju vilkumu galos ir pievienoti serifi. Piemēri mūsdienu serifu burtveidoliem ir *EB Garamond*, *Merriweather*, *Noto Serif*; (40)
- Bezserifu burtveidoli. Kā pasaka pats nosaukums – šie burtveidoli veidoti bez serifiem rakstzīmju galos. Vēl, atšķirībā no serifu burtveidoliem, bezserifu burtveidolu rakstzīmju vilkumi visbiežāk ir vienāda biezuma un šo burtveidolu x-

augstums ir lielāks nekā serifu burtveidoliem. Piemēri mūsdienu bezserifu burtveidoliem ir *Roboto*, *Open Sans*, *Poppins*; (41)

- “Ēģiptiešu” stila (angļu: *Slab serif*) burtveidoli. Šie burtveidoli bieži tiek iedalīti arī kā serifu burtveidolu apakšstils. Tiek uzskatīts, ka pēc savas uzbūves šie burtveidoli ir vairāk līdzīgi bezserifu burtveidoliem, tomēr tiem ir nosacīti serifi, kas bieži ir tādā pašā biezumā, kā rakstzīmju vilkumi. Piemēri mūsdienu “ēģiptiešu” stila burtveidoliem ir *Crete Round* un *Ultra*; (42)
- *Monospace* burtveidoli, kuriem raksturīgs, ka to visas rakstzīmes ir vienāda platuma. Vēsturiski šādi burtveidoli tika izveidoti priekš rakstāmmašīnām, bet mūsdienās tie visbiežāk tiek izmantoti programmēšanā. Šo burtveidolu kopīgās stilistiskās iezīmes parasti ir nosacīti serifi burtiem *i* un *l* un vizuāli saspiests, šaurs burts *m*. Piemēri mūsdienu *Monospace* burtveidoliem ir *Inconsolata* un *Cousine*. (43)

Papildus aprakstītajam dalījuma atsevišķi vēl var izdalīt *Display* burtveidolus, kuri galvenokārt paredzēti liela un salīdzinoši īsam tekstam. Šiem burtveidoliem nereti ir stilizētas un mākslinieciskas formas, kas atvasinātas no iepriekš minētajiem burtveidolu veidiem. Vēl var tikt izdalīti arī rokrakstam līdzīgi burtveidoli. (39) (44)

Lai gan ar šādu burtveidolu dalījumu praksē iespējams saskarties bieži, jāņem vērā, ka tas nav ļoti stingrs. Piemēram, ir iespējams, ka kāds no “ēģiptiešu” stila vai rokrakstam līdzīgiem burtveidoliem tiek iedalīts pie *Display* burtveidoliem. Šāds burtveidolu dalījums galvenokārt uztverams kā palīgīdzeklis, lai vieglāk un ātrāk atrastu vajadzībām atbilstošāko burtveidolu. (39)

Bez iepriekš aprakstītā burtveidolu dalījuma iespējams vēl cits, kas balstīts vēsturiskajos periodos un tiem raksturīgajā stilistikā. Starp šo un iepriekš minēto dalījumu pastāv pārklāšanās, taču, šī dalījuma priekšrocība ir tā, ka tas ļauj detalizētāk raksturot un savstarpēji salīdzināt dažādus serifu un bezserifu burtveidolus. (39)

Serifu burtveidolus pēc to vēsturiskā perioda vizuālās stilistikas iespējams dalīt – vecā, pārejas un modernā stila. Serifu burtveidolu pamatā ir 15. un 16. gadsimta ar roku rakstītās kaligrāfiskās burtu formas. Katrā no vēsturiskajiem periodiem burtveidolu formas tika nedaudz pārveidotas, tā iegūstot atšķirīgas vizuālas iezīmes katrai no tām. Piemēram, vecā un pārejas stila serifu burtveidoliem raksturīga izliekta pāreja starp serifu un rakstzīmes vilkumu, turpretī modernā stila burtveidoliem tā ir asa. Atšķirīgs ir arī kontrasts starp rakstzīmju plānajiem un biežajiem vilkumiem. Vecā stila serifu burtveidoliem tas nav tik izteikts, bet pārejas un modernā stila tas ir labāk pamanāms. (45) Kā minēts iepriekš, vēl bez šiem, arī “ēģiptiešu” stila burtveidoli bieži tiek iedalīti kā serifu burtveidolu apakšstils.

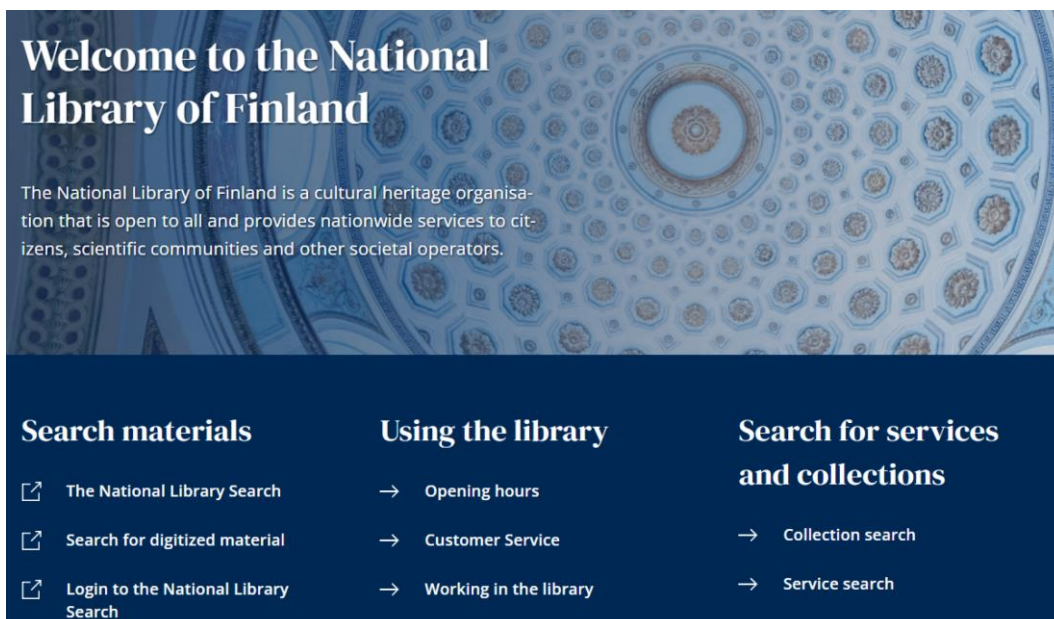
Bezserifu burtveidolus pēc to vēsturiskā perioda vizuālās stilistikas iespējams dalīt – “groteskas”, “humānisma” un ģeometriskā stila. (39) Bezserifu burtveidoli tika radīti 19. gadsimta sākumā, bet plašāku popularitāti guva 20. gadsimtā. (45) “Groteskas” bezserifu burtveidolu stilistika raksturojama, kā neitrāla un ar minimālu atšķirību rakstzīmju vilkumu biežumos, tikmēr “humānisma” stilistikas bezserifu burtveidolus raksturo ietekme no vecā stila serifu burtveidolu kaligrāfiskajām formām. Ģeometriskā stila bezserifu burtveidoli veidoti balstoties uz “groteskas” bezserifu burtveidolu dizainu, bet to rakstzīmju formas ir vēl vairāk ģeometrizētas.

Pie burtveidolu dalījuma, kas balstīts vēsturiskajos periodos, jāpiemin tas, ka mūsdienās izmantotie burtveidoli visbiežāk nav oriģināli radīti minētajos periodos, bet to dizains ir veidots balstoties uz šo periodu burtveidolu vizuālo stilistiku. (46)

Dažādu burtveidolu iedalījuma pārzināšana grafikas dizainerim, pirmkārt, ļauj izvēlēties piemērotāko burtveidolu logotipam, kas ir vizuālās identitātes pirmsākums. (39) Nereti tiek pieņemts, ka bezserifu burtveidoli vairāk tiek izmantoti gadījumos, kad nepieciešams mūsdienīgāks un modernāks iespaids, bet burtveidoli ar serifiem vairāk tiek asociēti ar klasisku literatūras vizuālo noformējumu. Protams, šādi vispārīgi pieņēmumi nenožīmē, ka, ja vizuālās identitātes koncepcija to pieprasa, grafikas dizaineris nedrīkstētu tos mainīt. (45) Otrkārt, zināšanas par burtveidolu iedalījumu un vēsturisko izcelsmi ir noderīgas gadījumos, kad uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vizuālajā identitātē paredzēts izmantot dažādus burtveidolus. Piemēram, lai vizuālajā identitātē parādītu ne tikai klasiskās vērtības, kas vizuāli tiek simbolizētas ar serifu burtveidoliem, bet arī sekošanu līdzī laikiem, tiek izmantots arī bezserifu burtveidols, kas tiek asociēts ar mūsdienīgumu. (39) Somijas Nacionālā bibliotēka ir piemērs šādai vizuālās identitātes koncepcijai. Šīs bibliotēkas logotipā, kas redzams 2.10. attēlā, izmantots serifu burtveidols. Serifu burtveidols izmantots arī virsrakstu noformējumam tīmekļa vietnē, savukārt pamattekstam un apakšvirsrakstiem izmantots bezserifu burtveidols (skat. 2.11. attēlu).

2.10. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas logotips (47)

2.11. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (48)

Vēl viens svarīgs aspekts vizuālās identitātes tipografikas izvēlē ir tas, vai burtveidols ir piemērots lietošanai tīmeklī. (49) Kā šādi burtveidoli tiek definēti tie, kas ir instalēti visos plašāk lietotajos pārlūkos un ierīcēs. Izmantojot burtveidolu, kas nav šādi definēts, pastāv iespēja, ka lietotājs, atverot tīmekļa vietni, neredzēs tekstu attiecīgajā burtveidolā. Jāpiebilst, ka neviens no burtveidoliem nevar tikt uzskatīts par pilnībā piemērotu visiem pārlūkiem un ierīcēm ņemot vērā, ka to ir ļoti daudz. Lai mazinātu iespēju, ka tiek izmantots dizainam pilnībā nepiemērots burtveidols, nepieciešams definēt rezerves burtveidolus, kas secīgi tiks izmantoti gadījumā, ja primāri izvēlētais burtveidols nedarbosies. (50)

Domājot par tipografikas izvēli bibliotēku vizuālo identitāšu kontekstā, autore uzskata, ka iespējami dažādi risinājumi. Tāpat kā jebkurā citā vizuālajā identitātē, viss atkarīgs no tā, kādu iespaidu bibliotēka vēlas par sevi radīt. Lai gan varētu domāt, ka tieši bibliotēkas ir tās, kas visvairāk asociējas ar klasiskām vērtībām, drukāto literatūru un tātad arī ar serifu burtveidoliem, tomēr autores līdzšinējie novērojumi liecina, ka nereti bibliotēkas izvēlas izmantot bezserifu burtveidolus. Autore uzskata, ka tas varētu būt saistīts ar bibliotēku tiešanos tikt asociētām ar mūsdienīgumu un iešanu līdzī laimam gan funkciju, gan vizuālā tēla kontekstā.

2.4. Attēli

Nozīmīgs aspekts veidojot vizuālo identitāti ir atbilstošu attēlu un to stilistikas izvēle. Izvēloties attēlus svarīgs ir gan to saturiskais vēstījums, gan stilistika, kas sevī ietver, piemēram,

attēlu noskaņu, kompozīciju un krāsu paleti. Abiem šiem aspektiem jābūt vienotiem ar kopējo uzņēmuma, organizācijas vai iestādes identitāti. (51)

Vizuālās identitātes kontekstā zīmīgi izdalīt šādus attēlu veidus (52):

- Fotografija;
- Ilustrācija.

Mūsdienās plaši lietots attēlu veids ir fotografija. Pirmām kārtām to iespējams skaidrot ar fotogrāfiju psiholoģisko ietekmi uz skatītāju. Fotografija kopumā tiek vērtēta kā ticama un lielākoties tiek uztverta, kā patiesas reālās dzīves atspoguļojums, neskatoties uz daudzajiem aspektiem, kas fotogrāfiju padara subjektīvu, piemēram, to, ka fotogrāfijas saturs var tikt rūpīgi izvēlēts. Fotografijas priekšrocība ir arī tās daudzpusīgums. Fotografijās var attēlot kaut ko konkrētu, ar tās palīdzību var izstāstīt stāstu un izteikt abstraktu ideju vai sajūtas. (52)

Lai gan fotografijai, kā attēlu veidam, ir vairākas pozitīvās īpašības, tomēr nepārdomāti izvēloties fotogrāfijas iespējams panākt arī negatīvu efektu. Kā piemēru šeit var minēt fotogrāfiju izmantošanu no brīvpiekļuves vai maksas fotogrāfiju bibliotēkām. Fotografijas no šīm bibliotēkām var šķist atsvešinātas un bezpersoniskas. It īpaši tas attiecas uz fotogrāfijām, kurās redzami cilvēki. Šajās fotogrāfijās attēlotās darbības un pozas nereti ir samākslotas un pastāv liela iespēja, ka fotogrāfijas skatītāju tas atbaidīs. (52) Vēl jāmin tas, ka tiesības uz šo fotogrāfiju izmantošanu nav ekskluzīvas, tāpēc pastāv iespēja, ka arī kāds cits var izvēlēties tos pašus attēlus. (53) Jāatceras, ka profesionāli uzņemtas fotogrāfijas, no reālās uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vides atstās daudz labāku iespaidu. (52)

Ne tikai profesionāla fotogrāfiju uzņemšana, bet arī to pēcapstrāde veido fotogrāfiju atbilstību uzņēmuma, organizācijas vai iestādes raksturam. Fotografijas kontrasta, košuma, piesātinājuma un citu parametru pielāgošana var mainīt kopējo fotogrāfijas iespaidu. Ievērojot konsekvenci fotogrāfiju apstrādē, tās pastiprinās vienota vizuālā tēla iespaidu. (54)

Otrs attēlu veids ir ilustrācija, šī darba kontekstā ar to saprotot jebkurā citā tehnikā veidotu attēlu, kas nav fotografija. (55) Ilustrācijām iespējamas dažādas stilistikas (56) un, kā iepriekš minēts aprakstot arī citus vizuālās identitātes pamatelementus, svarīgi izvēlēties tādu, kas atbilst kopējai uzņēmuma, organizācijas vai iestādes identitātes koncepcijai. Pirms izvēlēties ilustrāciju stilistiku, svarīgi pārliedzināties arī par to, ka tā būs mērķauditorijai saprotama un patīkama.

Ilustrācijas, kā attēlu veida, priekšrocība ir iespēja to salīdzinoši viegli pielāgot dažādām nepieciešamībām. Saturiski ilustrācijā var attēlot jebko, kas, piemēram, fotogrāfijā ne vienmēr ir iespējams. Kā ilustrācijas priekšrocību var minēt arī to, ka, izstrādājot ilustrāciju vektorgrafikā, to iespējams izmantot jebkādā izmērā nezaudējot attēla kvalitāti. (57) Neskatoties uz ilustrācijas priekšrocībām, tā var nebūt labākā izvēle kā vizuālajā identitātē

dominējošais attēla veids, jo savā ziņā nozīmē saiknes zaudēšanu ar reālo pasauli. Tā nespēj skatītājam sniegt pilnīgu realitātes sajūtu par to, kas tajā attēlots. Protams, šis apgalvojums nav attiecināms uz visiem gadījumiem, un viss ir atkarīgs no grafikas dizainera redzējuma par to, kurš no attēlu veidiem labāk darbosies konkrētās vizuālās identitātes kontekstā. (58)

Lai nodrošinātu uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vizuālās identitātes stilistisko vienotību ieteicams izvēlēties vienu dominējošo attēlu veidu vai arī, ja tie tiek kombinēti, skaidri definēt, kuros gadījumos lietojams katrs no tiem. (59) Domājot par attēlu veida izvēli veidojot bibliotēkas vizuālo identitāti, darba autore uzskata, ka iespējama abu veidu kombinācija. Pēc darba autores domām, fotogrāfiju un ilustrāciju kombinēšana var būt noderīgs paņēmieni radot bērnu literatūras nodaļu vizuālo identitāti. Šīs nodaļas, protams, ir vienots veselums ar pārējo bibliotēku un tās vizuālo identitāti, tomēr šajā gadījumā var tikt izstrādātas bibliotēkas kopējai vizuālajai identitātei atbilstošas ilustrācijas, kas tiek lietotas komunikācijas materiālos, kas paredzēti bērnu auditorijai.

Attēls ir ārkārtīgi spēcīgs komunikācijas rīks, tāpēc tam kā vizuālo identitāti veidojošam pamatelementam nepieciešams veltīt tikpat daudz uzmanības, kā logotipam, krāsu vai tipografikas izvēlei. (60) Darba autore uzskata, ka attēliem bibliotēku vizuālo identitāšu kontekstā ir nozīmīga loma. Autore šādu apgalvojumu izsaka aplūkojot dažādu bibliotēku tīmekļa vietnes un sociālo tīklu kontus, kuros attēli tiek izmantoti ļoti daudz. Ir gan tādi, kas lietoti mākslinieciskos nolūkos, lai radītu noskaņu, gan tādi, kas vairāk pilda informatīvu funkciju, piemēram, lai attēlotu kādu bibliotēkā rīkotu pasākumu. Šāds novērojums, pēc autores domām, nozīmē, ka grafikas dizainerim, veidojot bibliotēkas vizuālo identitāti, svarīgi definēt attēlu izmantošanas un apstrādes vadlīnijas.

Lai nodrošinātu, ka arī citos avotos uzņēmuma, organizācijas vai iestādes, tostarp bibliotēkas, vizuālais tēls tiktu attēlots atbilstoši, iespējams izveidot attēlu bibliotēku, kurā ievietotie attēli ir brīvi pieejami ikvienam. (9)

2.5. Grafiskie elementi

Lai uzņēmuma, organizācija vai iestādes vizuālo identitāti padarītu oriģinālāku un interesantāku, vizuālajā identitātē var ieviest dažādus grafiskos elementus. (61) Kā grafiskus elementus šī darba kontekstā var minēt, piemēram, dažādus rakstus (angļu: *Patterns*), formas, līnijas un arī ikonas.

Raksti, līnijas un formas, gan ģeometriskas, gan abstraktas, var kalpot gan estētiskiem, gan funkcionāliem mērķiem. (62) Apskatot rakstus vizuālās identitātes kontekstā, pēc autores līdzšinējiem novērojumiem, tie nereti tiek veidoti par pamatu ņemot logotipā izmantotās

formas. Kā piemēru, kur raksts izveidots par pamatu ņemot logotipa grafiskajā zīmē izmantotās formas, var minēt Pērnavas Centrālās bibliotēkas vizuālo identitāti (skat. 2.12. attēlu).

2.12. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips un raksts (63)

Neskatoties uz autores novērojumiem, jāatceras, ka šī nav vispārpieņemta rakstu veidošanas metode. Raksti var tikt veidoti par pamatu ņemot arī citus elementus, ne tikai formas no logotipa, tomēr šādā gadījumā svarīgi pārliicināties, ka tie ir saskaņoti ar pārējo vizuālo identitāti un atbilst tās stilistikai.

Formas, kā grafiski elementi, var attēlot gan kaut ko konkrētu, gan būt abstrakti vai ģeometriski krāsu laukumi. Tās var tikt izmantotas gan estētiskiem nolūkiem, lai papildinātu dizainu, gan funkcionāliem, lai, piemēram, izceltu vai nodalītu tekstuālu informāciju. (62) Šāds pats pielietojums attiecināms uz līnijām 2.13. attēlā redzams piemērs līniju, kā grafisku elementu, lietojumam. Attēlā redzama Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietne, kuras izvēlnē attēlotas divas dažādu biezumu un augstumu vertikālas līnijas. To izskats vizuāli sasaucas ar bibliotēkas logotipu un tās vērtējamas gan kā elementi ar estētisku nolūku, gan funkcionālu, lai palīdzētu nodalīt tekstu.

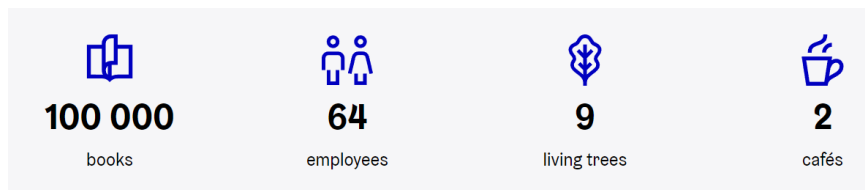

2.13. att. Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes izvēlne (64)

Bez iepriekš minētā, kā grafiskus elementus iespējams izmantot arī rakstzīmju formas. (62) Šādos gadījumos šīs rakstzīmes ne tik daudz paredzētas, lai nodotu informāciju, bet vairāk lietotas mākslinieciskos nolūkos. Piemērs, kur rakstzīmju formas izmantotas, kā grafiski

elementi, ir Nīborgas bibliotēkas vizuālā identitāte. Šīs bibliotēkas tīmekļa vietnes fonā (skat. 2.7. attēlu) izkārtotas dažādas bibliotēkas nosaukumā esošas rakstzīmes.

Arī ikonas ir grafiskie elementi, kuriem veidojot vizuālo identitāti jāpievērš uzmanība. Ikonas pēc sava vizuālā izskata parasti ir stilizētas, bez liekām detaļām, lai skatītājs viegli varētu atpazīt tajā attēloto. Ar ikonu palīdzību skatītājam iespējams ātri nodot informāciju, piemēram, par sekojošā teksta tematiku vai tīmekļa vietnē vizuāli komunicēt funkcionalitāti. (65) 2.14. attēlā redzams piemērs ikonu dizainam Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālajā identitātē.

2.14. att. Ikonu dizains Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālajā identitātē (66)

Tāpat kā jebkuram citam vizuālam elementam, arī ikonām stilistiski jāiekļaujas uzņēmuma, organizācijas vai iestādes, tostarp bibliotēkas, kopējā vizuālās identitātes stilistikā.

Raugoties uz grafiskajiem elementiem bibliotēku vizuālo identitāšu kontekstā, autore piekrīt, ka arī tajās šiem elementiem ir nozīmīga loma tieši unikalitātes un oriģinalitātes veidošanā. Izstrādāti atbilstoši stilistikai, tie pastiprina iespaidu par tiešām pārdomātu vizuālo identitāti, kurā katrai detaļai ir pievērsta uzmanība.

3. ZIEMEĻEIROPAS BIBLIOTĒKU VIZUĀLAIS TĒLS 21. GADSIMTĀ

Daudzās valstīs bibliotēkas ir vienas no apmeklētākajām kultūras iestādēm. Tās sniedz plašu pakalpojumu klāstu, kurā ir arī tādi pakalpojumi, kas ir unikāli un pieejami tikai bibliotēkā vai ar tās starpniecību. Bibliotēkas mūsdienās ir kļuvušas arī par satikšanās, saturīgu brīvā laika pavadīšanas un izglītošanās vietām. (67) Šādu bibliotēku nozīmes maiņu un funkciju papildināšanu rosinājis gan mūsdienu digitālais laikmets, gan sabiedrības pieprasījums. (68) Arī Ziemeļeiropas bibliotēkas nav izņēmums un to nozīme un funkcijas mainās līdzīgi laikam, kas nozīmē, ka bibliotēkas ir jauna tēla, tajā skaitā vizuālā, veidošanas procesā. (69)

Neskatoties uz bibliotēku funkciju maiņu, bibliotēka sabiedrībā aizvien tiek asociēta ar grāmatu tās klasiskajā veidolā. Organizācija *OCLC* publicējusi pētījuma rezultātus, kur 2010. gadā 75% aptaujāto atzina, ka bibliotēka tiem asociējas tieši ar grāmatām. (70) Lai gan pētījums veikts Amerikā un kopš tā veikšanas pagājis laiks, tomēr darba autore uzskata, ka to aizvien var attiecināt arī uz mūsdienām. Pēc autores līdzšinējiem novērojumiem, nereti Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālajās identitātes aizvien tiek iekļauts grāmatas simbols. Darba autore uzskata, tas parāda, ka bibliotēku vizuālais tēls 21. gadsimtā var tikt veidots savienojot gan klasiskās vērtības, kas sabiedrība aizvien tiek ļoti asociētas ar bibliotēku, gan mūsdienīgumu, lai reprezentētu šī brīža bibliotēku nozīmi un funkcijas.

Par būtisku Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālā tēla veidotāju autore uzskata arī arhitektūru. Izteiksmīgi veidota bibliotēkas ēka spēj radīt asociācijas un būt nozīmīgs bibliotēkas vizuālās identitātes koncepcijas veidošanas stūrakmens. Kā piemērus, kur bibliotēkas arhitektūra ir arī tās atpazīstamības zīme, var minēt Dānijas Karaliskās bibliotēkas ēku *Melnais dimants* un Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēku *Gaismas pils*. Bez arhitektūras, kā bibliotēkas vizuālo tēlu ietekmējošu faktoru var minēt arī tās interjera dizainu un gaismas lietojumu. Prasmīgi veidots dienas un mākslīgās gaismas lietojums nodrošina ne tikai ērtu lasīšanu vai darbu pie datora, bet arī veido mājīgu un aicinošu vidi. (71)

Bibliotēku, tostarp Ziemeļeiropas, vizuālo tēlu veidošanā sastopami arī izaicinājumi. Viens no tādiem ir bibliotēkas vizuālās identitātes vadlīniju pareiza un konsekventa lietošana. Pat ja bibliotēkas vizuālo identitāti izstrādājis profesionālis vai to komanda, nereti tieši paši bibliotēku darbinieki ir tie, kas veido dažādu komunikācijas materiālu vizuālo noformējumu. Tas skaidrojams ar to, ka šādu materiālu, kuriem nepieciešams vizuāls noformējums, bibliotēku ikdienā ir ļoti daudz un ne vienmēr bibliotēkām ir iespēja to izstrādei nodrošināt profesionāla grafikas dizainera piesaisti. (72) Darba autore uzskata, ka, lai atvieglotu šo procesu un panāktu konsekventu vizuālās identitātes pamatelementu lietojumu, svarīgi, ka grafikas dizaineris

skaidri un saprotami definē, kā tie lietojami dažādās situācijās. Pēc nepieciešamības var iepriekš izstrādāt arī dažādu materiālu elektroniskas bibliotēkas, piemēram, ar sagatavēm sociālo tīklu ierakstu vizuālajam materiālam. Darba autore uzskata, ka pēc vizuālās identitātes vadlīniju izstrādes svarīgi bibliotēku darbiniekiem organizēt arī ievadapmācības, lai pastāstītu, kā nodrošināt, ka bibliotēkas vizuālais tēls visur tiek atainots atbilstoši.

4. TEORĒTISKĀS DAĻAS SECINĀJUMI

Pēc dažādu informācijas avotu un literatūras izpētes par vizuālo identitāti, to veidojošajiem pamatelementiem un bibliotēku vizuālo tēlu 21. gadsimtā, darba autore secina, ka:

1. Vizuālā identitāte ir viens no komunikācijas rīkiem, ar kura palīdzību uzņēmumi, organizācijas un iestādes, tostarp bibliotēkas, var vizuālā veidā nodot informāciju par savu personību, tās raksturu un vērtībām;
2. Veidojot vizuālo identitāti svarīgi, lai katrs no tās pamatelementiem būtu pamatots, izteiksmīgs, atbilstošs kopējam vizuālajam tēlam un nodrošinātu dizaina funkcionalitāti;
3. Svarīgi, lai visi vizuālo identitāti veidojošie pamatelementi būtu savstarpēji saskaņoti un papildinātu viens otru, tā nodrošinot, ka kopējais vizuālais tēls veidojas kā vienots veselums;
4. Vizuālās identitātes kā komunikācijas rīka veiksmē lielā mērā atkarīga no tā, cik konsekventi tās pamatelementi tiek lietoti visos iekšējās un ārējās komunikācijas materiālos;
5. Bibliotēku tēlu 21. gadsimtā ietekmē arī bibliotēku nozīmes un funkciju maiņa, arhitektūra un sabiedrībā esošās asociācijas.

5. ZIEMEĻEIROPAS BIBLIOTĒKU VIZUĀLO IDENTITĀŠU ANALĪZE

5.1. Empīriskās daļas mērķis, uzdevumi un izvirzītie kritēriji

Pētījuma empīriskajā daļā darba autore, izmantojot kvalitatīvo pētījuma metodi, analizē Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu pamatelementus – logotipus un bibliotēku kopējo vizuālo tēlu to tīmekļa vietnēs.

Autore izvēlējusies analizēt logotipu, jo tās uzskatāms par vizuālās identitātes pirmsākumu, kas ietekmē visus pārējo vizuālās identitātes pamatelementu izvēli. Kopējā vizuālā tēla analīzei autore izvēlējusies bibliotēku tīmekļa vietnes, jo tās uzskatāmas par vislabāk sasniedzamo objektu, kurā iespējams novērtēt vizuālās identitātes elementu savstarpējo mijiedarbību un radīto iespaidu.

Pētījuma mērķis: noskaidrot kādas ir Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu kopīgās un atšķirīgās iezīmes.

Uzdevumi:

1. Analizēt 20 Ziemeļeiropas bibliotēku logotipus un tīmekļa vietnes;
2. Balstoties uz iegūto informāciju, izdarīt secinājumus par Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu kopīgajām un atšķirīgajām iezīmēm;
3. Izmantojot iegūtos rezultātus, izstrādāt vizuālo identitāti Alūksnes novada bibliotēkai.

Izvirzītie kritēriji dizaina paraugu analīzei:

1. Darbā autore analizē dizaina paraugus no Ziemeļeiropas (pēc *EuroVoc* datiem) valstīm– Islandes, Dānijas un tās autonomās teritorijas – Fēru salām, Norvēģijas, Zviedrijas, Somijas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. No katras valsts autore izvēlējusies vienu līdz trīs paraugus, kas grupēti atbilstoši valstij, kurā atrodas bibliotēka.
2. Apskatot bibliotēku logotipus, autore analizē tajos izmantotās krāsas, burtveidolu, grafisko zīmi un šo elementu mijiedarbību. Tiek analizēta logotipa stilistikas radītā noskaņa, dizaina oriģinalitāte, kā arī tas, vai logotips ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams. Autore analizē arī vienu no logotipa funkcionalitātes aspektiem – vai to iespējams izmantot dažādos izmēros nezaudējot tā uztveramību.

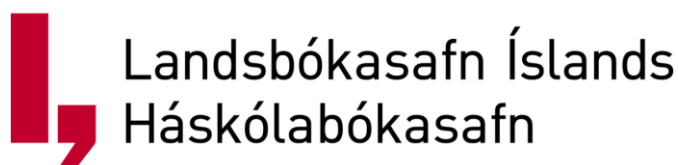
3. Apskatot bibliotēku tīmekļa vietnes, autore analizē to dizaina mijiedarbību ar bibliotēkas logotipu, tīmekļa vietnes radīto iespaidu par bibliotēkas kopējo vizuālo tēlu un tā atbilstību mūsdienu tendencēm.

5.2. Dizaina paraugu analīze

5.2.1. Islande

5.2.1.1. Islandes Nacionālās un Universitātes bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Islandes Nacionālās un Universitātes bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.1. attēlu).

5.1. att. Islandes Nacionālās un Universitātes bibliotēkas logotips (73)

Logotipa grafisko zīmi veido burts *I* un tam blakus novietots komats, kas kopā vizuāli veido burtu *L*. Pēc autores domām, grafiskajā zīmē burts *I* simbolizē Islandes sākumburtu, savukārt burts *L* simbolizē bibliotēkas nosaukuma pirmo burtu. Arī komata simboliskā nozīme ir saistāma ar rakstu valodu un tātad arī ar bibliotēku. Bibliotēkas nosaukumam logotipā izmantots bezserifu burtveidols un tas attēlots melnā krāsā, bet grafiskā zīme attēlota sarkanā krāsā, kas vizuāli sasauca ar bibliotēkas ēkas krāsu, kas arī ir sarkana. Šādu krāsu izvēli darba autore vērtē, kā pamatotu un vizuāli estētisku.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsas, pēc autores domām, mijiedarbojas labi, tie papildina viens otru un ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms, skaidras, ģeometriskas formas, kas rada lietišķa tēla iespaidu. Logotipa dizainu autore vērtē, kā oriģinālu, un tā saturisko vēstījumu, kā skaidru, saprotamu un viegli uztveramu. Logotipa funkcionalitāte, pēc autores domām, nav neatbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, bibliotēkas nosaukums kļūst grūti salasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola un krāsu lietojumā (skat. 5.2. attēlu). Tīmekļa vietnes teksta noformējumam izmantota tumši pelēka krāsa, kas vizuāli labi sasauca ar logotipā izmantoto melno krāsu. Atsevišķās vietās tumši pelēka krāsa izmantota arī kā fona krāsa, uz

kurās izvietots teksts baltā krāsā. Sasaucoties ar logotipu, tīmekļa vietnē kā akcents lietota sarkanā krāsā.

Landsbókasafn Íslands
Háskólabókasafn

Íslenska

Forsíða Rafraen gagnasöfn Þjónusta Þjódarbókhláðan Hafðu samband

-Leita á vef

Lokaverkefni í Skemmu

Leiðbeiningar um skil lokaverkefna í Skemmu.

Sjá nánar

Skemman

Opið í dag frá 09:00 til 17:00

Afgreiðslutímar

Leiðarvísar.is
Heimildir og hagnýtar leiðbeiningar

leittir.is
Safnkostur íslenskra bókasafna

Skemman
Lokaritgerðir íslenskra háskólan...

Tímarit.is
Stafraen blöð og tímarit

Safnkostur

Bækur

Tímarit og dagblöð

Handrit og einkaskjalasöfn

Landakort

Hljóð- og myndsafn

Sýningar og viðburðir

Allar sýningar

Pappírslóð rakin
Efniviður íslenskra bóka og handrita frá 16. og 17. öld – frá pappírframleiðslu til bókasafna

Sýning í Þjódarbókhláðu

05.05.2022 - 30.05.2022

Verkefnið Pappírslóð rakin hlaut þriggja ára styrk frá Rannís árin...

Sjá nánar

Veitingasala
Útgáfa

Útlán
Ritver og bókasöfn HÍ
Vefir safnsins

Kt. 7011943149
Staðsetning
Hafðu samband

f @ y

JAFNLEIÐGÖTTUN
2019 - 2022

Netspjall

5.2. att. Íslandes Nacionālās un Universitātes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (74)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.1.2. Akureiri pašvaldības bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Akureiri pašvaldības bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.3. attēlu).

5.3. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas logotips (75)

Logotipa grafiskajā zīmē stilizēti, ar līniju grafiku, pēc autores domām, attēlotas divas blakus esošas grāmatas, bet vienlaikus šī grafiskā zīme attēlo arī daļu no bibliotēkas ēkas aprisēm (skat. 5.4. attēlu).

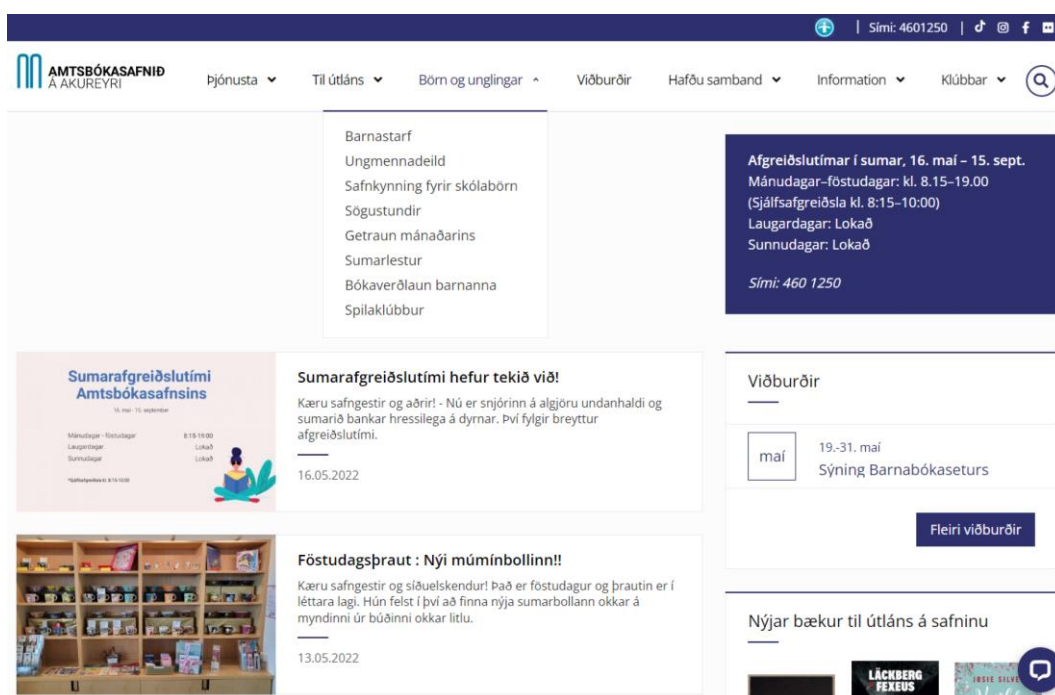
5.4. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas ēka (76)

Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols. Pēc autores domām, izvēlētais burtveidols un teksta noformējums, kur daļa no nosaukuma veidota treknrakstā, bet daļa ar smalkākām rakstzīmēm, ir atbilstošs un labi mijiedarbojas ar logotipa grafisko zīmi, tomēr, autore uzskata, ka nosaukumā rakstzīmes izvietotas pārāk tuvu viena otrai. Arī teksta rindstarpas platums ir ļoti mazs, kas to padara grūtāk uztveramu, it īpaši, ja logotips izmantots mazā izmērā. Logotipā izmantotas divas krāsas. Grafiskajai zīmei izmantota zila, bet tekstam – melna krāsa. Šādu krāsu lietojumu darba autore

uzskata par bibliotēkas tēlam atbilstošu un vizuāli estētisku. Gadījumos, kad logotips jāizvieto uz tumša fona, tas tiek lietots vienā – baltā krāsā.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas labi un ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms, līniju grafika, vienkāršas un skaidras formas, kas rada lietišķa vizuālā tēla iespaidu. Pēc autores domām, logotipa dizains ir oriģināls, un tā saturiskais vēstījums ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams. Logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā neatbilstošu šauru rakstzīmju atstarpju un mazā rindstarpas platuma dēļ. Šīs nepilnības īpaši apgrūtina teksta lasāmību gadījumos, kad logotips izmantots mazā izmērā.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola un krāsu lietojumā (skat. 5.5. attēlu). Tekstam tīmekļa vietnē galvenokārt izmantota melnā krāsa, kas vizuāli sasaucas ar logotipa tekstu. Kā akcents, tīmekļa vietnē izmantota tumši zilā krāsa, kas, pēc autores domām, izskatās vizuāli estētiski un arī pietiekami labi mijiedarbojas ar logotipa grafiskajai zīmei izmantoto zilo krāsu.

5.5. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (77)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.2. Dānija

5.2.2.1. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.6. attēlu).

5.6. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotips (78)

Logotipa grafisko zīmi veido uz apaļas formas, tumša fona attēlots stilizēts kronis un zem tā izvietotas piecas dažāda slīpuma līnijas. Pēc autores domām, kroņa attēls simbolizē to, ka tā ir karaliskā bibliotēka, savukārt dažādā slīpuma līnijas vizuāli asociējas gan ar grāmatām, gan sasaucas ar bibliotēkas ēkas aprisēm un izskatu (skat 5.7. attēlu).

5.7. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas ēka (79)

Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols ar bieziem vilkumiem. Šis burtveidols labi kontrastē ar salīdzinoši smalko līniju grafiku logotipa grafiskajā zīmē, taču vienlaikus arī labi mijiedarbojas ar tumšo fonu, uz kura izvietots stilizētais kroņa attēls. Logotipā izmantota viena – tumši zila krāsa. Šāda krāsas izvēle, pēc autores domām, ir vizuāli estētiska un bibliotēkas tēlam atbilstoša. Gadījumos, kad logotips jāizvieto uz tumša fona, tas tiek lietots baltā krāsā.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas ļoti labi. Šie elementi papildina viens otru un ir izvēlētas pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo līniju grafika un smalkas detaļas, kas logotipa dizainu padara interesantu un oriģinālu. Tā rada lietišķa un vienlaikus pietiekami atraktīva vizuālā tēla iespaidu. Logotipa saturiskais vēstījums ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams. Arī logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā atbilstošu, jo, lai nodrošinātu, ka logotips ir labi uztverams arī mazā izmērā, tam izstrādāta sekundārā versija. Šo sekundāro logotipa versiju veido stilizētais kroņa attēls uz apaļas formas, tumša fona, atdalošā līnija un bibliotēkas nosaukums (skat. 5.8. attēlu). Logotipa sekundārā versija lietota, piemēram, bibliotēkas tīmekļa vietnes mobilajā versijā.

5.8. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotipa sekundārā versija (80)

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola, krāsu un formu lietojumā (skat. 5.9. attēlu). Kā fona krāsa, tīmekļa vietnē galvenokārt tiek izmantota baltā, taču, lai izceltu vai nodalītu informāciju, tiek lietota arī gaiši zilā krāsa, kas labi kontrastē un sasaucas ar logotipam izmantoto tumši zilo krāsu. Kā akcenta krāsa tīmekļa vietnē tiek lietota tumši zilā logotipa krāsa. Tā izmantota, piemēram, virsrakstiem un grafiskajiem elementiem. Sasaucoties ar logotipa grafiskās zīmes dažādā slīpuma līnijām, arī tīmekļa vietnes foni un atsevišķi attēli veidoti nevis ar taisnām, bet slīpām malām. Šāds pats princips ievērots arī veidojot grafiskos elementus (skat. 5.9. attēlu).

Besøg os

Find information om vores fysiske lokationer, åbningstider og praktiske informationer.

Den Sorte Diamant

I Det Kgl. Biblioteks bygninger på Slotsholmen kan du både opleve udstillinger og koncerter, bruge læsepladserne og besøge caféen med udsigt over havnen.

Victor Albecks Vej, Aarhus

I det ikoniske bogtårn på Victor Albecks Vej i Aarhus kan du hente og aflevere materialer, bruge læsepladserne og spise i kantinen.

Danmarks Kunstbibliotek

Danmarks Kunstbibliotek holder til på Charlottenborg Slot. Her kan du bruge læsesalen og låne materialer om kunst- og arkitekturhistorie, kunstteori og museologi.

AU Library

AU Library er et samarbejde mellem Det Kgl. Bibliotek og Aarhus Universitet. Find AU Librarys udlånssteder på forskellige adresser i Danmark.

Københavns Universitetsbibliotek

Københavns Universitetsbibliotek (KUB) finder du på fem lokationer i København.

Roskilde Universitetsbibliotek

Det Kgl. Bibliotek og Roskilde Universitet samarbejder om driften af Roskilde Universitetsbibliotek, som leverer biblioteksservice til både studerende og ansatte på universitetet.

IT-Universitetet i København

Det Kgl. Bibliotek samarbejder med IT-Universitetet i København. Det nærliggende universitetsbibliotek Sandre Campus leverer biblioteksservice til studerende og ansatte på IT-Universitetet.

Det Administrative Bibliotek

Det Administrative Bibliotek (DAB) er bibliotek og videnscenter for centraladministrationen, men alle har fri adgang til brug af samlingen på stedet.

Populære services

Lån og aflevering

Få alt at vide om lån og aflevering når du bruger af Det Kgl. Bibliotek.

Rundvisninger

Vi tilbyder rundvisninger i Den Sorte Diamant, København og på Victor Albecks Vej, Aarhus (Bogtårnet). Oplev bygninger og miljø og hør fortællinger om arkitektur og samlinger.

Møder og konferencer

Lad Den Sorte Diamants smukke og inspirerende mødelokaler danne rammen om dit næste arrangement i København.

5.9. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (81)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada ļoti pārdomāta, vizuāli estētiska un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.2.2. Silkeborgas bibliotēku logotips un tīmekļa vietne

Silkeborgas bibliotēku logotipu veido grafiskā zīmē un tai blakus izvietotais nosaukums (skat. 5.10. attēlu).

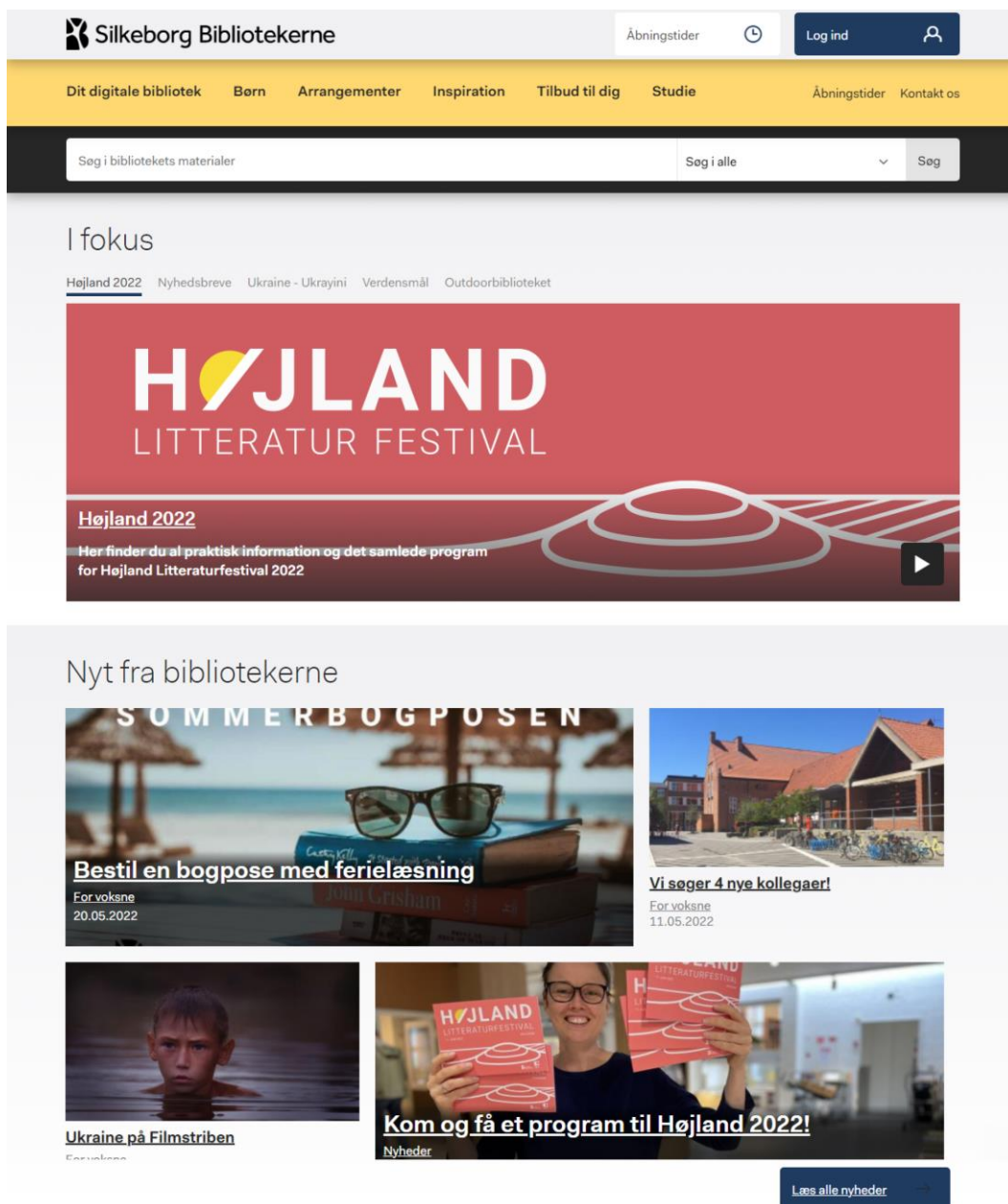

5.10. att. Silkeborgas bibliotēku logotips (82)

Logotipa grafisko zīmi veido burta *B* siluets, kuru vizuāli sadala divas līnijas, kas burta vidū krustojas. Šīs līnijas, pēc autores domām, attēlo ceļus, kas krustojas bibliotēkā un simbolizē bibliotēku, kā satikšanās vietu. Nosaukumam logotipā izmantots bezserifu burtveidols un, pēc autores domām, tas vizuāli labi sasaucas ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantota viena – melna krāsa. Šāda krāsas izvēle raksturojama, kā vienkārša un funkcionāla.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas labi un, pēc autores domām, ir izvēlēti pietekami pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms, tomēr grafiskās zīmes detaļas un to attēlojums logotipu padara oriģinālu un atšķirīgu starp citiem bibliotēku logotipiem, kā arī rada nedaudz rotaļīga tēla iespaidu. Pēc autores domām, logotips ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams. Arī logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā atbilstošu.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola un krāsu lietojumā (skat 5.11. attēlu). Tīmekļa vietnē kā fona krāsa izvēlēta divu toņu gaiši pelēkā, savukārt kā akcenta krāsa lietota ļoti tumša, gandrīz melna, krāsa, kas vizuāli labi sasaucas ar logotipa krāsu. Šī krāsa lietota arī teksta noformējumam. Kā vēl divas akcenta krāsas tīmekļa vietnē izmantotas dzeltenā un tumši zilā. Pēc autores domām, dzeltenā krāsa labi kontrastē ar tumšo, gandrīz melno, akcenta krāsu, savukārt tumši zilās krāsas izvēle, pēc autores domām, nav pārlicinoša.

5.11. att. Silkeborgas bibliotēku tīmekļa vietnes skats (83)

Lai gan krāsu lietojums tīmekļa vietnē, pēc autores domām, nav pilnībā pārdomāts, tomēr kopumā bibliotēkas tīmekļa vietne atstāj pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.3. Fēru salas

5.2.3.1. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Fēru salu Nacionālās bibliotēkas logotipu veido bibliotēkas nosaukums un zem tā izvietotā grafiskā zīme (skat. 5.12. attēlu).

LANDSBÓKASAVNIÐ

5.12. att. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas logotips (84)

Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, savukārt logotipa grafisko zīmi veido ģeometrisku formu – kvadrātu un taisnstūru – izkārtojums. Pēc autores domām, grafiskā zīme stilizēti attēlo grāmatas, kas novietota guļus, muguriņū. Logotipā izmantotas divas krāsas – tumši zila un gaiši brūna. Tumši zilā krāsa izmantota kā primārā krāsa, un tajā attēlots teksts un lielākā daļa no grafiskās zīmes, savukārt gaiši brūnā krāsa izmantota kā akcents tikai grafiskajā zīmē. Šāds krāsu salikums, pēc autores domām, ir bibliotēkas tēlam atbilstošs un arī vizuāli estētisks.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsas, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas labi un papildina viena otru. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms un ģeometriskas formas, kas kopā rada lietišķa vizuālā tēla iespaidu. Logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls, un tā saturiskais vēstījums ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams, savukārt logotipa funkcionalitāte nav pilnībā atbilstoša, jo rakstzīmes bibliotēkas nosaukumā izvietotas salīdzinoši tuvu viena otrai. Tas apgrūtina teksta lasāmību, it īpaši, ja logotips lietots mazā izmērā.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstošu, bezserifu burtveidolu un krāsu lietojumā (skat. 5.13. attēlu). Vizuāli sasaucoties ar logotipu, tekstam, atsevišķiem tīmekļa vietnes daļu foniem un grafiskajiem elementiem izmantota tumši zilā krāsa. Tāpat kā logotipā, tīmekļa vietnē akcentam tiek izmantota gaiši brūnā krāsa.

SNARVEGIR

TÍÐINDI

5.13. att. Føru salu Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (85)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada ļoti pārdomāta, vizuāli estētiska un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.4. Norvēģija

5.2.4.1. Bergenas Publiskās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Bergenas Publiskās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.14. attēlu).

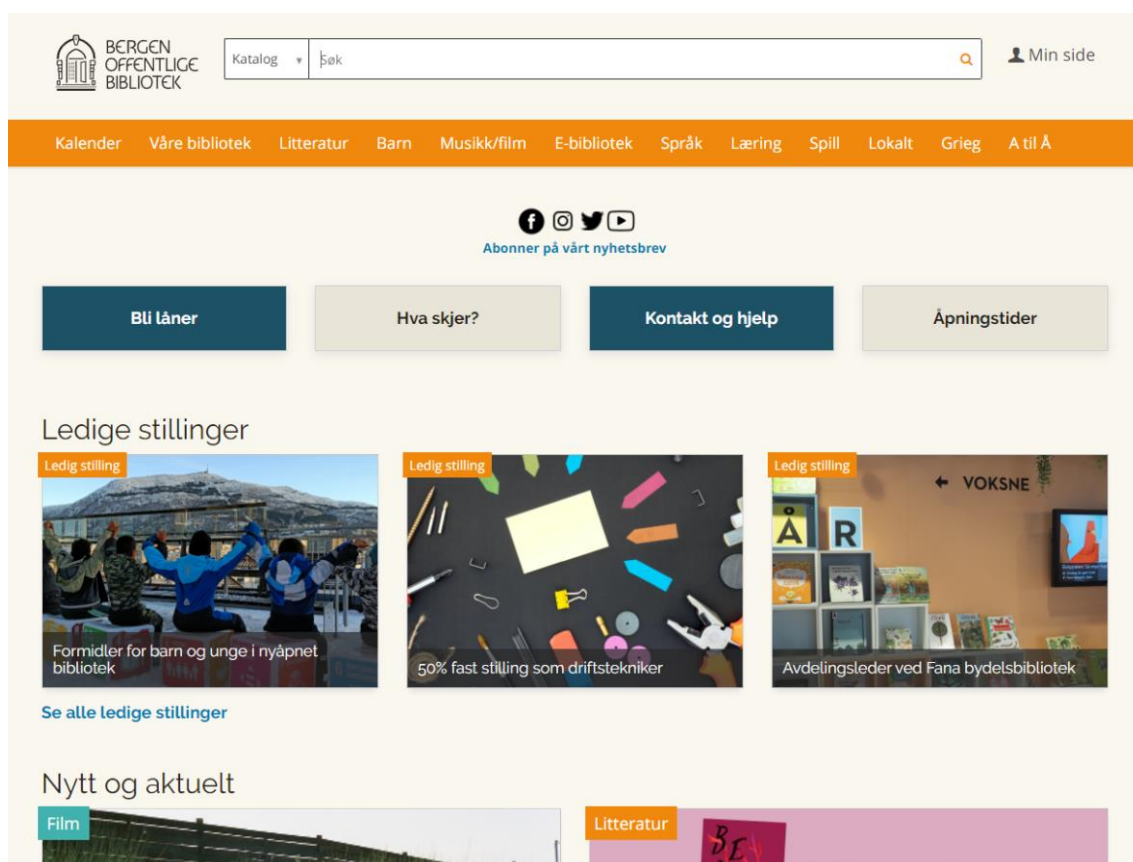
5.14. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas logotips (86)

Logotipa grafiskajā zīmē attēlots stilizēts bibliotēkas ēkas ieejas portāls ar atvērtām durvīm, kas, pēc autores domām, simbolizē, ka bibliotēka vienmēr gaida gan esošos, gan jaunus apmeklētājus. Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots

bezserifu burtveidols, kura rakstzīmēs dominē liektas formas. Logotipā izmantota viena – tumša, gandrīz melna, krāsa. Gadījumos, kad logotips jāizvieto uz tumša fona, tas tiek lietots baltā krāsā. Šāda krāsu izvēle raksturojama, kā vienkārša un funkcionāla.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas labi un ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo ģeometriskas, liektas formas un tā rada vēsturisku, nedaudz senatnīgu vizuālā tēla iespaidu. Pēc autores domām, šī logotipa saturiskais vēstījums ir skaidrs, labi saprotams un logotipa dizains ir oriģināls, turpretī logotipa funkcionalitāti autore uzskata par neatbilstošu, jo, samazinot logotipa izmēru, grafiskās zīmes mazākās detaļas savstarpēji vizuāli saplūst un logotips kļūst grūti uztverams.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstošu, bezserifu burtveidolu un krāsu lietojumā (skat. 5.15. attēlu). Tīmekļa vietnē teksta noformējumam galvenokārt izmantota tumša krāsa, kas vizuāli labi sasaucas ar logotipa krāsu. Kā akcenta krāsas, tīmekļa vietnē lietotas oranžā un zaļganzilā krāsa. Abas izvēlētās akcenta krāsas, pēc autores domām, pietiekami labi mijiedarbojas gan savstarpēji, gan ar logotipā krāsu. Kā tīmekļa vietnes fona krāsa, izvēlēta gaiši dzeltenīgā. Lai gan šī krāsa vizuāli sasaucas ar izvēlētajām tīmekļa vietnes akcenta krāsām un arī logotipu, tomēr, kā fona krāsa, tā ir pārāk aktīva, piesātināta un apgrūtina informācijas uztveršanu.

5.15. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (87)

Lai gan krāsu lietojums tīmekļa vietnē nav pilnībā pārdomāts, tomēr autore uzskata, ka tīmekļa vietne kopumā rada pietiekami pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.4.2. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Tensbergas un Ferderes bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un bibliotēkas nosaukums, kura daļa izvietota blakus, bet daļa – zem grafiskās zīmes (skat 5.16. attēlu).

5.16. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas logotips (88)

Logotipa grafiskajā zīmē, pēc autores domām, stilizēti attēlota atvērta grāmata, bet vienlaikus šī grafiskā zīme attēlo arī bibliotēkas ēkas jumta aprises (skat. 5.17. attēlu).

5.17. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas ēka (89)

Bibliotēkas nosaukums veidots no lielajiem burtiem, izmantojot divus dažādus bezserifu burtveidolus. Nosaukuma daļai *Tønsberg og Færder bibliotek* izmantots burtveidols, kam vairāk raksturīgas noapaļotas formas un, pēc autores domām, tas labi sasauca ar logotipa grafisko zīmi, savukārt nosaukuma daļai *Litteraturhusbibliotek* izmantots burtveidols ar asākām formām. Pēc autores domām, šo divu burtveidolu kombinācija nav veiksmīga. Autore uzskata, ka labāk būtu izvēlēties vai nu vienu burtveidolu visam tekstam, vai arī izvēlēties burtveidolus, kas savstarpēji vairāk kontrastē. Logotipā izmantotas četras krāsas. Tekstam

izmantota melna un pelēka krāsa, savukārt grafiskajai zīmei izmantoti zaļās krāsas divi dažādi toņi. Pēc autores domām, šāda krāsu izvēle ir pietiekami atbilstošas bibliotēkas vizuālajam tēlam.

Logotipa grafiskā zīme, nosaukuma daļas *Tønsberg og Færder bibliotek* burtveidols un krāsas mijiedarbojas labi, savukārt otrs izvēlētais burtveidols stilistiski neiekļaujas kopējā logotipa dizainā. Logotipa kopējo stilistiku raksturo liektas, noapaļotas formas un tā rada vairāk lietišķa vizuālā tēla iespaidu. Pēc autores domām, logotipa dizains ir oriģināls. Analizējot logotipa funkcionalitāti, darba autore secina, ka tā nav atbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, lielākā daļa bibliotēkas nosaukuma kļūst nesalasāma vai nu teksta izmēra vai krāsas dēļ. Arī atstarpes starp rakstzīmēm nosaukuma daļā *Litteraturhusbibliotek*, pēc autores domām, ir pārāk mazas.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina veiksmīga mijiedarbība galvenokārt attēlojas krāsu un formu lietojumā (skat. 5.18. attēlu). Tīmekļa vietnes tekstam, atsevišķiem elementiem un kājenes fonam lietota tumši pelēka un melna krāsa, kas vizuāli labi sasaucas ar logotipa teksta krāsu. Tāpat kā logotipā, tīmekļa vietnē kā akcents izmantoti dažādi zaļās krāsas toņi. Sasaucoties ar logotipā izmantotajām liektajām formām, bibliotēkas tīmekļa vietnē pogas, ikonas, kā arī atsevišķi attēli veidoti ar noapaļotiem stūriem.

Tāpat kā logotipā, arī tīmekļa vietnē izmantoti bezserifu burtveidoli, tomēr to izvēli, pēc autores domām, nevar saukt par veiksmīgu, jo tie vizuāli nesasaucas ar logotipa stilistiku.

Søk etter events Finne Arrangementer Show Filters Liste ▼

< > I dag Nå - fredag 27. mai ▼

mai 2022

TIR 24

tirsdag 24. mai, kl.11:00 - 11:45

Fast tilbud – Babysang

Revetal bibliotek Regata 1, Revetal, Revetal

Er du i foreldrepermisjon og har lyst til å gjøre noe gøy og meningsfylt sammen med barnet ditt? Da kan babysang være tingen for deg! Babyer opp til 1 år kan delta på babysang sammen med far/mor på Revetal bibliotek. Babysang bidrar til å stimulere barnets språklige, musikalske og motoriske utvikling. For foreldre er babysang [...]

Gratis

TIR 24

tirsdag 24. mai, kl.11:00 - 15:00

Tur og litteratur

Revetal bibliotek Regata 1, Revetal, Revetal

Bli med ut på tur med litterært innhold! Vi samles utenfor Revetal bibliotek og legger ut på fine vandringer sammen. Turen er lagt opp slik at alle skal kunne være med, og dersom det må kjøres til turoppstart sitter man på med hverandre. Underveis på turen blir det litterære innslag, kanskje diklesning eller møte [...]

Gratis

< Forrige Arrangementer

Neste Arrangementer >

Tønsberg og Færder bibliotek

Mine sider
Kontakt oss
Ansatte

Mer informasjon

Personvernerklæring
Serviceerklæring

5.18. att. Tønsbergas un Færderes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (90)

Neskatoties uz nepilnībām burtveidolu izvēlē, bibliotēkas tīmekļa vietne kopumā atstāj pietiekami estētiska un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.4.3. Kristiansunnas bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Kristiansunnas bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un zem tās izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.19. attēlu).

BIBLIOTEKET KRISTIANSUND

5.19. att. Kristiansunnas bibliotēkas logotips (91)

Logotipa grafiskajā zīmē ar līniju grafiku attēlots ornaments, kuram autore nesaskata simbolisku saistību ar bibliotēku, un šī simboliskā nozīme nav aprakstīta arī bibliotēkas tīmekļa vietnē. Bibliotēkas nosaukumā izmantoti divi dažādi bezserifu burtveidoli. Burtveidolam, kas izmantots vārdam *Biblioteket*, raksturīgas liektas, noapaļotas formas un tas stilistiski labi sasaucas ar logotipa grafisko zīmi, savukārt pilsētas nosaukumam izmantots burtveidols ar asākām formām, bet neskatoties uz to, tas aizvien stilistiski labi iekļaujas logotipa dizainā. Logotipā izmantota viena – melna krāsa. Šāda krāsas izvēle, pēc autores domām, ir vienkārša un funkcionāla.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas labi un logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms, liektas formas un tā kopumā rada rotaļīga vizuālā tēla iespaidu. Pēc autores domām, logotips ir vizuāli viegli uztverams, bet saturiski ne pilnībā skaidrs. Analizējot logotipa funkcionalitāti, autore secina, ka tā nav pilnībā atbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, pilsētas nosaukums kļūst nesalasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība nav izteikta un attēlojas vienīgi bezserifu burtveidola lietojumā (skat. 5.20. attēlu). Kā fona krāsa tīmekļa vietnē lietota balta, bet akcentam lietotas rozā un zila, savukārt tekstam izvēlēta tumši zila krāsa. Pēc autores domām, tīmekļa vietnē lietoto krāsu kombinācija izskatās vizuāli estētiski, tomēr tai pietrūkst sasaistes ar logotipu.

Sommerles 2022 - Eventyr på rommen

Nå braker det snart løs for Sommerles - bibliotekenes store lesekampanje for barn!

[Les mer](#) →

Fant du det du lette etter?

Kontaktinfo

Kristiansund bibliotek,
Bernstorffstredet 2
6509 Kristiansund

5.20. att. Kristiansunnas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (92)

Lai gan logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība ir vāja, tomēr tīmekļa vietne kopumā rada pietiekami estētiska un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.5. Zviedrija

5.2.5.1. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme, ap to izvietotais bibliotēkas nosaukums zviedru valodā un zem šiem objektiem izvietotais bibliotēkas nosaukums angļu valodā (skat. 5.21. attēlu).

National Library of Sweden

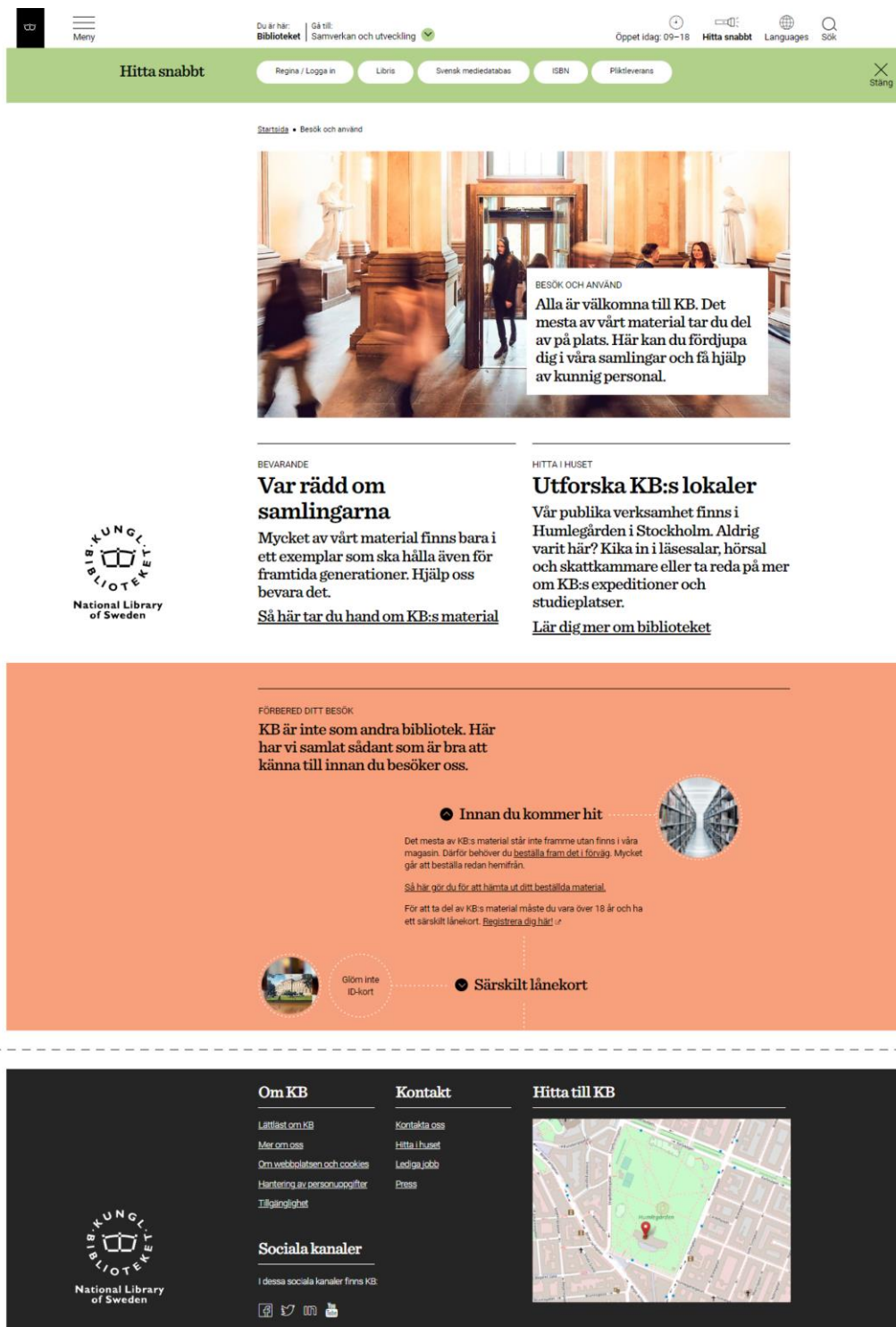
5.21. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas logotips (93)

Tā kā Zviedrijas Nacionālā bibliotēka tiek dēvētā arī par karalisko bibliotēku, šīs bibliotēkas grafiskajā zīmē, pēc autores domām, attēlots stilizēts, ģeometriskās formās veidots kronis. Ap grafisko zīmi izvietotais bibliotēkas nosaukums zviedru valodā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols. Starp vārdiem, kā atdaloši elementi, lietoti nelieli punkti, kas vizuāli sasaucas ar kopējo logotipa formu. Bibliotēkas nosaukumam angļu valodā izmantots tas pats bezserifu burtveidols, kas nosaukumam zviedru valodā, bet tas veidots izmantojot gan lielos, gan mazos burtus. Lai gan bibliotēkas nosaukumam angļu valodā lietots tas pats burtveidols, tomēr šis nosaukums ne pilnībā iederas logotipa kopējā kompozīcijā un stilistikā. Logotipā izmantota viena – melna krāsa, bet gadījumos, kad tas jāizvieto uz tumšiem foniem, tas tiek lietots baltā krāsā. Šāda krāsas izvēle, pēc autores domām, ir vienkārša un funkcionāla.

Logotipa grafiskās zīmes, burtveidola un krāsas savstarpējā mijiedarbība vērtējama, kā optimāla, un tie izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo vienkāršas, ģeometriskas formas, tomēr tai raksturīgas nianšes, kas logotipa tēlu padara interesantu, ne tik lietišķu un piešķir tam rotaļīgumu. Logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls, savukārt analizējot logotipa funkcionalitāti, autore secina, ka tā nav pilnībā atbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, bibliotēkas nosaukums angļu valoda kļūst grūti salasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas burtveidolu, krāsas un formu lietojumā (skat. 5.22. attēlu). Tīmekļa vietnē bezserifu burtveidols lietots pamattekstam, savukārt, virsrakstiem un apakšvirsrakstiem izmantots serifu burtveidols, kas vizuāli labi kontrastē ar logotipa burtveidolu. Šāda serifu un bezserifu burtveidolu kombinēšana, pēc autores domām, simbolizē bibliotēkas vēlmi būt gan mūsdienīgai un laikam līdzīgai, ko vizuāli parāda bezserifu burtveidols, gan vienlaikus akcentēt tās vēsturiskās un klasiskās vērtības, ko vizuāli parāda serifu burtveidoli. Arī krāsu lietojums tīmekļa vietnē vērsts

uz kontrastu radīšanu. Tīmekļa vietnē melnā krāsā, kas vizuāli sasaucas ar logotipa krāsu, izmantota teksta noformējumam, atsevišķiem grafiskajiem elementiem un kājenes fonam, savukārt kā akcenta krāsas izmantotas oranžā, rozā, gaiši zaļā un gaiši zilā. Šīs krāsas galvenokārt tiek izmantotas kā fona krāsas, lai akcentētu kādu konkrētu tīmekļa vietnes sadaļu, vai grafisko elementu noformējumā. Formu mijiedarbība starp logotipu un tīmekļa vietni redzama grafiskajos elementos – tīmekļa vietnē tie galvenokārt veidoti apaļā formā.

5.22. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (94)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.5.2. Karlsruņas bibliotēku logotips un tīmekļa vietne

Karlsruņas bibliotēku logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais nosaukums (skat. 5.23. attēlu).

5.23. att. Karlsruņas bibliotēku logotips (95)

Logotipa grafiskajā zīmē, pēc autores domām, attēlots origami locījums. Analizējot šo grafisko zīmi, autore neredz tās simbolisku saistību ar bibliotēku un tā nav aprakstīta arī šo bibliotēku tīmekļa vietnē. Logotipā iekļautais nosaukums veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kas labi sasaucas ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantotas sešas krāsas – violeta, tumši sarkana, divu toņu oranžās un divu toņu bēšās krāsas. Visas sešas krāsas izmantotas logotipa grafiskajā zīmē, savukārt nosaukumam izmantotas divas no šīm krāsām – tumši bēšā un tumši oranžā. Ņemot vērā, ka logotipa grafiskā zīme pieprasa samērā lielu krāsu skaitu, tad šādu krāsu izvēli var vērtēt, kā pamatotu.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsas, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas pietiekami labi, tomēr kopumā logotips nav vērtējams, kā pilnībā saprotams un ar skaidru vēstījumu. Logotipa kopējo stilistiku raksturo diezgan sarežģītas, ģeometriskas formas un tā kopumā rada vairāk neformāla vizuālā tēla iespaidu. Logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls, un arī logotipa funkcionalitāte ir pieņemama, tomēr, ja logotips izvietots uz gaiša fona, logotipa elementi, kas attēloti gaiši bēšajā tonī, kļūst grūti uztverami un saplūst ar fonu.

Bibliotēku logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola, krāsu un formu lietojumā (skat. 5.24. attēlu). Tīmekļa vietnes fonam galvenokārt izmantota viegli oranža krāsa, bet, lai akcentētu konkrētas tīmekļa vietnes daļas, tiek izmantoti logotipā redzami oranžie toņi. Šie oranžie toņi, kā arī logotipā redzamā violetā krāsa, tiek lietoti arī grafisko elementu un izvēlnes tekstu

noformējumā. Formu mijiedarbība starp logotipu un tīmekļa vietni redzama rakstā, kas izvietots tīmekļa vietnes kājēnē (skat. 5.24. attēlu). Raksts veidots par pamatu ņemot logotipā redzamās trijstūru formas, kā arī tajā izmantoti logotipam raksturīgie oranžie toņi.

5.24. att. Karlskrūnas bibliotēku tīmekļa vietnes skats (96)

Lai gan Karlskrūnas bibliotēku logotipu nevar atzīt par pilnībā pārdomātu, tomēr, pēc autores domām, kopumā bibliotēkas tīmekļa vietne rada pietiekami pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.5.3. Almedālenas bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Almedālenas bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.25. attēlu).

5.25. att. Almedālenas bibliotēkas logotips (97)

Logotipa grafiskajā zīmē attēlots gliemežvāks un tam fonā izvietota taisnstūra figūras kontūra. Gliemežvāka attēlojums ir minimāli stilizēts un pietuvināts tā reālajam izskatam. Gliemežvāks simboliski nav saistīts ar bibliotēku, bet tam ir vēsturiska saistība ar Visbijas (pilsēta, kurā atrodas Almedālenas bibliotēka) teritoriju, tāpēc šāda objekta attēlošanu bibliotēkas logotipa grafiskajā zīmē var uzskatīt par pietiekami pamatotu. Bibliotēkas nosaukumam logotipā izmantots bezserifu burtveidols un tas vizuāli pietiekami labi sasaucas ar grafiskās zīmes stilistiku. Logotipā izmantota viena – tumši brūna krāsa. Šādu krāsas izvēli, pēc autores domām, nevar vērtēt, kā pilnībā nepiemērotu bibliotēkas vizuālajam tēlam, tomēr tā nerada mūsdienīgu vizuālā tēla iespaidu.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas optimāli, ir izvēlēti pietiekami pamatoti un logotipa dizains, pēc autores domām, uzskatāms par oriģinālu, tomēr kopējā logotipa stilistika, pēc autores domām, ir novecojusi un neatbilst mūsdienu dizaina tendencēm. Arī logotipa funkcionalitāte nav atbilstoša, jo lietojot logotipu mazā izmērā, gan grafiskā zīme, gan teksts kļūst grūti uztverami.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstošu, bezserifu burtveidolu un brūnās krāsas lietojumā (skat. 5.26. attēls). Brūnā krāsa izmantota gan tekstam, gan kā fona krāsa atsevišķām tīmekļa vietnes daļām. Bez brūnās krāsas, kā akcents, izmantotas arī oranžā, zaļganzilā un gaiši dzeltenā krāsa. Šāda krāsu kombinācija, pēc autores domām vēl vairāk pastiprina novecojušas vizuālā tēla stilistikas iespaidu.

5.26. att. Almedälens bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (98)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada novecojuša un mūsdienu tendencēm neatbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.6. Somija

5.2.6.1. Kurikas bibliotēku logotips un tīmekļa vietne

Kurikas bibliotēku logotipu veido to nosaukums un tam blakus izvietotā grafiskā zīme (skat. 5.27. attēlu).

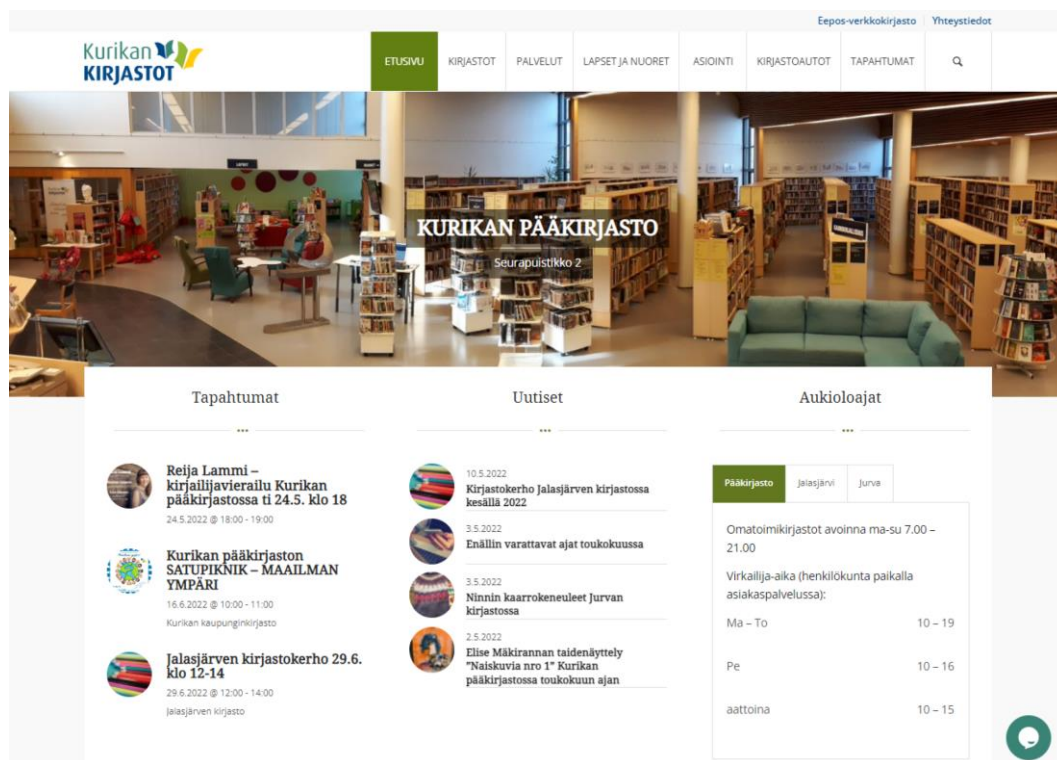

5.27. att. **Kurikas bibliotēku logotips (99)**

Logotipa grafiskajā zīmē, pēc autores domām, attēlotas divas atvērtas grāmatas, kuras vizuāli asociējas arī ar stilizētiem taureņu siluetiem. Tekstam logotipā izmantots bezserifu burtveidols, kura liektās formas vizuāli labi sasauca ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantotas četras krāsas – tumši zila, zilganzaļa, koši zaļa un dzeltena. Tumši zilā un zilganzaļā krāsa izmantota gan vienai no grafiskajā zīmē attēlotajām grāmatām, gan tekstam. Šāds krāsu lietojums labi vizuāli apvieno logotipa teksta daļu ar grafisko zīmi. Otrai grafiskajā zīmē attēlotajai grāmatai izmantota koši zaļā un dzeltenā krāsa, kas vairāk darbojas kā akcenta krāsas. Gadījumos, kad logotips jāizvieto uz tumša fona, tas tiek izmantots vienā – baltā krāsā.

Kopumā vērtējot, logotipa grafiskā zīme un burtveidols mijiedarbojas labi un ir izvēlēti pamatoti, savukārt izvēlētās krāsas vizuāli sadrumstalo un drīzāk negatīvi ietekmē logotipa dizainu. Kopējo logotipa stilistiku raksturo liektas formas un tā rada vairāk rotaļīga un atraktīva vizuālā tēla iespaidu. Darba autore logotipu vērtē, kā saprotamu un viegli uztveramu, taču, salīdzinot to ar citu bibliotēku logotipiem, tā dizains nav oriģināls. Logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā atbilstošu, jo logotipu var viegli uztvert arī tad, ja tas tiek izmantots mazā izmērā.

Bibliotēku logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas bezserifu burtveidola un krāsu lietojumā (skat. 5.28. attēlu). Tīmekļa vietnes izvēlei un pamatteksam izmantots bezserifu burtveidols, kas labi sasauca ar logotipu, savukārt virsrakstiem izmantots serifu burtveidols, kas, pēc autores domām, neatbilst logotipa stilistikai un nerada iespaidu, ka visi vizuālās identitātes pamatelementi ir savstarpēji saskaņoti. Kā akcents tīmekļa vietnē galvenokārt lietota zaļā krāsa, kas ir nedaudz tumšāka par logotipā izmantoto.

5.28. att. Kurikas bibliotēku tīmekļa vietnes skats (100)

Neskatoties uz stilistiski neatbilstošā serifu burtveidola lietojumu, kopumā, pēc autores domām, bibliotēku tīmekļa vietne rada pietiekami pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.6.2. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Savonlinnas pilsētas bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.29. attēlu).

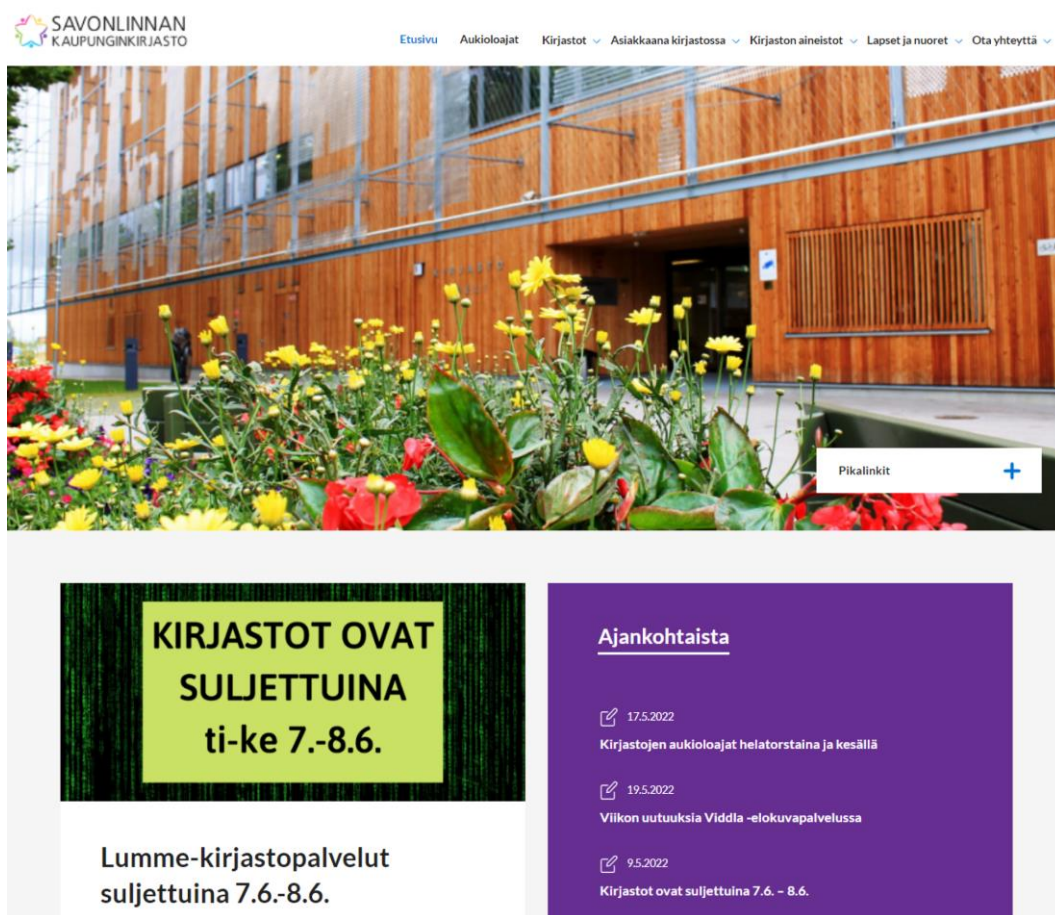
5.29. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas logotips (101)

Logotipa grafiskajā zīmē, pēc autores domām, no stilizētām grāmatām attēlota zieda kontūra. Bibliotēkas nosaukums veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kas vizuāli pietiekami labi mijiedarbojas ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantotas sešas krāsas – rozā, dzeltens, violets, zils, zaļš un melns. Melnā krāsā lietots teksts, savukārt visas pārējās – grafiskajai zīmei. Šāds paņēmieni, kad teksts tiek veidots vienā, neitrālā krāsā, bet grafiskā zīme no dažādām krāsām, pēc autores domām, ir pieņemams

un rada labu kontrastu starp šiem elementiem, taču šajā gadījumā izvēlētas krāsas kombinācijā ar grafiskās zīmes formu rada pārāk neformālu un, pēc autores domām, bibliotēkas tēlam neatbilstošu iespaidu.

Kopējo logotipa stilistiku raksturo vienkāršība un skaidrība, tomēr, pēc autores domām, tai pietrūkst rakstura un detaļu, kas logotipa dizainu padarītu oriģinālu. Arī logotipa funkcionalitāte nav pilnībā atbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, vārds *Kaupunginkirjasto* kļūst grūti salasāms un arī grafiskās zīmes smalko līniju grafiku ir grūti uztvert.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstoša, bezserifu burtveidola un krāsu lietojumā (skat. 5.30. attēlu). Tīmekļa vietnē teksta noformējumam lietota tumša, gandrīz melna, krāsa, kas labi sasaucas ar logotipu. Arī akcenta krāsa tīmekļa vietnē izvēlēta no tām, kas lietotas logotipa dizainā.

5.30. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (102)

Neskatoties uz logotipa ne pārāk veiksmīgo stilistiku, bibliotēka tīmekļa vietne, pēc autores domām, atstāj pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.6.3. Pieksemeķi pilsētas bibliotēķas logotips un tīmekļa vietne

Pieksemeķi pilsētas bibliotēķas logotipā teksta veidā attēlots tikai bibliotēķas nosaukums (skat. 5.31. attēlu).

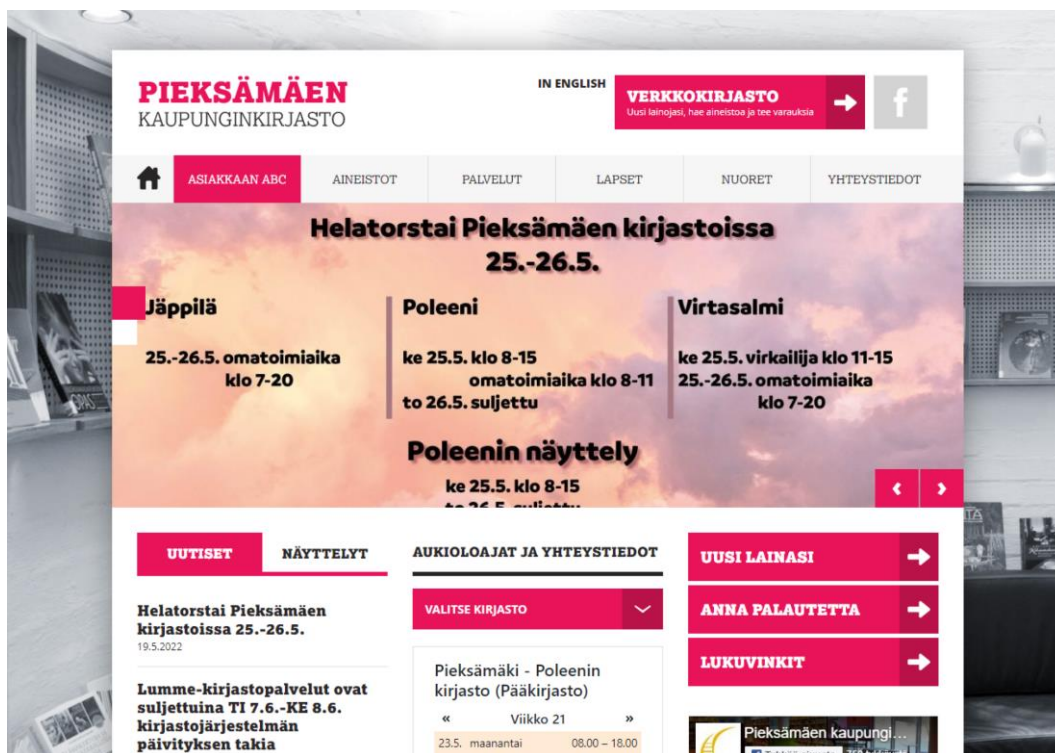
PIEKSAMĀEN
KAUPUNGINKIRJASTO

5.31. att. Pieksemeķi pilsētas bibliotēķas logotips (103)

Bibliotēķas nosaukums veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots “ēģiptiešu” stila burtveidols. Pilsētas nosaukums logotipā ir uzsvērts gan ar treknrakstu, gan ar spilgti rozā krāsu. Pārējā nosaukuma daļa veidota no vizuāli smalkākām rakstzīmēm un tai lietota melna krāsa. Kopumā vērtējot, burtveidols un izvēlētas krāsas, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas labi un izskatās vizuāli estētiski.

Šāda burtveidola un spilgti rozā krāsas izvēle, pēc autores domām, ir neierasta, bet pietiekami atbilstoša bibliotēķas vizuālajai identitātei, kā arī padara logotipa dizainu oriģinālu un atšķirīgu. Autore uzskata, ka logotips ir skaidrs un saprotams, tomēr tā funkcionalitāte nav pilnībā atbilstoša. Pēc autores domām, atstarpes starp rakstzīmēm vārdā *Kaupunginkirjasto* ir pārāk mazas un tas traucē teksta ērtu lasāmību, it īpaši, ja logotips lietots mazā izmērā.

Bibliotēķas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas burtveidolu un krāsu lietojumā (skat. 5.32. attēlu). Bibliotēķas tīmekļa vietnē virsrakstiem izmantots tas pats burtveidols, kas logotipā, savukārt pamattekstam izmantots bezserifu burtveidols. Šāda burtveidolu kombinācija, pēc autores domām, izskatās gan vizuāli estētiski, gan labi mijiedarbojas ar logotipu. Teksta noformējumam tīmekļa vietnē galvenokārt izmantota melnā krāsa, tāpat tīmekļa vietnes fonu veido melnbalta fotogrāfija, kas labi sasauca ar logotipu, kurā arī izmantota melnā krāsa. Lai gan tīmekļa vietnē lietotajai rozā krāsai arī vajadzētu būt, kā vienojošam elementam starp logotipa un tīmekļa vietnes dizainu, tomēr tās lietojums tīmekļa vietnes dizainā, pēc autores domām, ir pārspīlēts un vizuāli smagnējs.

5.32. att. Pieksämäki pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (104)

Lai gan logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls, un arī tīmekļa vietnes atsevišķi elementi ir vizuāli estētiski, tomēr, pēc autores domām, kopumā bibliotēkas tīmekļa vietne nerada pilnībā pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.7. Igaunija

5.2.7.1. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Igaunijas Nacionālās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.33. attēlu).

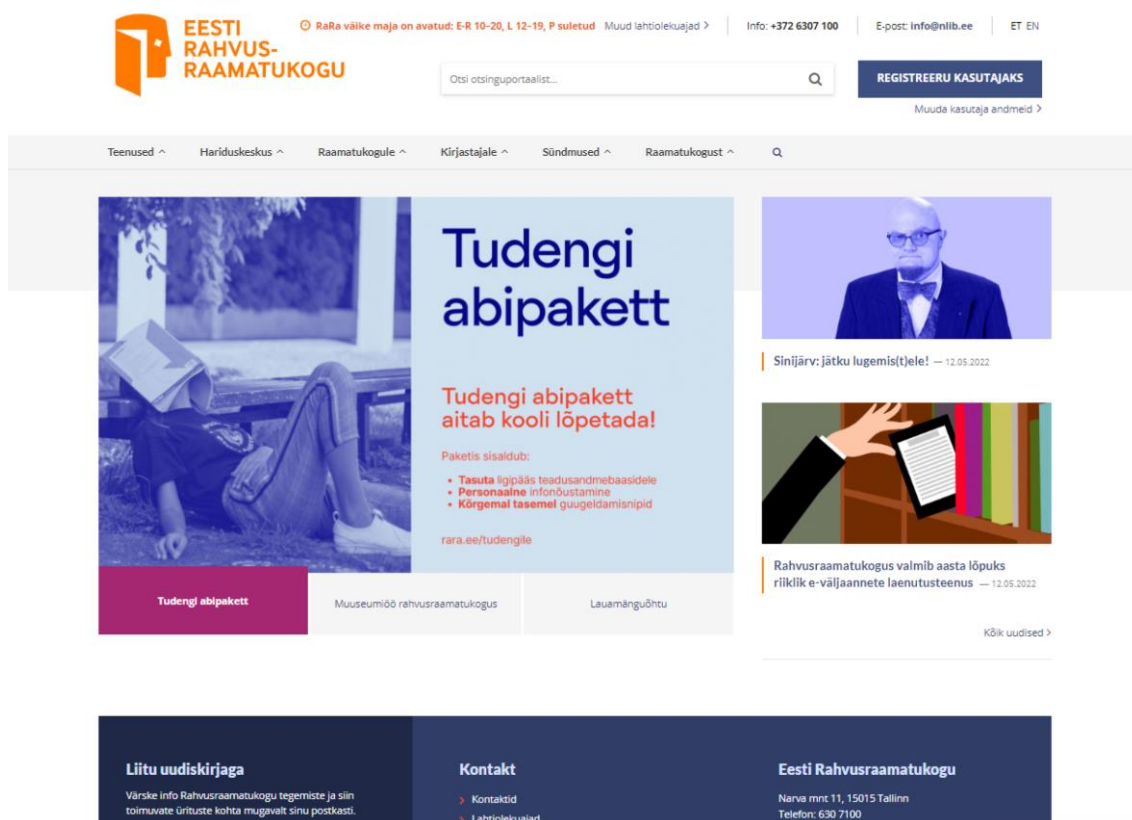
5.33. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas logotips (105)

Logotipa grafiskajā zīmē attēlots stilizēts cilvēka sejas portrets profilā. Daļa no portreta, pēc autores domām, attēlo atvērta durvis un reizē arī atvērtu grāmatu, kas simbolizē

nebeidzamo zināšanu un iztēles pasauli, kas paveras atverot grāmatu vai apmeklējot bibliotēku. Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kura rakstzīmju vilkumu biežums labi mijiedarbojas ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantota viena – oranža krāsa. Šādu krāsas izvēli darba autore uzskata par funkcionālu, vizuāli estētisku un bibliotēkas tēlam atbilstošu.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas labi un, pēc autores domām, ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo skaidras, ģeometrizētas formas, tomēr logotipā redzamas arī smalkas detaļas, kas logotipa dizainu padara oriģinālu un interesantu. Logotipa stilistika vienlaikus rada gan pietiekami lietišķa, gan atraktīva vizuālā tēla iespaidu. Logotips raksturojams, kā saprotams, viegli uztverams un arī tā funkcionalitāti autore vērtē, kā atbilstošu, jo logotips nezaudē savu uztveramību arī tad, ja tiek izmantots mazā izmērā.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstošu, bezserifu burtveidolu un oranžās, kā vienas no akcenta krāsas, lietojumā (skat. 5.34. attēlu). Papildus oranžajai, kā akcenta krāsas izmantotas arī zilgani violetā un tumši rozā krāsa. Autore uzskata, ka oranžā un zilgani violetā krāsa savstarpēji labi kontrastē un to kombinācija izskatās vizuāli estētiski, turpretī tumši rozā krāsas lietojums ir neskaidrs un arī nekonekvents, kas nerada pārliecību, ka tā ir pilnvērtīgs vizuālās identitātes elements.

5.34. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (106)

Lai gan krāsu lietojums šīs bibliotēkas tīmekļa vietnē, pēc autores domām, nav pilnībā pārdomāts, tomēr kopumā tīmekļa vietne atstāj pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.7.2. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un zem tās izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.35. attēlu).

5.35. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas logotips (107)

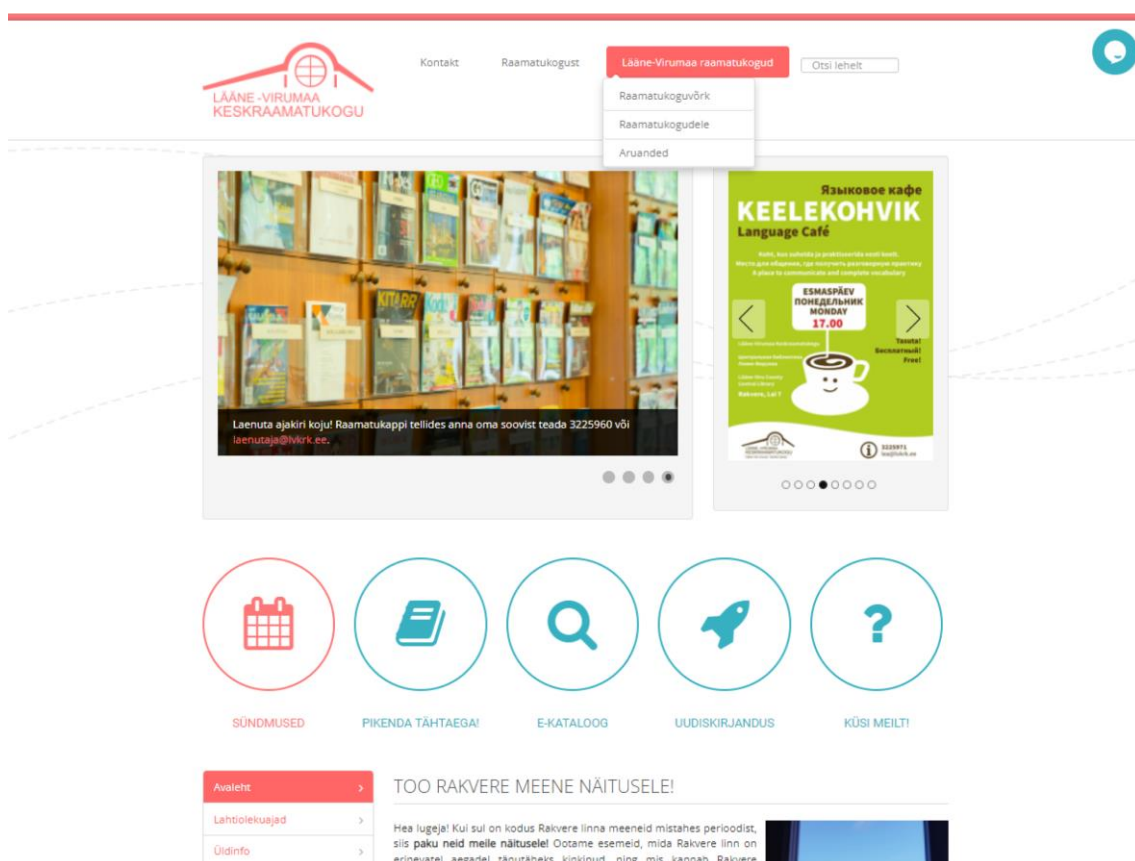
Bibliotēkas logotipa grafiskajā zīmē stilizēti, ar līniju grafiku attēlota daļa no bibliotēkas ēkas. Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kas vizuāli labi sasauca ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantota viena – rozā krāsa. Šāda krāsas izvēle raksturojama, kā funkcionāla, jo logotips šādā krāsā lietojams gan uz gaišiem, gan tumšiem foniem, tomēr, pēc autores domām, stilistiski, tā neiekļaujas kopējā logotipa koncepcijā.

Logotipa grafiskās zīmes un burtveidola izvēle, pēc autores domām, ir pamatota un arī stilistiski tie mijiedarbojas labi, tomēr autore uzskata, ka bibliotēkas nosaukums novietots pārāk tuvu grafiskajai zīmei. Arī tas, ka logotipā teksts un grafiskā zīme ir vienā krāsā traucē tā uztveramību. Logotipa grafiskās zīmes un burtveidola stilistiku, pēc autores domām, raksturo skaidras, ģeometriskas formas un tie rada vairāk lietišķa vizuālā tēla iespaidu, savukārt izvēlēta krāsa rada pretēju noskaņu, tāpēc starp šiem elementiem veidojas pretruna, kas neļauj pilnīgi uztvert logotipa vēstījumu par bibliotēkas tēla raksturu.

Logotipa dizains, pēc autores domām, ir oriģināls un tā saturiskais vēstījums ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams, turpretī logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā neatbilstošu, jo, samazinot logotipa izmēru, bibliotēkas nosaukums kļūst grūti salasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas stilistiski atbilstošu, bezserifu burtveidolu, formu un rozā kā akcenta krāsas lietojumā (skat. 5.36. attēlu). Bez rozā krāsas, tīmekļa vietnē kā akcents lietota arī gaiši zilā krāsa. Pēc autores

domām, šīs abas akcenta krāsas savstarpēji mijiedarbojas pietiekami labi. Formu mijiedarbība starp logotipu un tīmekļa vietni redzama grafiskajos elementos – ikonās. Tīmekļa vietnē tās galvenokārt veidotas apaļā formā, kas labi sasaucas ar logotipa grafiskajā zīmē attēloto ēkas logu. Bibliotēkas tīmekļa vietnē redzami arī citi grafiskie elementi – liektas, pelēkas, raustītas līnijas aiz tīmekļa vietnes sākuma lapā izvietotajiem karuseļiem (skat. 5.36. attēlu). Pēc autore domām, šādu grafisko elementu lietojumam nav skaidra pamata, tie vizuāli nesasaucas ne ar vienu citu vizuālās identitātes elementu un attēloti tikai vienā tīmekļa vietnes daļā, tādēļ nerada pārlicību, ka ir pilnvērtīgi vizuālas identitātes elementi.

5.36. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (108)

Lai gan secināts, ka bibliotēkas logotipam piemīt vairākas nepilnības, un arī atsevišķi grafiskie elementi tīmekļa vietnē lietoti nepārdomāti, tomēr autore uzskata, ka bibliotēkas tīmekļa vietne kopumā rada mūsdienu tendencēm pietiekami atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.8. Latvija

5.2.8.1. Latvijas Nacionālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Latvijas Nacionālās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme, zem tās izvietotā bibliotēkas nosaukuma abreviatūra un pilnais nosaukums (skat. 5.37. attēlu).

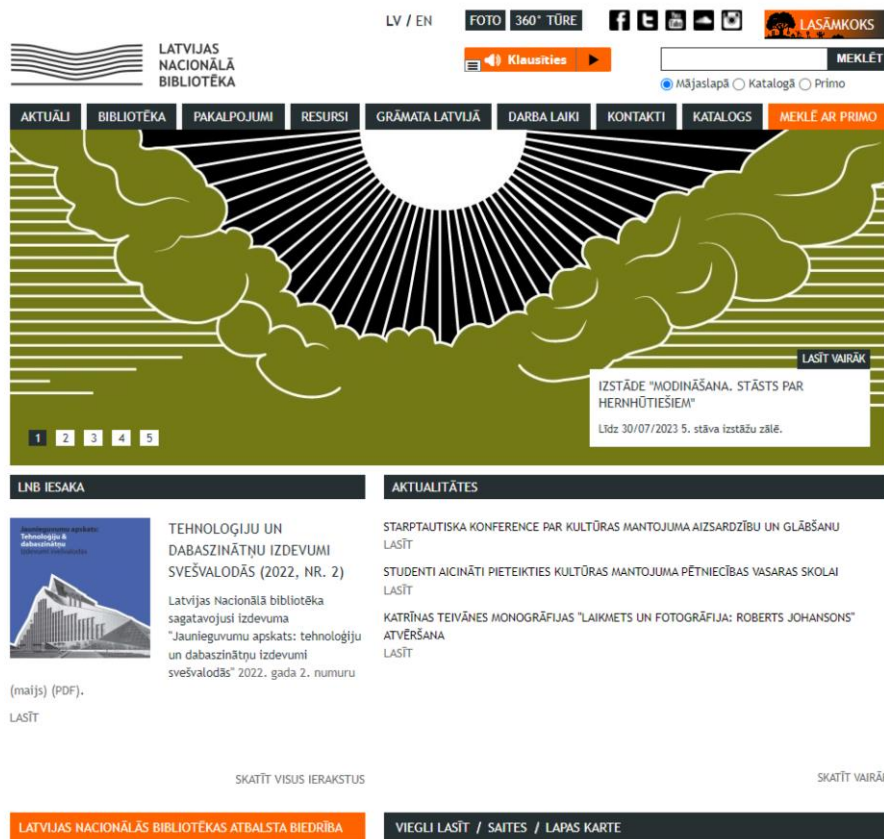

5.37. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas logotips (109)

Logotipa grafisko zīmi veido piecas paralēli izvietotas, liektas līnijas, kas, pēc autores domām, vizuāli simbolizē grāmatu. Gan bibliotēkas nosaukuma abreviatūra, gan pilnais nosaukums veidots no lielajiem burtiem un tiem izmantots bezserifu burtveidols, kas labi mijiedarbojas ar grafiskās zīmes līniju grafiku. Starp bibliotēkas nosaukuma abreviatūru un pilno nosaukumu izvietota līnija, kas palīdz savstarpēji nošķirt tekstuālo informāciju. Logotipā izmantota viena – melna krāsa, tomēr gadījumos, kad logotips jāizvieto uz tumša fona, tas tiek lietots baltā krāsā. Šāda krāsu izvēle, pēc autores domām, raksturojama, kā vienkārša un funkcionāla.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas labi un ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms un līniju grafika, un tā rada lietišķa vizuālā tēla iespaidu. Logotips ir skaidrs, saprotams, viegli uztverams un tā dizains, pēc autores domām, ir oriģināls. Arī logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā atbilstošu, jo, lai novērstu, ka samazinot logotipu tajā esošais teksts kļūst nesalasāms, tam ir izstrādāta sekundārā versija, kas lietota, piemēram, bibliotēkas tīmekļa vietnē (skat. 5.38. attēlu). Šajā sekundārajā logotipa versijā grafiskā zīme papildināta ar vēl divām līnijām - vienu liektu un vienu taisnu, tajā nav iekļauta bibliotēkas nosaukuma abreviatūra, savukārt bibliotēkas pilnais nosaukums izvietots blakus grafiskajai zīmei.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas tāda paša burtveidola un tumši pelēkās, gandrīz melnās, krāsas lietojumā (skat. 5.38. attēlu). Kā vizuāls akcents tīmekļa vietnē tiek izmantota koši oranžā krāsa, kas labi kontrastē ar tumšo krāsu, tomēr apskatot citus autori pieejamos bibliotēkas ārējās komunikācijas materiālus, autore secina, ka tajos šī krāsa netiek lietota kā vizuālās identitātes elements.

5.38. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (110)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.8.2. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Dobeles novada Centrālās bibliotēkas logotipu veido tās nosaukuma abreviatūra un zem tās izvietotais pilnais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.39. attēlu).

5.39. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas logotips (111)

Bibliotēkas nosaukuma abreviatūru veido dažādos augstumos izvietoti mazie burti, kas veidoti ģeometriskās formās, bez serifiem. Katra abreviatūras burta centrā izvietots neliels

pildīts aplis, kas vizuāli akcentē burta liektās daļas centru un, pēc autores domām, simbolizē un vizuāli uzsver, ka šī ir centrālā bibliotēka Dobeles novadā. Tā kā abreviatūru veidojošie burti ir ar smalkiem vilkumiem, tos būtu bijis ieteicams izvietot ciešāk vienu otram, lai padarītu kompozīciju kompaktāku un tos labāk varētu uztvert kā vienotu veselumu. Bibliotēkas pilnais nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols. Bibliotēkas logotipā izmantotas divas krāsas – gaiši pelēka un zaļa. Pelēkā krāsa izmantota abreviatūras burtiem un pilnajam bibliotēkas nosaukumam, bet zaļā izmantota kā akcenta krāsa grafiskajiem elementiem – apļiem burtu liekumu centros. Šādu krāsu lietojumu autore uzskata gan par vizuāli estētisku, gan pamatotu, jo tas vizuāli vēl vairāk akcentē logotipā iekļauto simbolisko nozīmi.

Logotipā lietotie burtveidoli, krāsas un grafiskie elementi, pēc autores domām, savstarpēji mijiedarbojas labi, papildina viens otru un ir izvēlēti pamatoti. Kopējo logotipa stilistiku raksturo vienkāršas, ģeometriskas formas un tā rada vairāk rotaļīga, kā lietišķa tēla iespaidu. Darba autore logotipa dizainu vērtē, kā interesantu un oriģinālu. Arī logotipa saturiskais vēstījums, pēc autores domām, ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams, turpretī logotipa funkcionalitāti autore vērtē, kā neatbilstošu, jo, samazinot logotipa izmēru, pilnais bibliotēkas nosaukums kļūst nesalasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbību mēģināts veidot, tīmekļa vietnē izmantojot bezserifu burtveidolus un logotipā lietotās krāsas, tomēr autore uzskata, ka šo elementu lietojums tīmekļa vietnē ir haotisks un nekonsekvents. Piemēram, izvēlnē izceltajam tekstam, izkrītošajai izvēlnei, pogām un atsevišķiem virsrakstiem bez skaidra pamatojuma izmantotas dažādas zaļās krāsas (skat. 5.40. attēlu). Arī burtveidolu lietojums nav konsekvents – izvēlnes tekstam, pamattekstam, pogu tekstam un kalendāram izmantoti dažādi bezserifu burtveidoli (skat. 5.40. attēlu).

Abonements: 63781870
Pakalpojumu nodaļa: 63781871
Bērnu un jauniešu nodaļa: 63722175
e-pasts: biblioteka@dobele.lv

DNCB
Brīvības iela 23
Dobeļe,
Dobeles novads, LV-3701

Darba laiks

P. 9.00 - 18.00
O. 9.00 - 18.00
T. 9.00 - 18.00
C. 9.00 - 18.00
P. 9.00 - 17.00
S. - 10:00 - 14:00
Sv. - slēgts

Vasaras darba laiks (jūnijs, jūlijs, augusts)

P. 9.00 - 17.00
O. 9.00 - 17.00
T. 9.00 - 18.00
C. 9.00 - 17.00
P. 9.00 - 16.00
S. - slēgts
Sv. - slēgts

SĀKUMS PAR MUMS PAKALPOJUMI NOVADPĒTNIECĪBA NOVADA BIBLIOTĒKAS BIBLIOTEKARIEM BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

E-KATALOGS

E-GRĀMATAS

NOVADNIEKU KALENĀRS

JAUTA /ĒROŠINI

NOVADPĒTNIECĪBAS MAPES

DIGITĀLĀ REĢIONA PRESE

NOVADS VIDEO

NOVADNIEKU KALENĀRS 2022

JANVĀRIS

01.01. **Dubiņš Edgars (1937. Aucē -)**

Mākslas zīmātnieks

04.01. **Plase Jānis (1892. Lielaucis pag. – 1929.23.08. Rīga)**

Gleznotājs, mākslinieks, pedagogs.

Select Language
Powered by Google Translate

PIEVĒRS UZMANĪBU!

09.04. **Grundmanis Aleksandrs (1897. Bērmuiža pag. – 1920.28.07.)**

LKO kavalieris.

10.04. **Strēlerts Teodors (1902. Dobeles pag. – 1981.01.09. Hereforda, Zviedrija)**

Jurists, mirtiesnesis, sabiedrisks darbinieks.

15.04. **Eglītis Viktors (1877. Sarkanu pag. – 1945.20.04.)**

Rakstnieks. Mākslinieces un literātes Hildas Vīkas vīrs.

26.04. **Ziemeļis Voldemārs (1902. Auru pag. Lāčos – 1981.16.10. Dobeļe)**

Rakstnieks, pedagogs, novadpētnieks. Strādājis Dobeles pamatskolā, no 1954. gada Dobeles vakara vidusskolas direktors.

29.04. **Stālbergs Kārlis (1837. Bērmuižas pag. – 1895.04.04. Jelgavā)**

Tulkotājs, grāmatizdevējs.

KALENĀRS

<	Majs 2022							>
P	O	T	C	P	S	Sv		
							1	
2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29		
30	31							

5.40. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (112)

Ņemot vērā vizuālās identitātes pamatelementu nekonekvento lietojumu, bibliotēkas tīmekļa vietne, pēc autores domām, rada nepārdomāta un mūsdienu tendencēm neatbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.9. Lietuva

5.2.9.1. Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un zem tās izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.41. attēlu).

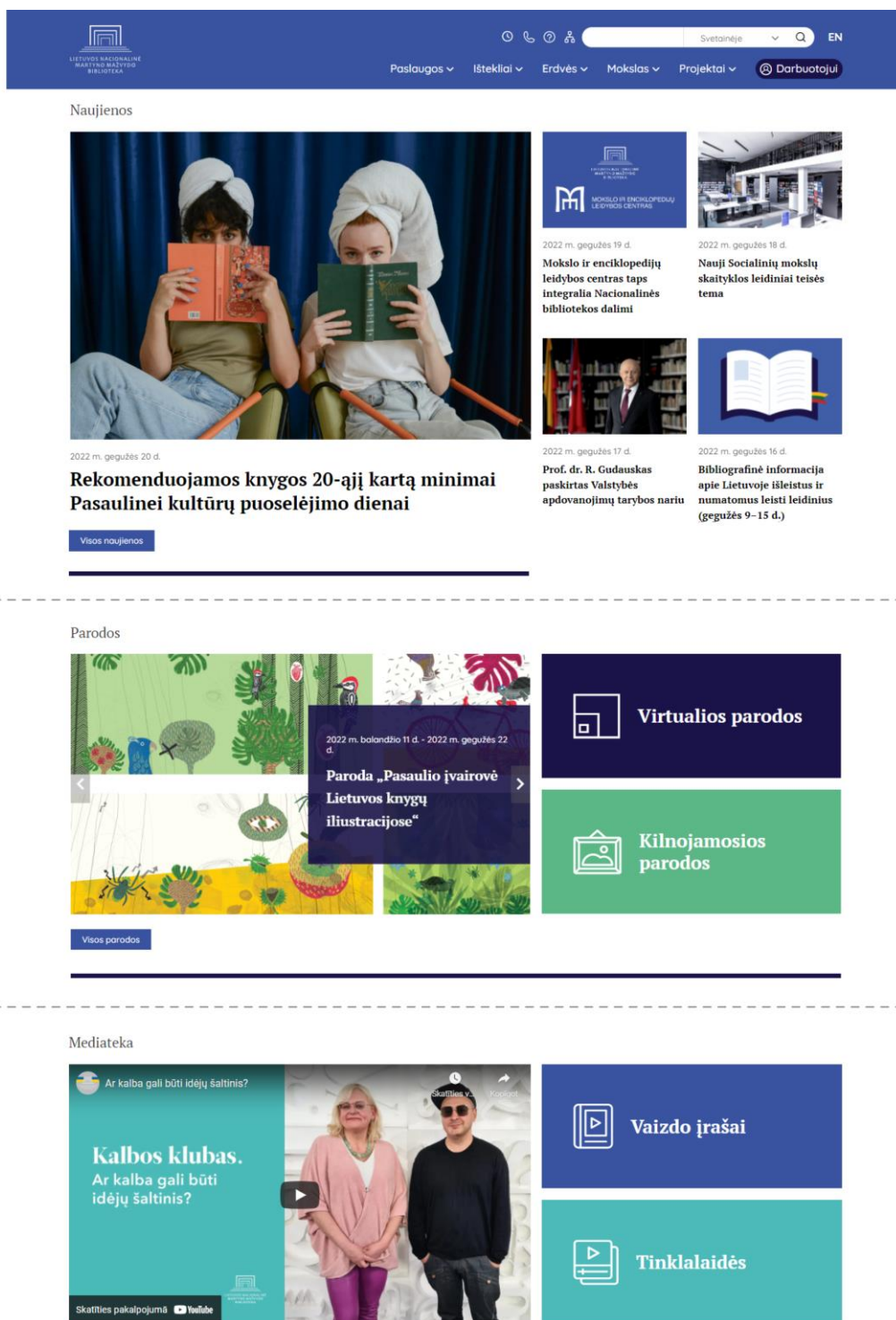
5.41. att. **Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas logotips (113)**

Logotipa grafiskajā zīmē stilizēti, ar līniju grafiku, pēc autores domām, attēlota bibliotēkas ēkas fasāde ar kāpnēm. Bibliotēkas nosaukums veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kas stilistiski labi sasauca ar logotipa grafisko zīmi. Logotipā izmantota viena – balta krāsa. Apskatot citus šīs bibliotēkas ārējās komunikācijas materiālus, autore secina, ka gadījumos, kad logotips jāizvieto uz gaiša fona, tas tiek lietots dažādās citās krāsās. Šādu pieeju darba autore neuzskata par pilnībā korektu un uzskata, ka būtu nepieciešamas definēt vienu vai vairākas konkrētas krāsas, kurās logotips lietojams uz gaišiem foniem.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa, pēc autores domām, mijiedarbojas labi. Kopējo logotipa stilistiku raksturo minimālisms, ģeometriskas formas un līniju grafika, kas kopā rada lietišķa vizuālā tēla iespaidu. Logotipa dizainu autore vērtē, kā pietiekami oriģinālu. Pēc autores domām, logotipa saturiskais vēstījums ir skaidrs, saprotams un viegli uztverams, turpretī logotipa funkcionalitāte nav atbilstoša, jo, samazinot logotipa izmēru, bibliotēkas nosaukums kļūst nesalasāms.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojas bezserifu burtveidola, baltās krāsas un formu lietojumā (skat. 5.42. attēlu). Bezserifu burtveidols tīmekļa vietnē galvenokārt lietots pamattekstam un apakšvirsrakstiem, savukārt virsrakstiem izvēlēts serifu burtveidols. Izvēlētie burtveidoli savstarpēji pietiekami labi kontrastē, tomēr kopumā, pēc autores domām, logotipa stilistikai vairāk atbilstu tikai bezserifu burtveidolu lietojums. Tīmekļa vietnē baltā krāsa, kas vizuāli sasauca ar logotipu, galvenokārt izmantota fonam, kā arī tekstam un grafiskajiem elementiem, kas izvietoti uz krāsaina fona. Kā akcenta krāsas tīmekļa vietnē izvēlētas zila, kura izmantota primāri, tumši zila, zilganzaļa un zaļa. Pēc autores domām, izvēlēto krāsu kombinācija izskatās vizuāli estētiski. Formu mijiedarbība starp logotipa grafisko zīmi un tīmekļa vietni vislabāk redzama tīmekļa vietnes

attēlu un paneļu izmēru proporcijās un grafiskajos elementos, piemēram, sadaļu atdalošajās līnijās.

5.42. att. Martina Mežvida Lietuvos Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (114)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

5.2.9.2. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas logotips un tīmekļa vietne

Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas logotipu veido grafiskā zīme un tai blakus izvietotais bibliotēkas nosaukums (skat. 5.43. attēlu).

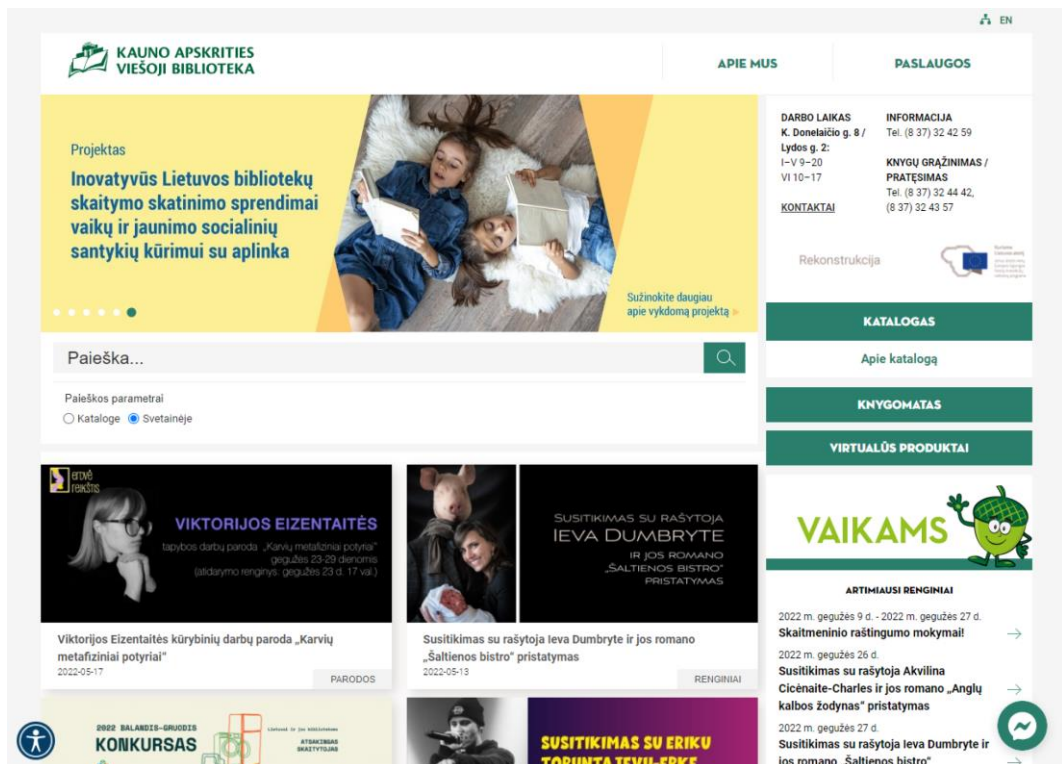

5.43. att. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas logotips (115)

Logotipa grafisko zīmi veido stilizēti attēlota atvērta grāmata un virs tās izvietota bibliotēkas ēka daļa. Grafiskā zīme attēlo divus bibliotēku labi raksturojošus objektus, tāpēc šādu grafisko zīmi var uzskatīt par pamatotu un bibliotēkai atbilstošu, tomēr stilistika, kādā tā izstrādāta, pēc autores domām, nav mūsdienu dizaina tendencēm atbilstoša. Bibliotēkas nosaukums logotipā veidots no lielajiem burtiem un tam izmantots bezserifu burtveidols, kura stilistiku raksturo viegli noapaļotas formas, kas neatbilst logotipa grafiskās zīmes stilistikai. Logotipā lietota viena – tumši zaļa krāsa. Šāda krāsas izvēle, pēc autores domām, varētu būt pieņemama bibliotēkas vizuālajam tēlam, tomēr šajā gadījumā tā nav veiksmīga un vēl vairāk pastiprina mūsdienu tendencēm neatbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

Logotipa grafiskā zīme, burtveidols un krāsa savstarpēji mijiedarbojas salīdzinoši vāji un logotipa kopējā stilistika rada novecojušu vizuālā tēla iespaidu. Arī logotipa funkcionalitāte, pēc autores domām, nav pilnībā atbilstoša, jo, lietojot logotipu mazā izmērā, grafiskā zīmes smalkākās detaļas kļūst grūti uztveramas.

Bibliotēkas logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbību mēģināts veidot tīmekļa vietnē izmantojot bezserifu burtveidolu un zaļo krāsu (skat. 5.44. attēlu). Tīmekļa vietnes pamattekstam lietotais burtveidols, pēc autores domām, pietiekami labi vizuāli sasaucas ar logotipu, savukārt burtveidols, kas lietots virsrakstiem, pilnībā neatbilst logotipa stilistikai. Tīmekļa vietnē kā akcents izmantota zaļā krāsa, kas pietuvināta logotipā izmantotajai tumši zaļai krāsai. Šādu krāsas izvēli autore vērtē kā ne visai veiksmīgu. Pēc autores domām, vizuāli estētiskāk būtu izvēlēties krāsu, kas vai nu izteiksmīgāk kontrastē ar logotipa krāsu, vai arī izmantot tieši tādu pašu krāsu, kā logotipā, lai radītu iespaidu par konsekventu krāsu lietojumu.

5.44. att. Kaunas aprinča Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats (116)

Kopumā, pēc autores domām, bibliotēkas tīmekļa vietne rada nepārdomāta un mūsdienu tendencēm neatbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

6. EMPĪRISKĀS DAĻAS REZULTĀTI UN SECINĀJUMI

Analizējot Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālās identitātes darba autore ieguvusi šādus rezultātus:

1. Gandrīz visos pētījumā apskatītajos bibliotēku logotipos iekļauta gan grafiskā zīme, gan teksts un lielākajā daļā gadījumu logotipu veidojošie elementi – grafiskā zīme, burtveidols, krāsas – mijiedarbojas pietiekami labi;
2. Lielākajā daļā no pētījumā apskatītajām logotipu grafiskajām zīmēm attēlotas stilizētas, viena vai vairākas grāmatas vai arī grafiskā zīme ir saistīta ar bibliotēkas ēku;
3. Pētījumā apskatīto bibliotēku logotipu stilistikas radītais iespaids variē. Nereti logotipu stilistiku raksturo minimālisms, skaidras, ģeometrizētas formas, kas rada lietišķa tēla iespaidu, taču tika apskatīti arī tādi bibliotēku logotipi, kuri rada rotaļīga un vairāk neformāla vizuālā tēla iespaidu;
4. Neskatoties uz to, ka pētījumā apskatīto bibliotēku funkcijas ir līdzīgas un to logotipu grafiskajās zīmēs attēlotajam saturiski redzamas kopīgas iezīmes, tomēr gandrīz visi logotipu dizaini vērtējami, kā oriģināli;
5. Lielākā daļa no pētījumā apskatītajiem logotipiem neatbilst funkcionalitātes kritērijam, kas aprakstīts darba teorētiskajā daļā, jo tie nav pilnīgi uztverami, ja tiek lietoti mazā izmērā;
6. Lielākajā daļā no pētījumā apskatītajām bibliotēku vizuālajām identitātēm izmantoti tikai bezserifu burtveidoli, bet dažās tie kombinēti ar serifu burtveidoliem, kas izmantoti atsevišķas tekstuālās informācijas izcelšanai;
7. Pētījumā apskatīto bibliotēku vizuālajās identitātēs tika lietotas dažādas krāsas un nebija novērojams, ka kādai no krāsām vai to kombinācijām tiktu dota priekšroka;
8. Visās apskatītajās bibliotēku vizuālajās identitātēs logotipa un tīmekļa vietnes dizaina mijiedarbība galvenokārt attēlojās stilistiski atbilstošu burtveidolu un krāsu lietojumā, bet dažos no gadījumiem bija vērojama arī logotipā un tīmekļa vietnes dizainā izmantoto formu mijiedarbība;
9. Lai gan daļā no apskatītajām bibliotēku tīmekļa vietnēm vizuālas identitātes elementu lietojums nebija pilnībā konsekvents vai atbilstošs, tomēr vairumā apskatīto gadījumu vizuālās identitātes lietojums un tīmekļa vietne kopumā radīja pietiekami pārdomāta un mūsdienu tendencēm atbilstoša vizuālā tēla iespaidu.

Pēc darba empīriskās daļas rezultātu analīzes autore secina, ka Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu galvenās kopīgās iezīmes ir, pirmkārt, logotipi, kuru grafiskās zīmes saistītas

ar grāmatu, vai bibliotēkas ēku, un, otrkārt, bezserifu burtveidolu lietojums. Kā atšķirīgo iezīmi var minēt krāsu lietojumu, jo nebija novērojams, ka kādai no krāsām vai to kombinācijām Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālajās identitātēs tiktu dota priekšroka.

Pēc darba empīriskās daļas izstrādes autore secina arī to, ka kopumā Ziemeļeiropas bibliotēkas vēlas radīt vizuālo tēlu, kas ir gan pietiekami lietišķs, gan vienlaikus rada draudzīgu noskaņu.

7. RADOŠĀS DAĻAS APRAKSTS

7.1. Radošā darba ideja

Ideja darba radošajā daļā izstrādāt bibliotēkas vizuālo identitāti autorei radās, jo Alūksnē ar 2022. gada 1. jūliju līdzšinējais bibliotēkas nosaukums *Alūksnes pilsētas bibliotēka* tiek mainīts uz *Alūksnes novada bibliotēka* un tā tiek reorganizēta, pievienojot tai 16 pagasta bibliotēkas. Tuvākajos gados plānota arī bibliotēkas atrašanās vietas maiņa. Bibliotēku plānots izvietot rekonstruētā un paplašinātā ēkā, kas ir gan vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, gan valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa *Alūksnes pilsētas vēsturiskais centrs* un valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa *Alūksnes muižas apbūve* daļa.

Ņemot vērā reorganizāciju un nosaukuma maiņu, ir saprotams, ka līdzšinējais bibliotēkas logotips vairs nebūs izmantojams. Arī gaidāmā atrašanās vietas maiņa, rada papildu motivāciju radīt jaunu, pārdomātu bibliotēkas vizuālo identitāti, kas, kā noskaidrots darba teorētiskajā daļā, ir būtisks gan ārējās, gan iekšējās komunikācijas rīks.

7.2. Radošā darba koncepcija un tehniskais risinājums

Alūksnes novada bibliotēkas vizuālās identitātes koncepcija izstrādāta vadoties pēc sarunām ar bibliotēkas vadību un darbiniekiem par bibliotēkas vēlamā vizuālā tēla izskatu, kā arī darba teorētiskajā un empīriskajā daļa izdarītajiem secinājumiem.

Vizuālās identitātes izstrāde tika sākta ar logotipa dizaina izveidi. Par Alūksnes novada bibliotēkas logotipa idejas pamatu tika ņemts Alūksnes pilsētas bibliotēkas esošais logotips, kura grafiskā zīme ir atvērta grāmata (skat. 7.1. attēlu).

7.1. att. Alūksnes pilsētas bibliotēkas logotips (117)

Logotipu grafisko zīmju saistību autore izvēlējās divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, Alūksnes pilsētas bibliotēkas logotips pilsētas iedzīvotājiem ir labi zināms un atpazīstams, tāpēc vizuāla sasaiste ar jauno logotipu cilvēkiem ļaus ātrāk to atpazīt un saistīt ar bibliotēku. Otrkārt,

Alūksnes pilsētas bibliotēku savā ziņā var uzskatīt par Alūksnes novada bibliotēkas pirmsākumu, tāpēc arī starp logotipiem vizuāla sasaiste ir loģiska. Ne mazāk svarīga ir arī logotipa grafiskās zīmes simboliskā nozīme. Grāmata ir gan viens no fiziskajiem bibliotēkas pamatelementiem, gan atspoguļo zināšanu kopumu un bezgalīgo iztēles pasauli, kura atveras vienlaikus ar grāmatas atvēršanu.

Logotipa izstrāde tika sākta ar grafiskās zīmes dažādu variantu izstrādi, no kuriem tika izvēlēts un pilnveidots viens. Tālāk sekoja piemērotāka burtveidola un krāsu kombināciju meklējumi, kuru rezultātā tika izvēlēts bezserifu burtveidols *Jost* un krāsu palete, ko veido tumši zilā, baltā un oranžā krāsa. Logotipa izstrādes procesa posmi redzami 7.2. attēlā.

7.2. att. Alūksnes novada bibliotēkas logotipa izstrādes process

Šāds burtveidols izvēlēts gan ņemot vērā darba empīriskās daļas secinājumus, gan tāpēc, ka tas rada mūsdienīga vizuālā tēla noskaņu un vizuāli labi sasaucas ar logotipa grafiskās zīmes stilistiku. Nozīmīgi ir arī tas, ka izvēlētais burtveidols labi sasaucas ar Alūksnes pilsētas vizuālo identitāti (skat. 7.3. attēlu).

7.3. att. Alūksnes pilsētas logotips (118)

Izvēle par labu šādai krāsu paletei izdarīta, jo ar šo krāsu kombināciju iespējams panākt vienlaikus lietišķa, bet arī pietiekami atraktīva tēla iespaidu. Baltā un tumši zilā krāsa bibliotēkas vizuālajā identitātē izvēlētas, kā primārās, savukārt oranžā – kā akcenta krāsa.

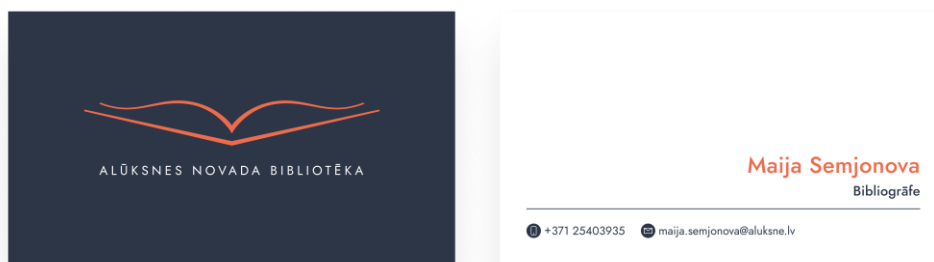
Lai nodrošinātu logotipa funkcionalitāti, tam izveidoti ne vien divi krāsu varianti, lai to ērti varētu lietot gan uz tumšiem, gan gaišiem foniem, bet arī sekundārā versija, kuru izmantot gadījumos, kad logotipu nepieciešams lietot mazā izmērā. Logotipa sekundārajā versijā pilnā bibliotēkas nosaukuma vietā attēlota tā abreviatūra. Autores izstrādātais Alūksnes novada bibliotēkas logotips divos krāsu variantos un tā sekundārā versija redzama 7.4. attēlā.

7.4. att. Alūksnes novada bibliotēkas logotips un tā sekundārā versija

Ievērojot izvēlēto logotipa stilistiku, burtveidolu un krāsas, autore izstrādājusi dizainu šādiem objektiem:

- Bibliotēkas darbinieku vizītkartēm. Vienā vizītkartes pusē, uz tumši zila fona, izvietots bibliotēkas logotips, bet otrā pusē, uz balta fona, – bibliotēkas darbinieka vārds, uzvārds, amats un kontaktinformācija – bibliotēkas tālrunis un darbinieka e-pasts. Vizītkaršu izmērs ir 92 x 52 mm, tās drukātas sietspiedes tehnikā un tām izmantots divu veidu papīrs – *Keaykolour Navy Blue* (tumši zilajai vizītkartes pusei) un *Arctic Volume White* (baltajai vizītkartes pusei), kas pēc apdrukas kopā līmēti ar abpusējo līmplēvi. Vizītkartes dizains redzams 7.5. attēlā.

7.5. att. Vizītkartes dizains

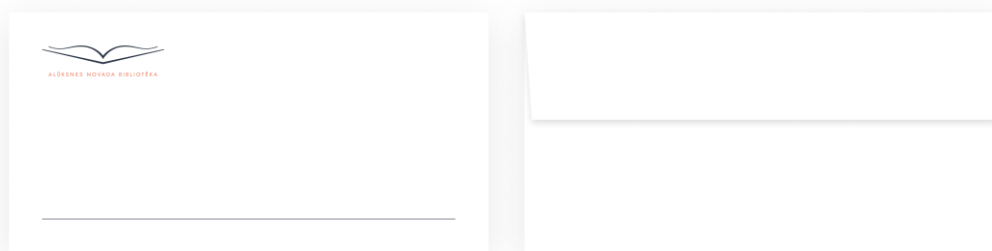
- Veidlapām. Veidlapām izmantots *Arctic Volume White* papīrs, to augšējā kreisajā stūrī izvietots bibliotēkas logotips, bet zem tā – smalka, tumši zila līnija, kas vizuāli nodala logotipu no pārējā veidlapas teksta. Veidlapas ir A4 formāta (210 x 297 mm), apdrukātas sietspiedes tehnikā. Veidlapas dizains redzams 7.6. attēlā.
- Dokumentu mapēm. Dokumentu mapes izgatavotas no *Keaycolour Navy Blue* papīra un tām uz vāka, apakšējā labajā stūrī, izvietots bibliotēkas logotips. Mapju izmērs aizvērtā veidā ir 220 x 360 mm un tās apdrukātas sietspiedes tehnikā. Dokumentu mapes dizains redzams 7.6. attēlā.

7.6. att. Veidlapas un dokumentu mapes dizains

- Aploksnēm. Bibliotēkas sūtījumiem izvēlētas lietot firmas *Conqueror CX22* aplokšnes, kuru virspuses kreisajā augšējā stūrī izvietots bibliotēkas logotips, bet pie apakšējās malas izvietota smalka, tumši zila līnija. Aplokšņu izmērs ir 110 x

220 mm un tās apdrukātas sietspiedes tehnikā. Aploksnes dizains redzams 7.7. attēlā.

7.7. att. Aploksnes dizains

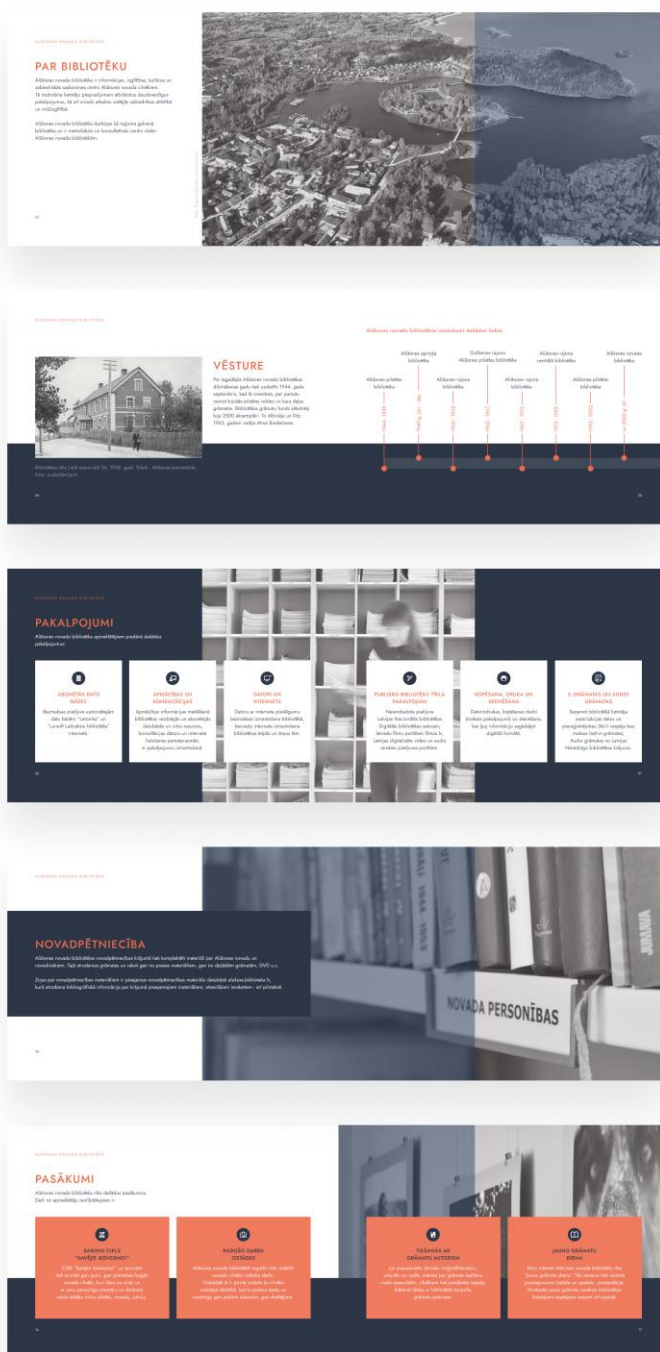
- Bibliotēkas lietotāju kartēm. Lietotāja kartes abas puses sadalītas divos krāsu laukumos – tumši zilā un baltā. Kartes vienā pusē izvietots bibliotēkas logotips, lietotāja vārds, uzvārds, ID numurs un svītru kods. Lietotāja kartes otrā pusē norādīts bibliotēkas darba laiks un kontaktinformācija – tālrunis, e-pasts un bibliotēkas sociālā tīkla *Facebook* konts. Lietotāja kartes izmērs ir 92 x 52 mm, tās drukātas digitālās drukas tehnikā uz *Arctic Volume White* papīra un pēc tam laminētas. Lietotāja kartes dizains redzams 7.8. attēlā.

7.8. att. Lietotāja kartes dizains

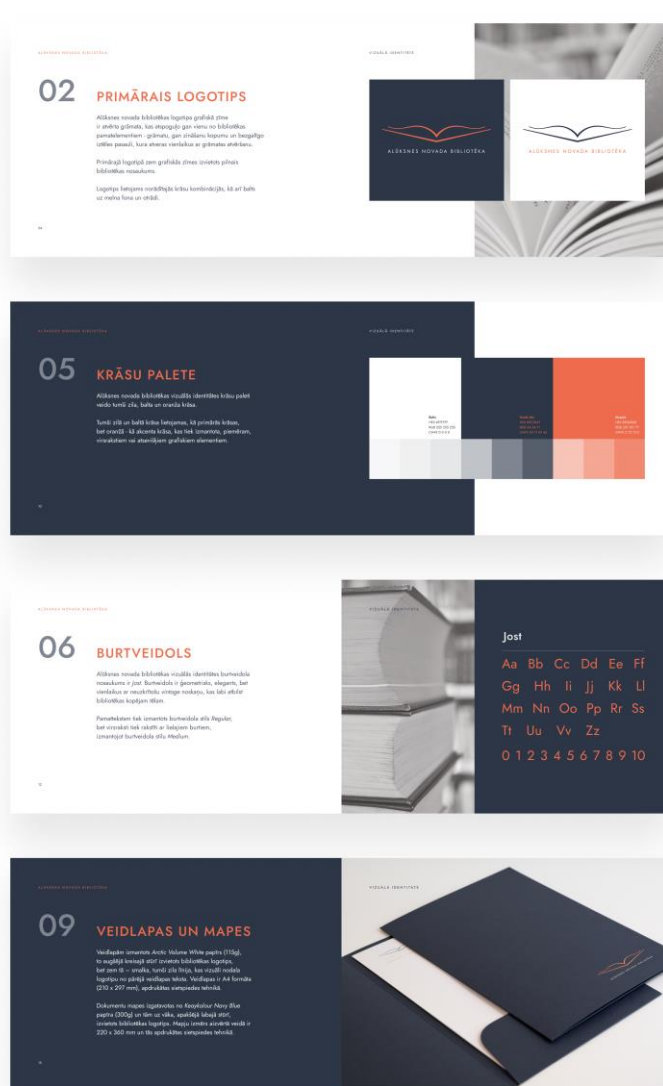
- Informatīvam izdevumam par Alūksnes novada bibliotēku. Izdevumā iekļauta informācija par bibliotēku – tās vēsturi, sniegtajiem pakalpojumiem, rīkotajiem pasākumiem un vēl citu noderīgu informāciju, kas lasītājam ļauj īsā laikā iepazīt Alūksnes novada bibliotēku. Izdevuma dizainu raksturo krāsu laukumu un fotogrāfiju mijiedarbība. Gandrīz visas fotogrāfijas uzņemtas Alūksnes novada bibliotēkas telpās un tās fotografējusi pati šī darba autore. Izņēmums ir no gaisa uzņemtā fotogrāfija izdevuma sadaļā *Par bibliotēku*, kuras autors ir Edgars

Sparāns, un bibliotēkas ēkas fotogrāfija izdevuma sadaļā *Vēsture*. Fotogrāfijas apstrādātas pēc autores definētajām fotogrāfiju vēlamās apstrādes vadlīnijām, kas aprakstītas stila grāmatā. Informatīvais izdevums par bibliotēku ir A5 formāta (148 x 210 mm), tas drukāts digitālās drukas tehnikā uz *Arctic Volume White* papīra un tā vākiem ir matēts lamināta pārklājums. Informatīvajā izdevumā ir 20 lappuses. Daži no izdevuma atvērumiem redzami 7.9. attēlā.

7.9. att. Informatīvā izdevuma par Alūksnes novada bibliotēku dizains

Lai nodrošinātu konsekventu vizuālās identitātes lietojumu, radošā darba ietvaros izstrādāta Alūksnes novada bibliotēkas stila grāmata. Tajā iekļauti vizuālās identitātes pamatelementu, kā arī vizītkaršu, veidlapu, mapju, aplokšņu, lietotāja karšu un informatīvā izdevuma dizainu apraksti un lietošanas vadlīnijas. Arī pašas stila grāmatas dizains veidots ievērojot bibliotēkas vizuālās identitātes vadlīnijas. Tāpat kā informatīvā izdevuma, arī stila grāmatas dizainu raksturo krāsu laukumu un fotogrāfiju mijiedarbība. Visas stila grāmatā iekļautās fotogrāfijas fotografējusi pati autore. Stila grāmatas izmērs ir 148 x 220 mm, tā drukāta digitālās drukas tehnikā uz *Arctic Volume White* papīra un tās vākiem ir matēts lamināta pārklājums. Daži no stila grāmatas atvērumiem redzami 7.10. attēlā.

7.10. att. Stila grāmatas dizains

7.3. Radošā darba realizācijas ekonomiskie aprēķini

Darba radošās daļas dizaina paraugu izmaksas veido stila grāmatas, informatīvā izdevuma, vizītkartes, veidlapas, dokumentu mapes, aplokšnes un lietotāja kartes paraugu izgatavošana. Radošās daļas izmaksās iekļautas arī testa izdruku izgatavošanas, foto aprīkojuma un apgaismojuma nomas izmaksas. Darba radošās daļas izmaksu aprēķins redzamas 7.1. tabulā.

7.1. tabula

Darba radošās daļas izmaksas

Nr.	Pakalpojuma nosaukums	Mērv.	Daudz.	Cena (bez PVN)
1	Stila grāmatu izgatavošana	gab.	3	54.00
2	Informatīvu izdevumu izgatavošana	gab.	4	52.00
3	Vizītkaršu izgatavošana	gab.	60	46.28
4	Veidlapu izgatavošana	gab.	20	21.49
5	Mapju izgatavošana	gab.	5	44.63
6	Aplokšņu iegāde	gab.	15	4.34
7	Aplokšņu apdruka	gab.	15	19.83
8	Lietotāju karšu izgatavošana	gab.	10	6.61
9	Testa izdruku izgatavošana	gab.	3	47.00
10	Nikon AF-S NIKKOR 50mm f/1.8G objektīva noma	d.	1	7.44
11	Yongnuo 2x LED Light YN-600 Air apgaismojuma komplekta noma	d.	1	16.53
Kopā bez PVN, EUR				320.15
PVN (21%), EUR				67.23
Kopā, EUR				387.38

Autores izstrādātā dizaina vizītkaršu, veidlapu, dokumentu mapju, aplokšņu, informatīvo izdevumu un stila grāmatu izgatavošana Alūksnes novada bibliotēkas vajadzībām izmaksātu 4612.52 eiro. Minēto objektu izgatavošanas izmaksu aprēķins redzamas 7.2. tabulā. Lietotāju karšu izgatavošana nav iekļauta minētajās izmaksās, jo tā tiktu nodrošināta bibliotēkā.

Objektu izgatavošanas izmaksas Alūksnes novada vajadzībām

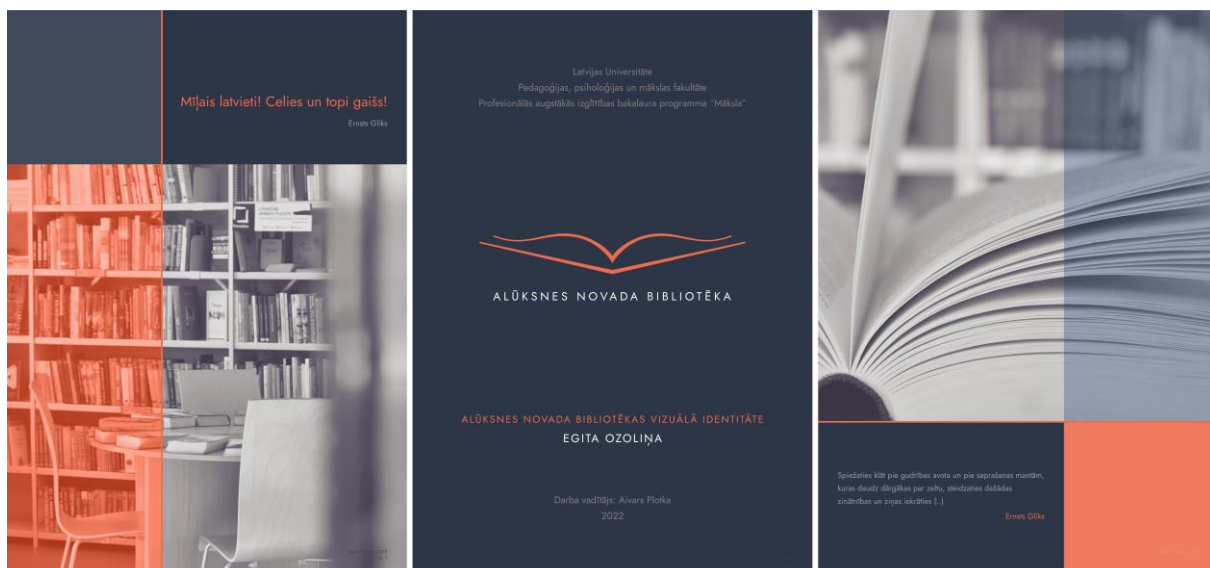
Nr.	Pakalpojuma nosaukums	Mērv.	Daudz.	Cena (bez PVN)
1	Stila grāmatu izgatavošana	gab.	4	72.00
2	Informatīvu izdevumu izgatavošana	gab.	300	3000.00
3	Vizītkaršu izgatavošana 8 darbiniekiem*	gab.	800	470.00
4	Veidlapu izgatavošana	gab.	200	60.00
5	Mapju izgatavošana	gab.	100	95.00
6	Aplokšņu iegāde	gab.	200	70.00
7	Aplokšņu apdruka	gab.	200	45.00
Kopā bez PVN, EUR				3812.00
PVN (21%), EUR				800.52
Kopā, EUR				4612.52

* Katram darbiniekam paredzēts izgatavot 100 vizītkartes

7.4. Radošā darba attēlojums planšetēs

Darba radošajā daļā izstrādātajai Alūksnes novada bibliotēkas vizuālajai identitātei izveidotas trīs prezentācijas planšetes (skat. 7.11. attēlu).

Planšešu dizains veidots ievērojot Alūksnes novada bibliotēkas vizuālās identitātes stilistiku. Centrālajā planšetē (skat. 7.13. attēlu) uz tumši zila fona attēlots Alūksnes novada bibliotēkas jaunais logotips, darba nosaukums, autores vārds un uzvārds, kā arī informācija par mācību iestādi, kurā darbs izstrādāts. Šajā planšetē norādīts arī darba vadītājs un darba aizstāvēšanas gads. Abās pārējās planšetēs (skat. 7.12. un 7.14. attēlu) attēlotas autores uzņemtas fotogrāfijas, kas apstrādātas atbilstoši Alūksnes novada bibliotēkas vizuālās identitātes vadlīnijām, un krāsu laukumi bibliotēkas vizuālajai identitātei raksturīgajās krāsās. Šajās planšetēs izvietoti arī divi citāti, kuru autors ir Ernsts Gliks. Ernsta Glika citāti izvēlēti viņa ciešās saiknes ar Alūksni un nozīmīgā ieguldījuma dēļ - tieši viņš bija pirmais, kas latviešu valodā iztulkoja Bībeli.

7.11. att. Prezentācijas planšēšu kopskats

7.12. att. Planšete Nr.1

Latvijas Universitāte
Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Profesionālās augstākās izglītības bakalaura programma "Māksla"

ALŪKSNES NOVADA BIBLIOTĒKA

ALŪKSNES NOVADA BIBLIOTĒKAS VIZUĀLĀ IDENTITĀTE
EGITA OZOLIŅA

Darba vadītājs: Aivars Plotka
2022

16/2

7.13. att. **Planšete Nr.2**

Spiežaties klāt pie gudrības avota un pie saprašanas mantām,
kuras daudz dārgākas par zeltu, steigzaties dažādas
zinātnības un ziņas iekrāties (...)

Ernsts Gliks

Egla Oskars, 2023
Nr. 3

7.14. att. Planšete Nr.3

NOBEIGUMS

Lai veiksmīgi atbildētu uz darba sākumā izvirzīto pētniecisko jautājumu, autore vispirms veica dažādu avotu un literatūras izpēti un apkopoja informāciju par vizuālās identitātes jēdzienu, lietojumu un tās nozīmību kā komunikācijas rīkam. Autore apkopoja informāciju arī par vizuālo identitāti veidojošajiem pamatelementiem un Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo tēlu 21. gadsimtā. Autores izdarītie secinājumi pēc informācijas apkopošanas ļāva izstrādāt kritērijus, pēc kuriem tika analizēti dizaina paraugi darba empīriskajā daļā.

Darba empīriskajā daļā, izmantojot kvalitatīvo pētījuma metodi, autore veica 20 Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu analīzi. Pēc analīzes tika secināts, ka Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu galvenās kopīgās iezīmes ir, pirmkārt, logotipi, kuru grafiskās zīmes saistītas ar grāmatu vai bibliotēkas ēku, un, otrkārt, bezserifu burtveidolu lietojums. Kā atšķirīgais tika konstatēts krāsu lietojums, jo nebija novērojams, ka kādai no krāsām vai to kombinācijām Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālajās identitātēs tiktu dota priekšroka. Pēc darba empīriskās daļas izstrādes tika secināts arī tas, ka kopumā Ziemeļeiropas bibliotēkas vēlas radīt vizuālo tēlu, kas ir gan pietiekami lietišķs, gan vienlaikus rada draudzīgu noskaņu.

Ievērojot darba teorētiskās un empīriskās daļas secinājumus, autore izstrādāja vizuālo identitāti Alūksnes novada bibliotēkai, kas nozīmē, ka darba mērķis ir sasniegts. Bibliotēkas vizuālās identitātes izstrādes gaitā tika ņemti vērā ne tikai darba ietvaros izdarītie secinājumi, bet arī klienta – Alūksnes novada bibliotēkas vadības un darbinieku – vēlmes un redzējums par bibliotēkas vizuālo tēlu.

Lai gan darba teorētiskajā daļā akcentētas tieši bibliotēku vizuālās identitātes, tomēr šajā darba daļā veikto izpēti un analīzi var izmantot kā informācijas avotu un palīglīdzekli jebkura uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vizuālās identitātes izstrādes procesā.

Darba empīriskās daļas dizaina paraugu analīzi, rezultātus un secinājumus var izmantot par sākuma punktu detalizētākai Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu analīzei. Jāņem vērā, ka šajā darbā secinājumi izdarīti balstoties uz bibliotēku logotipu un tīmekļa vietņu analīzi. Lai iegūtu vēl precīzākus un visaptverošākus secinājumus par Ziemeļeiropas bibliotēku vizuālo identitāšu kopīgajām un atšķirīgajām iezīmēm, analīzē būtu nepieciešams iekļaut arī citus bibliotēku komunikācijas materiālus, piemēram, vizītkartes, veidlapas, lietotāju kartes. Vēl viens aspekts, kuru tālākā izpētē būtu jāņem vērā, ir arī atvēlētais finansējums bibliotēkas vizuālās identitātes un komunikācijas materiālu dizainu izstrādei. Nacionāla mēroga bibliotēkām tas, visticamāk, būs lielāks, kā reģionālajām bibliotēkām, tāpēc arī to vizuālās identitātes, iespējams, būs izstrādātas kvalitatīvāk un pilnīgāk.

ATSAUCES

1. Alessandri, W. S. *Visual Identity: Promoting and Protecting the Public Face of an Organization*. New York: Taylor & Francis Group, 2009. P. 3.
2. van den Bosch, A., de Jong, M., Elving, W. How corporate visual identity supports reputation. *Corporate Communications: An International Journal*. 2005, 10(2): P. 108-116.
3. Crawford, A. *What's In A Brand? How To Define Your Visual Identity*. Available: <https://business.adobe.com/blog/how-to/whats-in-a-brand-how-to-define-your-visual-identity> [cited 24.02.2022].
4. Levancier, J. *Visual identity: everything you need to know about this essential aspect of branding*. Available: <https://99designs.com/blog/logo-branding/visual-identity/> [cited 24.02.2022].
5. Daliba, I. *Vizuālās reklāmas pamati*. Pieejams: <https://www.iinuu.lv/userfiles/files/gramata.pdf> [sk. 06.03.2022].
6. Melewar, T. C., Bassett, K., Simoes C. The role of communication and visual identity in modern organisations. *Corporate Communications An International Journal*. 2006, 11(2): P. 138-147.
7. Foroudi P., Melewar T. C., Gupta S. Corporate logo: history, definition, and components. *International Studies of Management & Organization*. 2017, 47(2): P. 176-196.
8. Adir G., Adir V., Pascu N. E. Logo design and the corporate identity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2012, 51: P. 650-654.
9. Mogaji, E. *Brand Guideline*. Available: https://www.researchgate.net/publication/330407240_Brand_Guideline [cited 01.05.2022].
10. Moghadam, R. P. The structural review of the variety of logos and hints about it. *International Journal of Arts and Commerce*. 2016, 5(1): P. 51-59.
11. 2.1. att. Trumses Publiskās bibliotēkas un pilsētas arhīva logotips. Pieejams: <https://tromso.kommune.no/bibliotek> [sk. 22.03.2022].
12. 2.2. att. Oslo Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://deichman.no> [sk. 22.03.2022].
13. 2.3. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.pkr.ee/avaleht/> [sk. 22.03.2022].
14. Westcott Alessandri, S. *Visual Identity: Promoting and Protecting the Public Face of an Organization*. New York: Tylor & Francis Group, 2009. P. 15.
15. Bytyci, S. Influence of colors as a key element in consumer. *Expert Journal of Marketing*. 2022, 8(1): P. 41-47.

16. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 34.
17. Rider, R. *Color Psychology and Graphic Design Applications. Senior Thesis*. Lynchburg: Liberty University, 2009. P. 35.
18. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 35.
19. Dabner, D., Stewart, S., Zempol, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 88-89.
20. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 40.
21. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 60.
22. Hornung, D. *Color: A workshop for artists and designers*, 2. London: Laurence King Publishing, 2012. P. 96.
23. 2.4. att. Nokrāsu kontrasts Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.oodihelsinki.fi/en/services/> [sk. 20.04.2022].
24. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 60.
25. 2.5. att. Tumši-gaišais kontrasts Dānijas Karaliskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.kb.dk/en/visit-us> [sk. 20.04.2022].
26. 2.6. att. Silti-vēsa kontrasts Būdē Publiskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://stormen.no/bibliotek/> [sk. 20.04.2022].
27. 2.7. att. Pretkrāsu kontrasts Nīborgas bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.nyborgbibliotek.dk/> [sk. 20.04.2022].
28. 2.8. att. Piesātinājuma kontrasts Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <http://www.liepajasczb.lv/lv/par-biblioteeku-3004> [sk. 20.04.2022].
29. Hornung, D. *Color: A workshop for artists and designers*, 2. London: Laurence King Publishing, 2012. P. 98.
30. Hornung, D. *Color: A workshop for artists and designers*, 2. London: Laurence King Publishing, 2012. P. 66.
31. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 71.

32. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 49.
33. Dabner, D., Stewart, S., Zempol, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 64.
34. Baums, A., Borzovs, J., Gobzemis, A., u. c. *Angļu-latviešu-krievu informātikas vārdnīca: datori, datu apstrāde un pārraide*. Rīga: Avots, 2001. 437. lpp.
35. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 54.
36. Lester, P. M. *Visual Communication; Images with Messages*, 4. Boston: Wadsworth, 2006. P. 310.
37. Dabner, D., Stewart, S., Zempol, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 72.
38. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 55.
39. Stocks, E. J. *Making sense of typographic classifications*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/introducing_type/making_sense_of_typographic_classifications [cited 02.05.2022].
40. Stocks, E. J. *Serif*. Available: <https://fonts.google.com/knowledge/glossary/serif> [cited 02.05.2022].
41. Stocks, E. J. *Sans serif*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/sans_serif [cited 02.05.2022].
42. Stocks, E. J. *Slab serif, Egyptian, or Clarendon*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/slab_serif_egyptian_clarendon [cited 02.05.2022].
43. Stocks, E. J. *Monospaced*. Available: <https://fonts.google.com/knowledge/glossary/monospaced> [cited 02.05.2022].
44. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 57.
45. Dabner, D., Stewart, S., Zempol, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 66.
46. Stocks, E. J. *Grotesque & Neo-grotesque*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/grotesque_neo_grotesque [cited 02.05.2022].

47. 2.10. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.kansalliskirjasto.fi/en> [sk. 02.05.2022].
48. 2.11. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.kansalliskirjasto.fi/en> [sk. 02.05.2022].
49. Dabner, D., Stewart, S., Zempol, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 70.
50. w3schools. *CSS Web Safe Fonts*. Available:
https://www.w3schools.com/css/css_font_websafe.asp [cited 03.05.2022].
51. Holland, A., Curley, S. *Visual Identity Essentials: What's Behind the Perfect Brand Look and Feel*. Available: <https://www.skyword.com/contentstandard/visual-identity-essentials-whats-behind-the-perfect-brand-look-and-feel/> [cited 04.05.2022].
52. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 68.
53. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 103.
54. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 99.
55. Samara, T. *Design Elements: Understanding the rules and knowing when to break them*, 2. Beverly: Rockport Publishers, 2014. P. 206.
56. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 70.
57. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 71.
58. Samara, T. *Design Elements: Understanding the rules and knowing when to break them*, 2. Beverly: Rockport Publishers, 2014. P. 207.
59. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 97.
60. Samara, T. *Design Elements: Understanding the rules and knowing when to break them*, 2. Beverly: Rockport Publishers, 2014. P. 188.
61. Ford, J. *5 visual elements of a brand identity*. Available:
<https://www.untethereddesign.com/blog/5-visual-elements> [cited 05.05.2022].
62. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 79.

63. 2.12. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips un raksts. Pieejams:
<https://www.pkr.ee/avaleht/> [sk. 07.05.2022].
64. 2.13. att. Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes izvēlne. Pieejams:
<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/> [sk. 07.05.2022].
65. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 75.
66. 2.14. att. Ikonu dizains Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālajā identitātē.
Pieejams: <https://www.oodihelsinki.fi/en/> [sk. 07.05.2022].
67. Lison, B., Reip, N., Huysmans, F., Mount, D. *Research for CULT committee: Public Libraries - their new role*. Available:
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585882/IPOL_STU\(2016\)585882_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585882/IPOL_STU(2016)585882_EN.pdf) [cited 08.05.2022].
68. Danish Agency for Libraries and Media. *Nordic Public Libraries 2.0*. Available:
https://slks.dk/fileadmin/publikationer/publikationer_engelske/Nordic_public/Nordic_Public_Libraries_2.0.pdf [cited 08.05.2022].
69. Axelsson, P., Niegaard, H. *Nordic Libraries and their organisations in the 21st Century*. Available: <https://www.yumpu.com/en/document/read/48113826/nordic-libraries-and-their-organisations-in-the-21st-century> [cited 08.05.2022].
70. OCLC. *Perceptions of Libraries, 2010: Context and Community*. Available:
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED532601.pdf> [cited 08.05.2022].
71. Bergman, A. The researcher's guideline to human-centric library lighting.
Available: <https://www.fagerhult.com/innovator/library-lighting/> [cited 08.05.2022].
72. Wakimoto, D. K. Librarians and graphic design: preparation, roles, and desired support. *Public Services Quarterly*. 2015, 11 (3): P. 171-182.
73. 5.1. att. Islandes Nacionālās un Univeristātes bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://landsbokasafn.is/> [sk. 16.05.2022].
74. 5.2. att. Islandes Nacionālās un Univeristātes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats.
Pieejams: <https://landsbokasafn.is/> [sk. 16.05.2022].
75. 5.3. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.akureyri.is/amtsbokasafn> [sk. 16.05.2022].
76. 5.4. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas ēka. Pieejams:
<https://www.akureyriguide.is/portfolio/the-municipal-library/> [sk. 16.05.2022].
77. 5.5. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams
<https://www.akureyri.is/amtsbokasafn> [sk. 16.05.2022].

78. 5.6. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kb.dk/> [sk. 16.05.2022].

79. 5.7. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas ēka. Pieejams: <https://www.kb.dk/en/visits-us/black-diamond-copenhagen> [sk. 16.05.2022].

80. 5.8. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotipa sekundārā versija. Pieejams: <https://www.kb.dk/> [sk. 16.05.2022].

81. 5.9. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kb.dk/besog-os> [sk. 16.05.2022].

82. 5.10. att. Silkeborgas bibliotēku logotips. Pieejams: <https://silkeborgbib.dk/> [sk. 17.05.2022].

83. 5.11. att. Silkeborgas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://silkeborgbib.dk/> [sk. 17.05.2022].

84. 5.12. att. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: https://landsbokasavnid.fo/?_l=fo [sk. 17.05.2022].

85. 5.13. att. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://landsbokasavnid.fo/> [sk. 17.05.2022].

86. 5.14. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://bergenbibliotek.no/> [sk. 18.05.2022].

87. 5.15. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://bergenbibliotek.no/> [sk. 18.05.2022].

88. 5.16. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://tnb.no/> [sk. 23.05.2022].

89. 5.17. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas ēka. Pieejams: <https://tnb.no/bibliotekets-historie/> [sk. 23.05.2022].

90. 5.18. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://tnb.no/hvaskjer/liste/> [sk. 23.05.2022].

91. 5.19. att. Kristiansunnas bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kristiansund.kommune.no/bibliotek/> [sk. 23.05.2022].

92. 5.20. att. Kristiansunnas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kristiansund.kommune.no/bibliotek/> [sk. 23.05.2022].

93. 5.21. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kb.se/besok-och-anvand.html> [sk. 24.05.2022].

94. 5.22. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kb.se/besok-och-anvand.html> [sk. 24.05.2022].

95. 5.23. att. Karlskrūnas bibliotēku logotips. Pieejams:
<https://bibliotek.karlskrona.se/startside> [sk. 24.05.2022].
96. 5.24. att. Karlskrūnas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://bibliotek.karlskrona.se/startside> [sk. 24.05.2022].
97. 5.25. att. Almedālenas bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.almedalsbiblioteket.se/> [sk. 24.05.2022].
98. 5.26. att. Almedālenas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.almedalsbiblioteket.se/> [sk. 24.05.2022].
99. 5.27. att. Kurikas bibliotēku logotips. Pieejams: <https://www.kurikankirjastot.fi/> [sk. 24.05.2022].
100. 5.28. att. Kurikas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.kurikankirjastot.fi/> [sk. 24.05.2022].
101. 5.29. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.savonlinna.fi/kirjasto/> [sk. 25.05.2022].
102. 5.30. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.savonlinna.fi/kirjasto/> [sk. 25.05.2022].
103. 5.31. att. Pieksameki pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://kirjasto.pieksamaki.fi/> [sk. 25.05.2022].
104. 5.32. att. Pieksameki pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://kirjasto.pieksamaki.fi/> [sk. 25.05.2022].
105. 5.33. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.nlib.ee/et> [sk. 25.05.2022].
106. 5.34. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.nlib.ee/et> [sk. 25.05.2022].
107. 5.35. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.lvkrk.ee/> [sk. 25.05.2022].
108. 5.36. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.lvkrk.ee/> [sk. 25.05.2022].
109. 5.37. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.lnb.lv/lv/par-instituciju/logo> [sk. 26.05.2022].
110. 5.38. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.lnb.lv/> [sk. 26.05.2022].
111. 5.39. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://dobelesbiblioteka.lv/> [sk. 26.05.2022].

112. 5.40. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://dobelesbiblioteka.lv/> [sk. 26.05.2022].

113. 5.41. att. Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.lnb.lt/> [sk. 27.05.2022].

114. 5.42. att. Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.lnb.lt/> [sk. 27.05.2022].

115. 5.43. att. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kvb.lt/> [sk. 27.05.2022].

116. 5.44. att. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kvb.lt/> [sk. 27.05.2022].

117. 7.1. att. Alūksnes pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams: <http://albibl.lv/> [sk. 28.05.2022].

118. 7.3. att. Alūksnes pilsētas logotips. Pieejams: <https://aluksne.lv/> [sk. 28.05.2022].

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

1. Adams, S., Stone, T., Morioka, N. *Color Design Workbook: A Real World Guide to Using Color in Graphic Design*. Beverly: Rockport Publishers, 2008. P. 240.
2. Adir G., Adir V., Pascu N. E. Logo design and the corporate identity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2012, 51: P. 650-654.
3. Alessandri, W. S. *Visual Identity: Promoting and Protecting the Public Face of an Organization*. New York: Taylor & Francis Group, 2009. P. 178.
4. Axelsson, P., Niegaard, H. *Nordic Libraries and their organisations in the 21st Century*. Available: <https://www.yumpu.com/en/document/read/48113826/nordic-libraries-and-their-organisations-in-the-21st-century> [cited 08.05.2022].
5. Baums, A., Borzovs, J., Gobzemis, A., u. c. *Angļu-latviešu-krievu informātikas vārdnīca: datori, datu apstrāde un pārraide*. Rīga: Avots, 2001. 660. lpp.
6. Bergman, A. The researcher's guideline to human-centric library lighting. Available: <https://www.fagerhult.com/innovator/library-lighting/> [cited 08.05.2022].
7. Bytyci, S. Influence of colors as a key element in consumer. *Expert Journal of Marketing*. 2022, 8(1): P. 41-47.
8. van den Bosch, A., de Jong, M., Elving, W. How corporate visual identity supports reputation. *Corporate Communications: An International Journal*. 2005, 10(2): P. 108-116.
9. Caldwell, C. *Graphic Design For Everyone: Understand the Building Blocks so You can Do It Yourself*. London: Dorling Kindersley, 2019. P. 224.
10. Crawford, A. *What's In A Brand? How To Define Your Visual Identity*. Available: <https://business.adobe.com/blog/how-to/whats-in-a-brand-how-to-define-your-visual-identity> [cited 24.02.2022].
11. Dabner, D., Stewart, S., Zempel, E., Vickress, A. *Graphic Design School: A Foundation Course for Graphic Designers Working in Print, Moving Image and Digital Media*, 6. London: Thames & Hudson, 2017. P. 208.
12. Daliba, I. *Vizuālās reklāmas pamati*. Pieejams: <https://www.iinuu.lv/userfiles/files/gramata.pdf> [sk. 06.03.2022].
13. Danish Agency for Libraries and Media. *Nordic Public Libraries 2.0*. Available: https://slks.dk/fileadmin/publikationer/publikationer_engelske/Nordic_public/Nordic_Public_Libraries_2.0.pdf [cited 08.05.2022].
14. Ford, J. *5 visual elements of a brand identity*. Available: <https://www.untetherreddesign.com/blog/5-visual-elements> [cited 05.05.2022].

15. Foroudi P., Melewar T. C., Gupta S. Corporate logo: history, definition, and components. *International Studies of Management & Organization*. 2017, 47(2): P. 176-196.
16. Holland, A., Curley, S. *Visual Identity Essentials: What's Behind the Perfect Brand Look and Feel*. Available: <https://www.skyword.com/contentstandard/visual-identity-essentials-whats-behind-the-perfect-brand-look-and-feel/> [cited 04.05.2022].
17. Hornung, D. *Color: A workshop for artists and designers*, 2. London: Laurence King Publishing, 2012. P. 168.
18. Lester, P. M. *Visual Communication; Images with Messages*, 4. Boston: Wadsworth, 2006. P. 450.
19. Levanier, J. *Visual identity: everything you need to know about this essential aspect of branding*. Available: <https://99designs.com/blog/logo-branding/visual-identity/> [cited 24.02.2022].
20. Lison, B., Reip, N., Huysmans, F., Mount, D. *Research for CULT committee: Public Libraries - their new role*. Available: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585882/IPOL_STU\(2016\)585882_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585882/IPOL_STU(2016)585882_EN.pdf) [cited 08.05.2022].
21. Malamed, C. *Visual Design Solutions: Principles and Creative Inspiration for Learning Professionals*, 1. Hoboken: Wiley, 2015. P. 384.
22. Melewar, T. C., Bassett, K., Simoes C. The role of communication and visual identity in modern organisations. *Corporate Communications An International Journal*. 2006, 11(2): P. 138-147.
23. Mogaji, E. *Brand Guideline*. Available: https://www.researchgate.net/publication/330407240_Brand_Guideline [cited 01.05.2022].
24. Moghadam, R. P. The structural review of the variety of logos and hints about it. *International Journal of Arts and Commerce*. 2016, 5(1): P. 51-59.
25. OCLC. *Perceptions of Libraries, 2010: Context and Community*. Available: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED532601.pdf> [cited 08.05.2022].
26. Rider, R. *Color Psychology and Graphic Design Applications. Senior Thesis*. Lynchburg: Liberty University, 2009. P. 35.
27. Samara, T. *Design Elements: Understanding the rules and knowing when to break them*, 2. Beverly: Rockport Publishers, 2014. P. 320.
28. Stocks, E. J. *Grotesque & Neo-grotesque*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/grotesque_neo_grotesque [cited 02.05.2022].

29. Stocks, E. J. *Making sense of typographic classifications*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/introducing_type/making_sense_of_typographic_classifications [cited 02.05.2022].
30. Stocks, E. J. *Monospaced*. Available: <https://fonts.google.com/knowledge/glossary/monospaced> [cited 02.05.2022].
31. Stocks, E. J. *Sans serif*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/sans_serif [cited 02.05.2022].
32. Stocks, E. J. *Serif*. Available: <https://fonts.google.com/knowledge/glossary/serif> [cited 02.05.2022].
33. Stocks, E. J. *Slab serif, Egyptian, or Clarendon*. Available: https://fonts.google.com/knowledge/glossary/slab_serif_egyptian_clarendon [cited 02.05.2022].
34. w3schools. *CSS Web Safe Fonts*. Available: https://www.w3schools.com/css/css_font_websafe.asp [cited 03.05.2022].
35. Wakimoto, D. K. Librarians and graphic design: preparation, roles, and desired support. *Public Services Quarterly*. 2015, 11 (3): P. 171-182.

Izmantoto attēlu avotu saraksts:

1. 2.1. att. Trumšes Publiskās bibliotēkas un pilsētas arhīva logotips. Pieejams: <https://tromso.kommune.no/bibliotek> [sk. 22.03.2022].
2. 2.2. att. Oslo Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://deichman.no> [sk. 22.03.2022].
3. 2.3. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.pkr.ee/avaleht/> [sk. 22.03.2022].
4. 2.4. att. Nokrāsu kontrasts Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.oodihelsinki.fi/en/services/> [sk. 20.04.2022].
5. 2.5. att. Tumši-gaišais kontrasts Dānijas Karaliskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.kb.dk/en/visit-us> [sk. 20.04.2022].
6. 2.6. att. Silti-vēsais kontrasts Būdē Publiskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://stormen.no/bibliotek/> [sk. 20.04.2022].
7. 2.7. att. Pretkrāsu kontrasts Nīborgas bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <https://www.nyborgbibliotek.dk/> [sk. 20.04.2022].
8. 2.8. att. Piesātinājuma kontrasts Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas vizuālās identitātes krāsās. Pieejams: <http://www.liepajasczb.lv/lv/par-biblioteeku-3004> [sk. 20.04.2022].

9. 2.10. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.kansalliskirjasto.fi/en> [sk. 02.05.2022].
10. 2.11. att. Somijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.kansalliskirjasto.fi/en> [sk. 02.05.2022].
11. 2.12. att. Pērnavas Centrālās bibliotēkas logotips un raksts. Pieejams:
<https://www.pkr.ee/avaleht/> [sk. 07.05.2022].
12. 2.13. att. Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes izvēlne. Pieejams:
<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/> [sk. 07.05.2022].
13. 2.14. att. Ikonu dizains Helsinku Centrālās bibliotēkas vizuālajā identitātē.
Pieejams: <https://www.oodihelsinki.fi/en/> [sk. 07.05.2022].
14. 5.1. att. Islandes Nacionālās un Univeristātes bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://landsbokasafn.is/> [sk. 16.05.2022].
15. 5.2. att. Islandes Nacionālās un Univeristātes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats.
Pieejams: <https://landsbokasafn.is/> [sk. 16.05.2022].
16. 5.3. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas logotips. Pieejams:
<https://www.akureyri.is/amtsbokasafn> [sk. 16.05.2022].
17. 5.4. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas ēka. Pieejams:
<https://www.akureyriguide.is/portfolio/the-municipal-library/> [sk. 16.05.2022].
18. 5.5. att. Akureiri pašvaldības bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams
<https://www.akureyri.is/amtsbokasafn> [sk. 16.05.2022].
19. 5.6. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kb.dk/> [sk. 16.05.2022].
20. 5.7. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas ēka. Pieejams: <https://www.kb.dk/en/visit-us/black-diamond-copenhagen> [sk. 16.05.2022].
21. 5.8. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas logotipa sekundārā versija. Pieejams:
<https://www.kb.dk/> [sk. 16.05.2022].
22. 5.9. att. Dānijas Karaliskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://www.kb.dk/besoeg-os> [sk. 16.05.2022].
23. 5.10. att. Silkeborgas bibliotēku logotips. Pieejams: <https://silkeborgbib.dk/> [sk. 17.05.2022].
24. 5.11. att. Silkeborgas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams:
<https://silkeborgbib.dk/> [sk. 17.05.2022].
25. 5.12. att. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams:
https://landsbokasavnid.fo/?_l=fo [sk. 17.05.2022].

26. 5.13. att. Fēru salu Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://landsbokasavnid.fo/> [sk. 17.05.2022].
27. 5.14. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://bergenbibliotek.no/> [sk. 18.05.2022].
28. 5.15. att. Bergenas Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://bergenbibliotek.no/> [sk. 18.05.2022].
29. 5.16. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://tnb.no/> [sk. 23.05.2022].
30. 5.17. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas ēka. Pieejams: <https://tnb.no/bibliotekets-historie/> [sk. 23.05.2022].
31. 5.18. att. Tensbergas un Ferderes bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://tnb.no/hvaskjer/liste/> [sk. 23.05.2022].
32. 5.19. att. Kristiansunnas bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kristiansund.kommune.no/bibliotek/> [sk. 23.05.2022].
33. 5.20. att. Kristiansunnas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kristiansund.kommune.no/bibliotek/> [sk. 23.05.2022].
34. 5.21. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kb.se/besok-och-anvand.html> [sk. 24.05.2022].
35. 5.22. att. Zviedrijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kb.se/besok-och-anvand.html> [sk. 24.05.2022].
36. 5.23. att. Karlskrūnas bibliotēku logotips. Pieejams: <https://bibliotek.karlskrona.se/startside> [sk. 24.05.2022].
37. 5.24. att. Karlskrūnas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://bibliotek.karlskrona.se/startside> [sk. 24.05.2022].
38. 5.25. att. Almedālenas bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.almedalsbiblioteket.se/> [sk. 24.05.2022].
39. 5.26. att. Almedālenas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.almedalsbiblioteket.se/> [sk. 24.05.2022].
40. 5.27. att. Kurikas bibliotēku logotips. Pieejams: <https://www.kurikankirjastot.fi/> [sk. 24.05.2022].
41. 5.28. att. Kurikas bibliotēku tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kurikankirjastot.fi/> [sk. 24.05.2022].
42. 5.29. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.savonlinna.fi/kirjasto/> [sk. 25.05.2022].

43. 5.30. att. Savonlinnas pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.savonlinna.fi/kirjasto/> [sk. 25.05.2022].
44. 5.31. att. Pieksameki pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://kirjasto.pieksamaki.fi/> [sk. 25.05.2022].
45. 5.32. att. Pieksameki pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://kirjasto.pieksamaki.fi/> [sk. 25.05.2022].
46. 5.33. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.nlib.ee/et> [sk. 25.05.2022].
47. 5.34. att. Igaunijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.nlib.ee/et> [sk. 25.05.2022].
48. 5.35. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.lvkrk.ee/> [sk. 25.05.2022].
49. 5.36. att. Rietumviru apriņķa Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.lvkrk.ee/> [sk. 25.05.2022].
50. 5.37. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.lnb.lv/lv/par-instituciju/logo> [sk. 26.05.2022].
51. 5.38. att. Latvijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.lnb.lv/> [sk. 26.05.2022].
52. 5.39. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://dobelesbiblioteka.lv/> [sk. 26.05.2022].
53. 5.40. att. Dobeles novada Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://dobelesbiblioteka.lv/> [sk. 26.05.2022].
54. 5.41. att. Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.lnb.lt/> [sk. 27.05.2022].
55. 5.42. att. Martina Mežvida Lietuvas Nacionālās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.lnb.lt/> [sk. 27.05.2022].
56. 5.43. att. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas logotips. Pieejams: <https://www.kvb.lt/> [sk. 27.05.2022].
57. 5.44. att. Kauņas apriņķa Publiskās bibliotēkas tīmekļa vietnes skats. Pieejams: <https://www.kvb.lt/> [sk. 27.05.2022].
58. 7.1. att. Alūksnes pilsētas bibliotēkas logotips. Pieejams: <http://albibl.lv/> [sk. 28.05.2022].
59. 7.3. att. Alūksnes pilsētas logotips. Pieejams: <https://aluksne.lv/> [sk. 28.05.2022].

DOKUMENTĀRĀ LAPA

Diplomdarbs:

“Bibliotēku vizuālā identitāte Ziemeļeiropā”

izstrādāts LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Egita Ozoliņa

Rekomendēju / nerekomendēju (nevajadzīgo svītrot) diplomdarbu aizstāvēšanai Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē.

Darba vadītājs: lektors, Mg. art. Aivars Plotka

Darbs iesniegts Mākslas un tehnoloģiju nodaļā 2022. gada 3. jūnijā.

Dekāna pilnvarotā persona: metodiķe: _____.

(Metodiķes paraksts)

Darbs aizstāvēts valsts gala pārbaudījumu komisijas sēdē

_____ prot. Nr. _____,

Komisijas sekretārs: _____

(Sekretāra paraksts)